

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆ

MYSORA LEGISLATIVE ASSEMBLY

Wednesday, 22nd January 1969

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, Bangalore, at Thirty Minutes past Eight of the Clock.

Mr. SPEAKER (SRI S. D. KOTHAVALE) in the Chair.

Obituary reference re: Death of Sri Ganga Nayak

Mr. SPEAKER.—I regret to announce the sad demise of Sri Ganga Nayak, a former Member of the Legislative Assembly, on 17th January 1969. He was a member of the Assembly during the period 1950-56.

On behalf of the Members I express our deep sense of sorrow at the demise of the member and convey the same to the members of the bereaved family.

May I request the members to stand in silence for a minute as a mark of respect to the deceased?

(*Members stood in silence for one minute.*)

Motion of No-Confidence in the Council of Ministers

(*Debate Continued.*)

ಕ್ರಿ. ಜ. ದುಗ್ಗಳ್ (ಭರವಂಸಾಗರ).—ಸರ್ವಾನ್ಯಾಸ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಆ ಸದೇಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿರುವ ಅವಶ್ಯಾನ ನಿರ್ಣಯಾದ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಣಗೊಂಡಿ. ಆ ಜಡಿತ್ಯಾ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಪ್ಪನವರು ಆವೇದ್ಯ ಸದ್ಯ ಆ ಸದೇಯ ವಿರೋಧಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಭೂನವರು ಹೀಗಾದ್ದೇ ಸರ್ವಾರವರಿಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮನವರಿಕ್ಯಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಗೊತ್ತಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಇನ್ನೂ ಅಲ್ಲ. ನಾನು ಒಂದು ವಿವರ ಹೀಗೆ ಇನ್ನುತ್ತೇನೆ. ಇವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಲೀಕೇಶನ್‌ಗ ವಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೂರೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಾಂತ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. The Circulars issued by the Divisional Commissioner ran

[†]Indicates that the remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

(ಶ್ರೀ ಚ. ದ)ಗ್ರಹಣ)

counter to the rules. యావ ప్రయ్యతి ఇచిచనల్స్ కమ్మిషనరిగే ఇన్ ప్రాక్ట్ కోన్ కేస్ ప్రయ్యతి? ఇవరిగే సర్క్యులర్ ఇమ్మా చూడుపుడకై అదికారివే ఇట్లి. కేగిరువాగ అవయ ఆ రింత చూడుపుడకై యారు అచ్చిగే బొబుల కొట్టరు? ఆ ఆచ్చార్పి కంపెనీస్ ప్రకరణిట్లి భాగియాద అదికారిగాను, అగ్త్, ఎస్సుపుడాదరె ఆ నభిగే కరసి విచారణే చూది.

ಒತ್ತುದುಗಂ ಅಲಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕವಿಗಳನರಿಗೆ ಬಳ್ಳಿ ಮಾನ್ಯ ನಡವ್ಯರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಎಂಬೆಂದು ಬಳಿಕೆಯಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ನಡವ್ಯ ನಾಯಕನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಂತ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಮಾನ್ಯ ನಡವ್ಯ ನಾಯಕನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಅಳಕೆಕೊಂಡು ಇವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನುಬಿ, ಅವಿನ್ಯಾಸ ಅಲಬಾಗ್‌ರಿ ಕಂಪನಿಕ್‌ಪ್ರಕರಣಕ್‌ನಂಬಿಂಧಪಟ್ಟಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಮಹಾ ನಾಥೀ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ನಂಬಿಂಧಪಟ್ಟಿ ಫೈಲು ಎಂದೇ ಅದನ್ನು ಈ ನಭಿಯ ಮುಂದೆ ಇಡಲಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಇನ್ನೊಂದರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಎನ್‌ಕ್ಯೂರಿ ಕಮಿಟಿನ್ ನೇರು ಮಾಡಿ. ಯಾರು ಯಾರು ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅದರನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಈ ನಭಿಗೆ ಕರೆಯಿಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ. ಆ ನೀತಿ ಮಾನ್ಯ ನಡವ್ಯ ಅಳಕೆಕೊಂಡು ಈ ನಭಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಾನ್‌ಹರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಜನಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಈ ನಭಿಯ ಮುಂದೆ ಕರೆಸಿ ಅದರ ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ಕೇಳಿ. I suspect the bona fides of the Government. You disapprove it. ನ್ಯಾಜಿನ ವರ್ಕ್‌ಹಾತ ಏಂದೆ ಅದನ್ನು ನಾನ್‌ಬಾಯಿಂದರೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಂಗು ಹಿಡಿದರೆ ಬಾಯಿ ತಾನಾಗಿಯೇ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಒತ್ತುದುಗಂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಗಿರತಕ್‌ಪರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಂಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೂಪ್‌ರೂ ಯಾವ ಕಾನೂನು ಇಲ್ಲ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಅಕ್ಷ್ಯು ಏನೇನ್ ಇದೆ. ಅದರೆ ನಿವಾಗೆ ಯಾವುದೂ ರಾ ಇಲ್ಲ. ಕಣ್ಣಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಅರ್ಜರ್‌ಮಾನುತ್ತೀರಿ, ಈ ಒತ್ತುದುಗಂ ದಿಸ್ತ್ರಿಕ್‌ಪಿನಿದಿ ಇಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ದಿಸ್ತ್ರಿಕ್‌ಕ್ರೆಸ್‌ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಿರಿಕರ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಒಮ್ಮೆ 9-12-68ಕ್ಕೆ ಮುಕಾಂತಾಯಾಗಿತ್ತು. 31-12-68ಕ್ಕೆ ಹೇಸಿದೆಂಟ್‌ ಎರ್ಕೆನ್‌ ಅಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ದಿಕೆಂಬರ್ 30ನೇ ತಾರೀಖಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್‌ ದಿನವರಿ ಗೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಡಿತ್ತೇಜಾಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. In Notification dated 30th December published in Extraordinary Gazette on December 31, the Ex. Municipal Administration Minister has extended the life of the Municipal Council. ಅಮೇರ್ ಹಾಗೆಯೇ ಹಿರಿಯಲೂ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಅವಧಿಯು 5-12-68 ಕ್ಕೆ ಮುಕಾಂತಾಯಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ಅವಧಿಯನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಂಟ್‌ ಚಾಲಿದರು. ಇದೇ ನೀತಿ ಕೂಡಿದ್ದಾಗಿ, ಹೊಳೆರ್ತಿರೆ ಮತ್ತು ವೋಕಾಲ್‌ನ್ಯಾರು ಇತ್ತೂದಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಮಾಡಿದರು. ಅವುಗಳ ಕುನಾಡಣಿ ನಡೆದರೆ ನಮಗೆ ಪೆಚಾರಿಟ ಬರುಪಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಲವಾದ ಕಾರಣವೇನಿತ್ತು? Under the powers conferred by the proviso to sub-section (1) of section 18 of the Mysore Municipalities Act. ಇದನ್ನು ಎರಡು ಕನ್ನಡತ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಒದಿ. ಇದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಯಾವ ಪ್ರಯಲವಾದ ಕಾರಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಅವಧಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಮಾಡಿದರಿ?

ಇನ್ನು ತಿತ್ತದುಗಳ ತಾಪ್ತಿಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ತಿತ್ತದುಗಳ ಮಾನಿಸಿಕಾರ್ಥಕಿಗಳು ಹುನಾವಜ್ಞರು ನೆಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕ್ಯಾರೆಂಡರ್ ಅಥವ್ ಇವೆಂಟ್ ಹಾಕಿ ಸೇಕ್ ಟರಿಯವರು ನಕಾರಾಲದ್ವಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಿಸಿದ್ದರೂ ಕೆಡ ಆವಷಯಿದ್ಲಿ ನಕಾರಾರದವರು ಬಹಳ ಅನ್ವಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ಯಾರೆಂಡರ್ ಅಥವ್ ಇವೆಂಟ್ ಹಾಕಿ ನಾಬುನೇಪನ್ ಪ್ರೀಪರ್ ಕೆಂಪ್ಡ್ರಿಡ್ರ್ ರೂ ನಹ, ಹೈಕೋಟಿಫ್ರೆನವರು ಸ್ಟ್ರೇ ಆರ್ಡರ್ ಕೆಂಪ್ಡ್ರಿರುವದರಿಂದ ಈ ಮಾನಿಸಿಕಾರ್ಥಕಿಯ ಹುನಾವಜ್ಞರು ನೆಂಬಂಡಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನಕಾರಾರದವರು ಅದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿರು. ಇದು ನಕಾರಾರಪೇ ೧ ದಿತೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳು ೨೪ನೇ ತಾರಿಖು ನಮ್ಮು ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಹಿಂದಿನ ಮಾನಿಸಿಪರ್ ಅಡ್ಡಿನ್ನೇಪನ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಪ್ರೈರ್ಡ್ರ್ ಪ್ರೈಲರ್ಯೋವನ್ ಬಿಟ್ಟರೂ ನಹ ತಿತ್ತದುಗಳ

ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಅವಧಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟ್ಲರಿಂದ ರಜು ಕಾಕಿರ ಈ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಅವಧಿಯನ್ನು ಜಾನ್ ಅಂಗಳ ವರೆಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. For the second time they have extended the term of Chitradurga Town Municipal Council. ಇದಕ್ಕೆ ಬತು ಪ್ರಯುಷಿತವಾದ ಕಾರಣ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳತ್ತೇನೆ. ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಲ್ಯಾಂಕಿತ್ವದಲ್ಲಿನೇ, ತಾವು ಮಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಂಡಿ. ಹೇಗೆ ಮಹಿಳು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿರು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಗಳು ಕೇಳಿದರು. ಈಗಲಾದರೂ ಬಾಯಿ ಬಿಡುತ್ತಿರ್ಲಾ? ಮಾಮೊದು ಮಾಡಿ ಈಗ ಮುಂಬಿ ಒಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇರೆದೆ. ಎವುಗಳು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿಲ್ಲವುದಕ್ಕೆ ನಾಲಾಯಿತ್ತೇನು ವೆದಕ್ಕೆ ಇದು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಾದೆ. This is the authenticated information of the Mysore Government. You change from time to time to suit your own whims and fancies. ತಾವು ಬೇಳೆಗೆ ಎಡ್ಡುಮೋಲೆ ದೇವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹರಿಷನರ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು. ಏಕಂದರೆ ಅವರ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ಐವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರಿಸ್ತಿರ್ಲಿ. ಇವತ್ತು ಅವರನ್ನು ತಾವು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲದೆ, ಅವರಲ್ಲಿಯೇ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಂಡಿಸಿದ್ದಿಲ್ಲಿರ್ಲ. ಒಂದು ಕಾಗದ ಇದೆ ಒಮ್ಮತ್ತೇನೆ, This is the letter sent by one of your Secretaries. He says :

“I am directed to convey the views of the State Government on the aspect as follows :

‘The Government of Mysore had actually transferred some of the communities from the list of Scheduled Castes and Scheduled Tribes.’

Mr. Nijalingappa has written a letter to Government of India saying that ‘I am sending the Ministers who know these Scheduled Castes and Scheduled Tribes. I have requested Mr. Rachaiah and Mr. Prabhakar, Minister and Deputy Minister respectively.....’

ಇನ್ನು ಸಾಮ್ಮತ್ತಿ, ಇಡರಭಾರತ ಇವತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಶೇಡ್ಲಿರ್ಲಾ ಕ್ರೂನ್‌ಗೆ ಸೇರಿದ ಮಂತ್ರಗಳು ಇಲ್ಲ, ನಾನು ಜಾರೆಂಡು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ: Very recently this Government headed by Sri Veerendra Patil has written a letter suggesting that we are for status quo. This is most unfortunate. They are ineffective. Today I give a challenge that if Sri Y. Ramakrishna and Rachaiah feel that they are not untouchables, they must quit the Ministry. No purpose would be served if they continue in the Ministry. When they are ineffective, why should they continue there ?

Sri K. PUTTASWAMY.—There is no one who is untouchable.

Sri G. DUGGAPPA.—Why not? It is in reality. We do not have any special privileges. What we want is our right. What is enshrined in the Constitution should be respected. You say this untouchability is abolished. Has it been really done? You are forgetting the fundamental principles taught by Mahathmaji. You are making use of these people for your own ends. If this state of affairs continue, who wants democracy? You do not want to safeguard the interests of Scheduled Castes and Schedule Tribes.

Sri K. PUTTASWAMY.—The Hon. Member does not want democracy?

SRI G. DUGGAPPA.—In this atmosphere, I do not want democracy. The time has come that you must reap the consequences. You are the root cause for all these evils. ఈగ కారి బందిదే. ఇన్న మంద హందులుదివరన్న అపవాదిమువుడక్క నిమిగే సాధ్యవాగువుదిల్ల. ఈ మారు ఉదాహరణగేసే సాకి, బేకాదరే సంబంధపట్ట అధికారిగాఁంద పిచ్చుగాఁన్న తిదుకొండు, నన్న ప్రశ్నగాఁగే ఉత్తర కోడబేసు. నాను కేళింతక పిచారగాఁ తిథ్యద్దరేనన్న మాతన్న వాగన్ తెగేదుకొస్తేనే. ఇష్టు కేళి నన్న మాతన్న ముగినుత్తేనే.

శ్రీ ఎన్. హుళ్ళమాన్నిగాఁడ (కులయించుగు) .—మాన్య అద్యక్షరే, పానసరోధ వన్న పితకాగ్గ రద్దు మాపిదెరు ఎంబుదు ఈగ నమిగే అధ్యవాగుత్తిదే. రాజ్యాంగ శాసన బందమేలే స్వల్పముణ్ణగాదరూ పానసరోధవన్న జారిగే తరచేకేంటుము మహాత్మ గాంధియివర ఆశ్రయాగిత్తు ఎంబుదు ద్వీతిదిద జారిగే కందిద్దిరు. అదరే ఇత్తీఇగే నడెదిరువ విధ్యావానగాఁన్న నోరోదిదరే ఆదు కాముఁఁరూకుక్క బరలిల్ల ఎన్న వ కారణవన్న కేళి ఈగ పానసరోధవన్న రద్దు మాదుత్తురువదరల్ల బక్కగాఁధాఫివిదే. పానసరోధ జారియిల్ల ఇద్దరే సకారక్క వరమాన కదిమేయాగుత్త దేందూ నక హేళదారే. ఈ కారణపూ నక నిజస్థితియన్న మరేమాచుత్తాడే. కోర్గల, ఈ బాయింద సకారక్క ఎష్టువరమాన బిరబేకుగాఁకేస్తూ అష్టు బరుత్తెయే ఎందరే ఆ వరమానవన్న పూతియాగి సకార పడేయువ ప్రయుత్త, విరు కండెబరుత్తిల్ల. ఈ నాటకవెల్లా కెలవరు కెలవెయువుదక్కాగి అఫధా అవర పక్కక్కాగి ఎంబుదన్న ఇంతక బిదు ప్రసంగదింద నావు అధికారికొస్తే కొండియున్న నిఱిపియు కరాజింద మాత్తప్ప, 1967నే ఇనియు కరాజినిదలూ కొడ నావు అధికొస్తేచుపుడక్క సాధ్యవిదే. 1967నే ఇనియుల్ల గుల్పగు ముత్తు రాయఁశూరినల్ల నడెంతక కరాజినల్ల 12 లక్ష రూపాయిగాలు కదిమేయుతు. ఈ రీతి కదిమేయాదమేలే మాత్త కరాచు మాడబేకొట్టు. చీరే జీల్లేగాల్ల కరాజినల్ల సకారదివరు ఎష్టు ఈంతవన్న నిరీకే చూయుతార్హో అష్టు హి బారదిద్దరే మాత్త కరాచు వొడువ క్రమవన్న ఇత్తు కొండిదారే. అదరే ఈ జీల్లేగాల్ల చూతు ఆ రీతి వొడలిల్ల. కరాజినల్ల 12 లక్ష రూపాయిగాలు కదిమేయాగువుడక్క కార్యాంసేందరే, కరాజిస్టు భాగవకితలు యాచ కంటార్క్షర్ బింద్యద్దరో అవరిగే ఆ క్రొంపే 24 లక్ష రూపాయిగాఁన్న కట్టుబేకేందు, చీరే రీతియు సేక్కురిపి తేగేముఁఁచుపుకొస్తూ గువుదిల్ల, హిచస్సే కట్టుబేకేందు దిషిజన్లో కమిఁపనరో అవరు హేళదరు. ఆ కారణిదింద ఆ క్రొంపే కట్టుగాఁగే 24 లక్ష రూపాయిగాఁన్న కట్టువుడకొస్తూగలిల్ల. ఆ కారణిదింద ఆ కంటార్క్షర్ కుదు కరాజినల్ల నిల్లిల్ల. ఈ భాగదల్ల యారిగే కంటార్క్ష కొడబేకేందు సకారదివరు తమ్మ మునస్సినల్ల ఈందు భావనెయున్న ఇష్టుకోండ్దరో అవర హేసరిగే ఆయుతు. ఈ రీతి కంటార్క్ష వెడమేలే ఆతను సువారు 76 లక్ష రూపాయిగాఁచ్చు అదాయు మాడి కొండిదానేందు తీఁఁదుబందిదే. 76 లక్ష అదాయు బందిదే ఎందు కేళిలు హేగే సాధ్యవెందేర బాండెడ్ కిపోల్దింద ఎష్టు లాటర్ సారాయి తేగేదుకొండిదారే, ఎష్టు మరగాఁంద హేడెర ఇటిసివాట్ రెంబుదరబేసే ట్రైక్స్ కోస్ కెంటిరువదు, చుత్తు ముర బందక్కే ఎష్టు హేడెర ఇటియుత్త ఎంబుదర లేక్కడ మేలై ఇధన్న కండు వైదురాబాదినిద బందు కలేదివచ్చిద కరాచు వేబిలగింత 36 లక్ష రూపాయి హేష్టు గేవాడిదారే. అందరే 1967నే ఇనియుల్ల సకారక్క హేష్టు కెలవరుతు.

9.00 P.M.

అదరే ఈ హి సరసారక్క బిరతక్క ఆనే ఇద్దిద్దరే యారు కరాజినల్ల హేష్టు హి కొడుత్తేవే ఎందు కాగుతార్హో అంతక విపర హేసరిగే బిడ్ నిల్లిబేకు ముత్తు అదింద హేష్టు సరకారక్క బిరుత్తె ఎన్న వుదన్లో ఇప్ప ఆరోజున మాడబేకు. ఇదక్కే బిదరాగి కరాజినల్ల ఈ రీతి లాట బిరువుదన్న కేంత తిథ్యి ఇవదగే యారు నషాయి మాదు తార్హో అంతక వరిగే ఈ కంటార్క్ష నిర్మిబేకేందు వైచ్చే, మాడిదారే ఇదక్కే కెలవారు నిదరశనగాఁన్న కొడబిపుదు. అదరే ఈగ ఇదర పిచారగశన్న కొడువుడక్క నాను

ಹೇಗೆನ್ನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಗೇ ಅನೇಕರು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಳ ನಂತರಾವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಹರಾಬುಗಳನ್ನು ಪಾಂಪುವೇ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡ್ಡು ರಾಬ್ ತಡೆಯಲು ಅವಕಾಶ ವಿಶ್ವಾಸ, ಅದರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ನಮ್ಮ ಅಬ್ಕಾರಿ ಸಹಿವರು ಇದನ್ನು ತಿರುವುದುರುವುದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಾರಬ್ಧು ಉತ್ತರ ಕೆಂಪ್ಡಿಡಿಷನ್‌ನೇ. ಇದನ್ನೇ ರಾಣ ನೆರ್ಲಿದರೆ ಹೆಂದ ವಾರುವ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಗಳೆಂದಿಗೆ ನರಕಾರದವರೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಇರಸ್ತರ ನಕಾಯಿ ನಂಫಾನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಇವರಿಂದ ಸ್ವಾಷಾಧಾರಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ನರಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗವುನವರು ಹೇಳಿದೆ ಈ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಗಳಿಂದ ಡುನಾವಳಿಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ತರಹದ ಸಕರಾಯ ನಲಕರಣಗಳು ಬೇಕ್ಕಾಗೇ ಅವರಿಗೆ ನಿಗುತ್ತದೆ. ಇವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹೇಳಿಗೊಂಡಿ ನಿಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀದ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹಳ ನಿಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನುಮಾನವೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ (ಹಳಾಗುವು, ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಯಾವಜಿನ ಕರ್ಯಾಳಿ ತಾಣಗಳ ಮಾತ್ರಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ನರಸ್ಯರಿಗೆ ಒಂದು ಏಕಾರ ಇಲ್ಲ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸೇರಿಂದಿಯನ್ನು ಹಾರಾಬು ಮಾಡುವ ಏಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಜೆಚ್ ಒಂದಾಗಿ ಬಾಂಪುವೇನು ಹಾಗು ತಾಲ್ಲಿಕುಪ್ಪೆನು ಹರಂತು ಮಾಡಬೇಕೇ ದೇಡನ್ನೇ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ನಭೀಯಾಲ್ಲಿ ಜೆಚ್ ಯಾಗಿದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಆಗ ಕಂಡೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿಕ್ಕು ಎಲ್ಲ ಅಂತೆ ಸಂಭೇಗನನ್ನೂ ಕೆಂಪ್ಡಿದೆನೆ. ಮಾತ್ರವೇನು ಹರಾಬು ಮಾಡಿದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದೆ ಎಲ್ಲ ಬಿನಿನ್ನು ತೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲ ನಮಗೆ ಸಾಮಾದಿ ಬಿಡ್ಡು ಬಿನ್ನತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸುಲ್ಪಾರ್ಕ ಕಾಗಿ ರಾಯಾಳಿರು ಬೀಲ್ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಗುಲ್ಬಿಗಾರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ತಾಲ್ಲಿಕುಗಳಿವೆ ಮತ್ತು ರಾಯಾಳಿರಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ತಾಲ್ಲಿಕುಗಳಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹರಾಬು ಮಾಡಲು ಕೆಂಡರುಗಳನ್ನು ಕರೆದರೂ ಯಾರಿಂದಲೂ ಪರಿಯಾದ ಬೆಂಗಳು ಬುರ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಅಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲ ಪಾಪುಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ನೂರಾಯಿ ಕಂಟರ್ಕ್ಯೂಲ್‌ನಿಂದನೆ ದೀರ್ಘ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರಾತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ನರಸ್ಯರಿಗೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಯಾರು ಬೆಕೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವು ಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು ಎಂದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನವೇನು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾಗಿ ಎಂದು ನೀಡಿಸಿರಾಯಿತು. ಎಲ್ಲ ಪಾಪುವೇನು ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲ ಇಲ್ಲ ಅಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚು ಹಳ ಬಿರುವ ನಂಬಿವಿಜ್ಞರೆ ಅಲ್ಲ ಹರಾಬು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕಡೆಗೆ ಗೂಪ್ತಿಗೇನು ಹರಾಬು ಕೂಡ ಮಾಡಬಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ನರಕಾರಕ್ಕೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ಬಿರುತ್ತದೆಯೋ ಮತ್ತು ಯಾರಿಂದ ಹುಟ್ಟು ಬಂದು ಬಿರುತ್ತದೋ ಅಂತಹದನ್ನೇ ನರಕಾರ ಒಟ್ಟಬೇಕು ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನುಮಾನವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪಾಪುವೇನು ಎಂದು ಇಲ್ಲ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನರಕಾರಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸ್ವಾಧಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಇದರ ಹೊಳೆ ಕೊರುವುದು ನರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಇದನ್ನು ಕೈಬಿಡಲಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಟ್ಟವಾಸ್ತಿಗಾಡ್.—ಅವೇಕ ಕಂಟರ್ಕ್ಯೂಲ್‌ರೂಗಳಿಂದನೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ ಎಂದು ಯಾನ್ಯ ಮಾತ್ರಗಳು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಮಾತ್ರಗಳು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ವ್ಯವಹಾರ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಅಬ್ಕಾರಿ ಇರಾಬ್ ಇದೆ ಮತ್ತು ಹೀಗೇನ್ನು ಇರಾಬ್ ಇದೆ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲ ನೌಕರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ನೋರ್ಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನೈನೆ ದಿವಸ ಇಲ್ಲ ಮಾತನಾಡಿದ ಕೆಲವು ಸರಸ್ಯರು ಗಳು ಸ್ವಾಧಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರ್ದ್ದೀದ್ದ ಎನ್ನುವಂತಹ ವಸ್ತುವನ್ನು ಬೆರಿ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯಲು ಕೂಡು ಅವರ ಅರೇಗ್ರಾವನ್ನು ಹಾಗು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಇದರ ಅವಶ್ಯಕಾರಗಳನ್ನು ತಡೆಗೆಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದು ಸೀರಿಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದರೂ ನರಕಾರ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಮತ್ತು ನಾಕಾರಬ್ಧು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೂಡ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದರೂ. ಯಾನ್ಯ ಸಹಿವರಿ ಎಂದು ಮಿಳಿಗೆ ಇಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕಾರಗಳಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಕಷ್ಟಬ್ದಿ ಮಾಡಿ ಹಂಡ ಕುಡಿಸಿ ಜನರ ಅರೇಗ್ರಾವನ್ನು ಕಡಿಸುತ್ತಿರುವುದರ ಕರ ವಾದವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ ನಾವು ಎಂತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲ ಬೂದುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಕಂಟರ್ಕ್ಯೂಲ್‌ದಿಂದ ತಪ್ಪಿಗಳು ಆಗಿದ್ದರೂ ಅದು ತಪ್ಪಿಲ್ಲ ಇನ್ನೇ ಬಿಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರು ತಪ್ಪಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಿರ್ಗೆಬಿಡಿಗೆ ನಡೆದಿರುವ ವ್ಯವಹಾರ ಅಷ್ಟು ನರವಾಗುವುದು ಇಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಟ್ಟಮಾನ್‌ಗಾರ್ಡ್)

న్నామి, ఈప్రిం కోరిఎఫ తీప్పు నమ్మి ముందిద్దరూ నశహ క్రోకోల్డ్స్ తీఎటిఎ కెలపు అంతాగా మేరే వాద మాపుత్తిరువుదు నిమ్మ దడ్డ తనవన్ను ఎత్తు కోలినుతేదే. ఆమ దంపిద నీవు అదికారారచల్లి ఇరువువేళ్ళ నాచ్చివ్విల్లి. జనగాల్గి నీవు ఉందు ఉళ్ళయి నతోనంప్రదాచూగటన్ను కాకసోది. క్రైష్టు న్నామాలయి నిమ్మ మేరే ఉందు అభిపూర్య కోట్టరువుద్దింద నీవు అదిక్క మన్నాణి తోలిపచేసేందు నాను పాపాధన మాదుత్తేనే. పాపాధన వితకేందరే నాచ్చెర్లరూ ఇడ్డి భరతవిందల్లు ప్రాణాప్రభుత్వ నాటపైన మాదలు కంటస బద్దురాగిరచేకు. అదన్ను నీవు పరిపాలన మాదుత్తా ఇల్ల. ఈప్రేతిన దివస జనగాల్గి నకారందట్ల న్నాము సిక్కువువ్విల్లపేంబి కారానదిందరేన్నాయాలయుక్కి కోగిగుత్తిద్దారె. ఇదిక్క క్రోకోల్డ్స్ ముందిరువ రిచ్చో అబ్బాగళ్ళే నాటకి. ఇదరింద అపితావ్యాస జనగాచల్లు ఇదె. ఇము నకారంక్కు గేర్తిత్తేదే. ప్రాణాప్రభుత్వదట్లు కేలన మాదబేకాదరే నీవు మాదలు రాజీనామే కోడచేకు. అమేరీ విచారణా ఆయ్యోగ రచిసి విచారణ చూడి. నీవు అదికారారచల్లు ఇరులు ఇప్పార్లు ఉందు నాను ధ్వనిపాగి హేళి అధికార్యాన సిఱియివన్ను ప్రమీకరినుత్తేనే.

† Sri B. P. GANGADHAR (Tumkur).—Hon. Speaker Sir, during the time of ex-Rulers even though it was not a full fledged democracy, even to the limited extent that was possible, democracy functioned very well and the representatives of the people used to function on behalf of the people. Now Sir, after the advent of Independence, this Congress organisation has captured power and time and again there are instances of gross misrule and misdeeds committed by these people. It is not one or two instances but any number of them are there. Every year, every minute, every day, they will be indulging in atrocities, wrong orders and they are doing acts of favouritism to their own henchmen only with intention of perpetuating Congress rule in the State. In fact why such a distinction is made between contractor and contractor is for the reason that they want to grab as much money as possible from the contractors to spend on election and distribute the money to their own henchmen so that they will get their own men elected and form a cabinet, and thus perpetuate Congress misrule till eternity. This is the reason why these people have been indulging in atrocious acts and acts which have no parallel in any other State in India. In the instant case, the topmost bidder quoted Rs. 9,99,999 per month and the next bidder Sri K. V. Niranjan Rs. 9,69,999. There was a difference of nearly 30,000. This contractor at the direction of the officials concerned made a deposit of nearly 40 lakhs. 40 lakhs is no small amount. It is a very fabulous and big amount. These people were not satisfied with that deposit because they wanted that the contract should be given to their own henchmen, namely, Sri K. V. Niranjan and through him they wanted to get as much money as possible for their own needs. So they wanted to invent methods as to how the topmost bidder could be crushed and sent back and how their own henchman could be brought and installed as contractor. So Sir, they started punching him. In one month, they have launched as many as 250 cases against Mr. Bhooma Reddy. It is possible to get instances of 10 or 15 cases being launched against a Contractor, but nowhere can you get an instance where 250 cases have been launched against any single contract within the course of a single month. Is it not a proof of *mala fides* on the part of the Government to see that by hook or crook he must be coerced out of this contract and the contract may be given to their own henchman, namely, Sri K. V. Niranjan?

Yet another instance is there. Apart from launching of cases and prosecuting the persons concerned, the Sales-tax department was alerted. All this can be done only by Ministers who are concerned in the Cabinet and they must be responsible for this. Unless they whip up the local police and excise officers, they would not be able to launch 250 cases. Is there any other single instance like this, anywhere in Mysore State? Similarly, they have whipped up the Sales-tax Department which served a mandate on Mr. Bhooma Reddy saying that he must have to pay the entire sales-tax for one full year. This is yet another instance of *mala fides* on the part of the Government to see that somehow or other he is coerced out and that their own henchman, a person who has financed

(SRI B. P. GANGADHAR)

these persons in the last general election and from whom finances will be again available in the next general election. That is why they have whipped up the Sales-tax Department.

I promised the Speaker that I will not take more than five minutes. I limit myself only to facts which have not as yet been brought before the House. I am not repeating any points already made out.

In this context, the matter did not stop there. When the writ petition was pending, I have reliable information to the effect that the Chief Minister intervened, got the contractors to his House and he wanted to effect a compromise in the matter. Then he stated that the 40 lakhs that would be forfeited would be restored to him and he is reported to have said that some more money will be given to him if he is prepared to accept the compromise. To this, Mr. Bhooma Reddy is reported to have replied: 'No Sir. Is this not a government? Is there no law and order prevailing in this State? Is equity prevailing in this Government? If justice has to be done, I must be given the contract because I am the highest bidder. There is no *via media* and no compromise. If justice and fairplay can prevail in this country where Gandbiji.....

SRI G. THAMMANNA (Deputy Minister for Sericulture).—I rise to a point of order, Sir. Can a member read newspapers in this House?

MR. SPEAKER.—The hon. Member has given it up now.

SRI B. P. GANGADHAR.—So, while you are celebrating the Gandhi Centenary this year and truthfulness of Gandhi is the guiding principle he is reported to have said, 'I am not prepared to compromise'. I am given to understand that the Chief Minister stated in this conversation "I will see, how you will be able to have the contract for the entire year". That was the information given to me. One distinguished personality from Hyderabad, no less a person like the Minister Sri J. V. Narasinga Rao intervened in this matter. He came to the doors of the Chief Minister and the minister for Excise and he persuaded them,

SRI VEERENDRA PATIL.—On a point of order, Sir. The hon. Member has referred to the name of Sri J. V. Narasinga Rao. He is the Minister in charge of Communication in Andhra Pradesh. That hon. Member is not a member of this House and he is not in a position to defend himself. I do not think it is fair on the part of any member to drag in the name of an hon. member of the other State.

MR. SPEAKER.—I think the hon. Member will avoid mentioning names of persons. Supposing the Chief Minister were to say that he had never met him there, the hon. Member will be unnecessarily embarrassed. So, it will be better to avoid reference to names.

SRI B. P. GANGADHAR.—I shall leave it at that. So, intervention of persons even from Andhra Pradesh did not bear fruit. In fact they wanted to impress on the State of Mysore, the Chief Minister and also

the Minister for Excise to the effect that justice needs to be done and must be done. I am also given to understand that if any contractors were to go to Andhra, they will be met with similar disastrous consequences. Such a threatening conversation took place.

When things are like that, this one single instance, namely, launching of 250 cases in one month and demanding the payment of sales tax for the entire year, is surprising. This shows clear *mala fide* on the part of the Government which does not require any further proof. That is why the Supreme Court has observed that there are many reasons to suspect the *bona fides* of the Government and the way the Government has functioned is not beyond suspicion. If they have any self-respect, I demand their resignation forthwith. The topmost court has said that there is *mala fide* on the part of the Government and the conduct of the Government is not beyond suspicion. There cannot be better proof and verdict than the one passed by the Supreme Court. I demand the resignation of the present cabinet. Sri Devaraj Urs was making a comment the only that Minister concerned will be responsible and not the entire cabinet. The Constitution is clear on this point. The whole ministry is responsible jointly for the actions of the Government.

With this, I conclude Sir.

ಶ್ರೀ ವಾಜಪಾಯ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಹಿಕ್ಕೆಂದೇ).—ನಾನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಎರ್ಲಿಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಈ ಮಂತ್ರಿವುಂಡಲದ ಮೇಲೆ ತಂಡಿರತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಾನ ನಿಣಿಯುದ್ದ ಮೇಲೆ ಹಿಂದಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಒಹಕ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಪಾತ್ರದ ಕೆಲವಕ್ಕೆ ಶ್ರೇಷ್ಠತ್ವಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟಿರು, ವಾಡಿರುವವರು ಒಟ್ಟಿರು, ಯಾಷ್ಟು ತನುವಾಗಿರುವವರು ಇನ್ನೊಬ್ಬಿರು. ಈ ತರಹ ಇದರ್ಲ್ಯಾದೆನಿದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಶ್ರೀ ಭಾರತೀಯವರಾಗಲೇ ಅಥವಾ ಶ್ರೀ ನಿರಂಜನ್ ಅವರಾಗಲ್ಲಿ ಅವರದು ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತರ ಡಿಗ್ರಿ. ಅವಕ್ಕೂ ನಮಗೂ ಸಂಬಂಧಿಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೂ ಬಡವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ, ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವ ಬಹುತ್ತೇ ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಇಲ್ಲ. ನಕಾರ ಯಾವರಿತಿ ಒಟ್ಟು ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಅವರ ಕೈಗೊಂಡಿರುವಾಗೇ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರುವರಿಗೆ, ನಕಾರ ಯಾವಾದ್ದು ಹೇಳಬಾಗಿ, ಯಾವ ಯಾವ ಮೂಲಕ ವಿನೇನು ನಕಾಯ ಕೊಣ್ಣಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಗುರುತಾಪಾರಾಗಿ ನಕಾರ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನ್ಯ ನಿಡಂಗ್ಯ ನವರು ಈ ನಕಾರವನ್ನು ಒಟ್ಟು ಕೊಗ್ಗಿಡ್ದರೂ ಅವರು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ನಕಾರ ಇದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ತಪ್ಪಿ ಮಾಡಿರುವವರು, ಪಾತ್ರದ ಕೆಲವಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕಿಸುವವರು ಶ್ರೀ ನಿಡಂಗ್ಯನವರು. ಈ ಪಾತ್ರದ ಕೆಲವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವೀರೇಂದ್ರ, ಪಾಟೀಲರು ನಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿ ನ್ಯೂ ಒಟ್ಟಿನ ನರಸ್ಯರು ನಾತನಾಯಿತ್ತಾ ಕೇಡಲ ಒಟ್ಟಿನ ಮಂತ್ರಿ ರಾಜ್ಯಾನಾಮೆ ಕೂಡತಕ್ಕದ್ದು. ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿತ ಒಟ್ಟಿನ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನುಷ್ಟಿಗ್ರಂ ಕೋಟಿಗ್ರಂ ನವರು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ “It is rather surprising that the Government acted so hastily and issued licences to respondent No. 4 on or about September, 18”. ನಕಾರ ಎಂಬೆ ಏನು? ಕೇವಲ ಒಟ್ಟಿ ಮಂತ್ರಿ ಅಲ್ಲ. ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬಂಧಿಗೆ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿರುವ ಎಂದರೆ ಎರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರ ಒಂದು ಸಂಡಿಕೆಂಬೇ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಎರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಮುಖ್ಯರು, ಎರಡನೆಯವರು ಶ್ರೀ ರಾಜಕೇಶರ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮೂರನೆಯವರು ಶ್ರೀ ನಾಡಗೆಡರು. ಈ ಮೂರಾರು ಜನರ ಸಂಡಿಕೆಂದ್ರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಮೇಲುಗೂ ಪಡೆದಿದೆ. ಇತರರು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ? ಆಗ ನಡೆಯಿರುವ ಪಾತ್ರದ ಕೆಲವನ್ನು ಯಜ್ಞ ಪತು ಆಗಿರುವವರು ಶ್ರೀ ರಾಜಕೇಶರ್ ಹೇಗೆ ಅವರು. ಹೇಗೆ ಅವರಿಗೂ ಸಿಂಡಿಕೇಷನವರಿಗೂ ಈಕ್ಕಾಡ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅವರು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ತ್ಯಾಗಿಸಿ ಬೇರೆ ಒಂದು ಉನ್ನತವಾದ

(ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಂಜ್)

ಏದೆತೀ ಮುದ್ದೆಗೆ ಹೇಳಿತಕ್ಕ ಮನಸ್ಸು ಅವರಿಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ರೀತಿಯಾಗಿ ಏನಾದ್ದು ಇಂದಿ ಕಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಪಾಪದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅವರ ಕ್ರೇತಿಯಾಗಿರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ರೆಕ್ತಾಂಶಾರಾಧಾಗಿ ಈ ಪಾಪದ ಕೆಲಸದಿಂದ ಏನಾದರೂ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಅದರ ಹೆಣ್ಣೆ ಏರ್ದೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರಾದೆ. ಅವರು ನತ್ಯ ಧರ್ಮ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಕ್ರಾಯಿಜಾನಿಲ್ಲ. ಅವರು ಏಂದಿರುವ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಪಾರಾಯಿತ್ತಿತ್ತ ವಾಗಬೀರ್ಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಧೈರ್ಯಿಂದಿರೆ, ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯಾರ ತತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ನೇರಿಕೆ ಇದ್ದರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅನ್ನಾನಂದಸುವುದಾದರೆ, ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಬಂದು ನ್ಯಾಯ ತಪ್ಪಿಗೆ ಸಿದ್ಧಿರಂಗಾಗಲೆ. ಅವರಿಗೆ ಆ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಪಾಪದ. ನಾನು ಆಗರೆ ಹೇಳಿದಂದ ಮುರಿಗ ಪನ ಸಿಂಡಿಕೆಂಬು ಸದನ್ಯಾರು ಸೇರಿ ಇಪ್ಪುಬಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಭೂಮಿರೆಡ್ಡಿ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಿ ಅಲ್ಲ, ನಿರಂಜನರ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಿ ಅಲ್ಲ. ಭೂಮಿರೆಡ್ಡಿಯಾರು ಹೊಡ್ಡಿ ಮನುಷ್ಯರು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಪತ್ತೆ ಅಲ್ಲ. ಸುತ್ತುಂಂ ಕ್ರೊಡ್ಸ್ ಅಡ್ರೆಸ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದರೆ ಇದ್ದರೆ ಅಳ್ಳಿ ಪ್ರಕಾರ ಈ ನಕಾರಾರ ಬಂದು ಕ್ಷಣವೂ ಅಧಿಕಾರಿದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಿಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಗಾಂಧಿ ತತ್ವದಲ್ಲಿ ನಿಯುಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ, ಇವರು ಗಾಂಧಿ ಭಕ್ತರಾಗಿದ್ದರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತತ್ವದ ವೇದನಾಯಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಾನು ಅದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಾನ್ಯ ಎಂತೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಿ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಂಗಪ್ರಸಾರ ಅರ್ಥವಾದ ಇದೆಯಿಂದು ನಿಜಲಂಗಪ್ರಸಾರ ಹಾಗೆ ಬಹಳ ಬಹಳ ಕ್ರಿಯೆ ಆಗಿ, ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿಕುಹುದು. ಅವಕ್ಷಯ ನಿಜರು ತಂದಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವೊನ್ನೆ ಚೆಂಬಿರು ಅಫ್ ಕಾವಿಸ್ ಹತ್ತಿರ ಕೇಳಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಹೇಳಿಗೆತ್ತದೆ, ಮಾಮುಲ್ಯ ಕಥೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಂಗಪ್ರಸಾರ ಮೇರೆ 24 ಚಾರ್ಚನ್ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇ ನಿಯುತ್ತಿರು ಏರೋಡ್ ಪಕ್ಕದ ನ್ಯಾಯಕರು ಅವರ ಪೇರೆ ಹಾಜರನ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಕಷಟ ನಾಾಕದಿಂದ, ಹೊನ್ನದಿಂದ ಅದು ಹಾಗೇಯು ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತಿರು. ಇವೆತ್ತು ಅದ್ದೆ ಬ್ರಾಹ್ಮನ್, ಅದ್ದೆ ದಾರಿಯನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅವರಿಗೆ ಶ್ರೀಯನಾದುದ್ದಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಗೌರವ ತರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಇವರು ಅತ್ಯಾನಾಕ್ಷಯಿಗಾಗಿ ಅವರಿಂದು ನಿಜಲಂಗದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ ಅಗ್ನಿ ಪರಿಕ್ರಮೆಗೆ ನಿಲ್ಲಲಿ. ಹಿಂದೆ ಸೀರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದು ನಣ್ಣ ಮಾತು ಬಂದುದಶಾಗಿ ಸೀರೆ ಅಗ್ನಿ ಪ್ರವೇಶ ಸಾಧಿ ಪರಿಶುದ್ಧಿ ಈ ಅನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೇ! ಅದ್ದೆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀ ಏರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲರು ಅಗ್ನಿಪ್ರವೇಶ ಹೊಡುಪ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಶ್ರುತರಾಗಿ, ಸತ್ಯಹರಿಷ್ಯಂದ್ರನ ಮೇಂಡ್ ಗ್ರಾಹಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಅಗ್ನಿ ಪರಿಕ್ರಮೆಗೆ ಬಿನ್ನಿ, ನಿಮ್ಮ ನಿತ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗಲಿ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನ್ಯಾಯ, ಧರ್ಮ ಮುಂತಾದುಪಾಗಿಗೆ ಬೇರೆ ಕೇಂದ್ರಪುದಾದರೆ, ಗಾಂಧಿಜಿಯವರು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳ ಮುಲ್ಲು ಪಂಕ್ತೆಯನ್ನು ನಿರಸಿಸುವುದಾದರೆ ಹೊದಲು ಈ ಇಡೀ ಮುಂತೆ ಮುಂದೆಲವು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡ ಬೇಕು. ಅದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಕದವರಿಗೆ ಹುನಾವಾದಿಗೆಂಬು ನಾಯಿ ಮಾಡುವರೆಗೆ, ಯಾರು ಜಾಸ್ತಿ ಹಳ ಕೊಡುವರೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕರಿಸಬಾಗುತ್ತದೆ, ಇದು ಕಂಟಕ್ಕಾಕ್ಷರಾಗಿ ಹಾಜರನ್ ರಾಜ್ಯವಲ್ಲ, ಇದು ಕಂಟಕ್ಕಾಕ್ಷರಾಗಿ ಕೆಲಸನಾಡುವ ವಿಜೀಂಯಾಗಿದೆ. ಈ ಮುಂತೆ ಮುಂದಲ ಹೀಗೆ ಬಜಿಂಂಪಾಗಿ ಕೆಲಸನಾಡಿ ಯಾರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಕದಕ್ಕೆ ಬಂಂಬಲ ಕೊಡುವರೆಗೆ ಯಾರು ಮುಂತೆ ಮುಂಡಲಕ್ಕೆ ಬಂಂಬಲ ನೀಡುವರೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲ ನರಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ನಿನ್ನ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ರವರು ನಂಬಿಂಬಾಕ್ಷರ ಬಂಬು ಮುಂತೆಗಳ ಮೇರೆ ತಪ್ಪು ಅರೇಂಡ್ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತಿರೇ ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರು. ಅದರೆ ಇದು ಕಾಗ್ರಿಲ್, ಇಡೀ ಮುಂತೆ ಮುಂಡಲ ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಣೆಯಾಗಿದೆ, ಹೀಗೆ ಅದರ ಪ್ರಭಾವಾಗಿ ಈ ಜವಾಬಾಹಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಭಾವ ಮುಂತೆ ಮುಂದಲ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

9-30 A.M.

ಈ ನಂಧಭಾದಲ್ಲಿ ಅಲಿಬಾಬ ಮತ್ತು 40 ಮುಂದಿ ಕಷ್ಟರ ಕತೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ನರಕಾರ ಧರ್ಮದಿಂದ, ನ್ಯಾಯದಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಅರ್ಥಾತ ನಡೆಸುವುದಾದರೆ ಹೊಡಲು ರಾಜೀನಾಮೆ

ಕೂಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವರೆಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯತೆಯಾಗಿ, ದ್ವಾರಕೆ ಇಲ್ಲ, ಯೋಗ್ಯತೆಯಾಗಿ. ಅದುದರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟ ಮಂತ್ರವು ದಪಲ ಕೊರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲರ ಪರವಾಗಿ ಒತ್ತಾಯಿ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಪೂರ್ತನ್ಯಾ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri G. CHANDRAKANTH (Bidar).—Mr. Speaker, Sir, the no-confidence motion has been moved by the Leader of the Opposition and while supporting that, I would like to offer my criticism.

In the Supreme Court judgment in the case of *Bhooma Reddy versus the State of Mysore and others* severe strictures have been passed against this Government and this has been made clear beyond doubt by many members who have spoken from this side as well as from the other side. It has been said that there have been grounds to believe that there are excesses on the Government side and that they wanted to help a contractor. I do not think more severe strictures than this could be passed by the highest judiciary in the land. Even after doing this, if they say that the Government is clean-handed in this regard, not only myself but nobody from outside will agree to it. There have been instances of this nature where Mr. Srinjeeva Reddy against whom strictures were passed by the Supreme Court has resigned. Without going deep into the details of this case I would earnestly tell on behalf of the people who have been very carefully watching the acts of this Government that this Government along with all the Ministers must resign immediately. I would like to deal as to how these people have played a game to remove an unwanted contractor, namely, Bhooma Reddy. Even though Bhooma Reddy was the highest bidder and his bid was Rs. 9,99,999 and the next bid was Rs. 9,69,999, in order to remove Sri Bhooma Reddy all sorts of tortures were inflicted on him. Besides, several bogus cases have been launched and immediately after the judgment of the High Court, licenses for 1168 shops were granted to K. V. Niranjan who is the contractor wanted by the Government. The Supreme Court has stated in its judgment that 'it is really surprising how licences for 1168 shops could be granted to a contractor in a day'. The same thing has not been done in the case of Bhooma Reddy. After the judgment was delivered by the Supreme Court, they took about 3 or 4 days in order to see that the contractor who was not wanted by these people was put to harassment and loss. Not only that, one Mirani who is a supporter of K. V. Niranjan entered the office of the Excise Commissioner and threatened the Inspector that he would be transferred since he was not harassing Bhooma Reddy. This matter was brought to the notice of the Government through their subordinates, but they have kept mum because he was the person who was not wanted by them. Not only this but there are several other incidents for which this Government is responsible jointly severally and over which they should resign. Incidents like communal rioting took place in Ramnagarain, Chickmagalur and Bangalore where the Government utterly failed to bring the law and order situation under control immediately. Similarly, there are several other incidents. In this case this Government has actually tortured the contractor Bhooma Reddy; we cannot

(SRI G. CHANDRAKANTH)

hold the Divisional Commissioner personally responsible for this. After all, he has acted on the instructions of this Government. Therefore, without making him or the Minister concerned personally responsible for this, we can hold the entire Cabinet responsible for this and we can ask them to resign. The Hon. Chief Minister claims to be a true patriot and all that. In this connection, I would like to quote an incident where he has committed a blunder which an ordinary citizen of India should not. At the M. P. C. C. session at Bidar in the open meeting these people have failed to sing the National Anthem. When they were reminded about it, they said, "We have sung many times and there is no reason why we should sing." Many of the members who were present there know about it. On the excuse that he was in a hurry to go to a dinner party. This is an instance where his patriotism can be doubted. At this juncture without going into the details, I would like to close my speech and thank the Chair for having accorded me an opportunity to speak.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ರಂಗನಾಥ (ಮೂಡಿಗೆರೆ).—ನನ್ನಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಕಾರದ ಮೇರೆ ಗುರುತವಾದ ಅಪಾರಾಧನೆಗಳನ್ನು ನಿನ್ನ ಯಂದ ಈ ಮಾನ್ಯ ನಡಸ್ಯಿರು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನರಿಂದ ವಾಸ್ತವಾಂತಗಳನ್ನು ಅಂತಿಮಂತಿಗಳಿಂದ ನಮುಂದು ವಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ನಂಬಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದ ಶ್ರೇಷ್ಠನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅದನ್ನು ಪರಿಗಳಿನಿಂದ ಒಂದು ತೀರ್ಣನು ಕೊಡು ವಾಗ ನಕಾರ ಯಾವುದೂ ಒಬ್ಬ ಪ್ರೇಕ್ಷಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜಿತ ಪಟ್ಟದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪೂರ್ವವನ್ನು ಹೇಳುವುದರಕ್ಕ ನಕಾರಣ ಇದೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಅಂತಹನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಾಜನ್ಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಮಾತ್ರ. ಈ ವಾತನ್ನು ಯಾವುದೇ ನಕಾರ ಅಥವ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಒಂದು ನಿವಿಟ ಕೂಡ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜಿನಿಸ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಕಾರ ನಮುಂದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇನ್ನೆ. ನಿನ್ನ ಯಂದ ನಾವು ಯಾರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ನಕಾರ ಹಂತಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜಿತ ಪಟ್ಟಲ್ಲಿ ಎಂದು ನಮುಂದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಪ್ರಯೋಜಿತ ಪಟ್ಟದೆ. ಸ್ಯಾಮಿ, ನನ್ನ ಅಪಾರಾಧನೆಯಾದರೂ ಇಂದ್ರೇ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಈ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಹನ್ತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾದ ಕೆಲವೇ ತಿಂಗಳಾಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಗುಂಪುಗಳ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರು ಭಾಗಕ್ಕೆ ನುವಾರು 6 ನಲ್ಲಿ ಭೇಷಿಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ನೇರವಾದ ಅಪಾರಾಧನೆ 28ನೇ ತಾರಿಯು ಮೇ 1966ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹರಾಟ ನಡೆಯಿತು. 23 ಅಥವಾ 21ನೇ ತಾರಿಯು ಅವರು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಈ ಚುನಾವಣೆಯಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಬಂದಂಥ ವರ್ತ ಮಾನದ ಪ್ರಕಾರ— ಈ ಕಂಟಾಕ್ಟ್ ದಾರರು ಏಷಿದ್ದಾರೆ ಗುಲಂಗಾರ್ ರಾಯಚೂರು ಕಂಟಾಕ್ಟ್ ದ್ವಾರಾ ನಕಾಯ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ನನಗೆ ವರ್ತ ಮಾನ ಬಂದಿದೆ. 28ನೇ ತಾರಿಯು ಈ ಭೂಮಾರ್ಡಿಯ ಪರ ಕಾಂಟಾಕ್ಟ್ ಅದಾಗೆ ಅವರವರಲ್ಲೇ ಮನಸ್ತಾತ ಬಂದಾಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಂಚಾಯ್ಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕುಳಿತು ಅವರು ವಿಫಲರಾದ ಮೇರೆ 19ನೇ ಜೂನ್ 1968ರಂದು ಮುಖ್ಯ ಮುಂತ್ರಿಗಳ ಹನ್ತಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಭಾಗಿದೆಯೆಂದು ನನ್ನ ನೇರವಾದ ಅಪಾರಾಧನೆ 19ನೇ ಜೂನ್ 1968 ಒಂದು ದಿನಿಂದೆ ಕಾರಿಕಾರ್ಯ ಅವರು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಭೂಮಾರ್ಡಿಯ ಪರೇ ನೀತಿ ರೂಲ್ 19ರ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ರೈನೆನ್ಸ್ ಕಾನ್ಸೆರ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಜಾಗತಿಕೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು 19ರಲ್ಲಿ ಬಾಯಿಮಾತನಲ್ಲಿ ಬಣಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಹೇಳಿ ಮತ್ತೆ ಅಂದೇ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಅದೇ ತಾರಿಯಿನಂದು ಒಂದು ನೋಡಿನ್ನು ಬಿರಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆನ್ನಾಟಕ್ಕೆ 23-6-68ರಂದು ಜಾರಿಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಧ್ಯ ಒಂದು ನಕಾರ ಇದೆ ವಿನಂದರೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ವಿನ್ಯಾಸ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಇಲ್ಲದೆ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ 4 ತಿಂಗಳ ವಿನ್ಯಾಸ ಕಟ್ಟಬೇಕು, 6 ತಿಂಗಳ ವಿನ್ಯಾಸ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ನೇರುಬೇರಿಟಿ ಕೆಡದಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಅದು 19 ಜೀನ್ಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಕಂಟಾಕ್ಟ್ ಸ್ವರೂಪಗಳಿಗೂ ಜಾರಿ ಮಾಡಲಿಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಗುಲಂಗಾರ್ ರಾಯಚೂರು ಕಂಟಾ

ಕೃಂಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ಯಾಯನುವಿದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇವಿಜರ್ ಕುಂಬನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನ್ಯಾಯಾಲಯ ದೇರು ಅದರ ಅಫೆರ್ ನಿಲ್ಲಿ:

"The Excise Commissioner had no jurisdiction to issue such a circular. It is ineffective. I do not understand how a Divisional Commissioner who is subordinate to the excise Commissioner could give a finding to this effect."

ಎಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಏನು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹಕ್ಕೆಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲದೆ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಂಧು ದಿವಿಜನರು ಕುರಿಸಿದ್ದ ನಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು. ನಂತರ ಸ್ನಾಯಿ, 23ರಂದು ನೇರುಣಿಸು ಜಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತಾಗೆ ಶ್ರೀರಂದ್ರೀ ಅಂದು ಅಬ್ಜಿ ಕಂಚಾರ್ಕುರ್ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಮುನುಸುರು ಎಕ್ಕೆತ್ತದ್ದು ಅಂತೆ ನೇರೆ ಕಲಂ ಪ್ರಕಾರ ರಿಬಿಜನ್ ಅಂದ್ರೆ ಹಾಕಿರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯ 1-7-6ಿಕ್ಕೆ ಅವನು ತೆಪ್ಪಿಟಿ ಕುರಿಸಿದ್ದ ರೈನ್ಸ್‌ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಹೇಂದ ಸಾರಾಬಾ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, 19ನೇ ತಾರೀಫು ಎಂದರೆ ಶ್ರೀರಂ 11 ದಿವಸ ಬಳಿದಿದ್ದು, 22ನೇ ತಾರೀಫು 22ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ರಿಬಿಜನ್ ಅಂದ್ರೆ ಹಾಕಿರು, ಏರಾರಿಂದ ಮುನುಸುರು ದಿವಿಸದಲ್ಲಿ ಇತ್ತುರುವಾಗಾದ್ದಿದ್ದು ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಂದು ಹಾಕಿರುತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದು ಎಂದು. ನೇನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗೂ ಹೇಳಿತ್ತು ಇದ್ದರು. ಸ್ನಾಯಿ, ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಬಂಧು ವೈಕೆಗೆ 62ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ರಿಬಿಜನ್ ಅಂದ್ರೆ ಹಾಕಿತಕ್ಕ ಹಕ್ಕು ಇದೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಅಂದ್ರೆ ಹಾಕಿದ್ದಾನೆ. ಸರ್ಕಾರದರೆ ಒಂದು ಪಡ್ಡಾತಿಯನ್ನು ನುಸರಿಸಿ 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಣಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ತನಗೆ ಇರತಕ್ಕ 8 ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಬುಕ್ಕೆ ಒಂದನೇ ತಾರೀಫು ಅವನು ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರಾಬಾ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಯಾವಾಗಿ ನಡೆಯಿತಕ್ಕ ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರವಾಗಿರಲಿ ಲೆಪಗಾರಂ ಮುಖಾಂತರ ನೇರುಣಿಸು ಜಾರಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಆ ರೀತಿ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ವ್ಯಾವಾದಿರೆ ನಮಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಮುತ್ತು ಇತರ ಮಾಂತ್ರಿಗಳ ಹಕ್ಕೆಗೆ ಇಲ್ಲರಿಂದ್ದು ಬೇಕು ಎಂದು ಗೆತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. 22ರಲ್ಲಿ ಕೆಳಪ್ಪಿಂಥ ಅಂದ್ರೆಗೆ ಹಿಂಣಿಗಾಗಿ ಕೊಳ್ಳಿಸುವುದು ಎಂದು? 28ನೇ ತಾರೀಫು ರೈನ್ಸ್‌ನ್ನಾನ್‌ರ್ ಆಗಿದೆ. ಹೊಮ್ಮೆ ಸಕ್ರೀಷ್ಯಿತವರು ಹಿಂಣಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ 62ರ ಪ್ರಕಾರ Who should hear the party? It is the Government. That is the concerned Minister. ಯಾವ ಬಂಧು ಹಾತಯಿ ಮುಂತಿ, ಇಡ್ಡುರೇ ಅವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹೊಮ್ಮೆ ಸಕ್ರೀಷ್ಯಿತವರು ಬರದಿರಿತಕ್ಕ ಅರ್ಥರ್ ಬೀಂಪಿನಲ್ಲಿ-ರಿಟ್ ಹೇಗೆಇದ್ದರು ಜಡ್ಟುವೆಂಬು ಬಿಡಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಿ—28ನೇ ತಾರೀಫು ರೈನ್ಸ್‌ನ್ನಾನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಿಗೆ ರಿಬಿಜನ್ ಅಂದ್ರೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿತಕ್ಕ ಅದಿಕಾರವಿಲ್ಲವ್ಯಾಪ್ತಿ ಆ ಹೊಮ್ಮೆ ಸಕ್ರೀಷ್ಯಿತವರು ರೈನ್ಸ್‌ನ್ನಾನ್ ರೀ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ವರ್ತಮಾನ ಈ ಮಧ್ಯ ಎಕ್ಕೆತ್ತದ್ದು ಮಿಸ್ಟ್ರಿ ರಮ್ಮೆ ಅಧಿಕಾರ ವನ್ನು ಡೆಲಿಗ್ಯೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. By notification of the Home Secretary ಅಂತ ಕೂಡ ಅಂದುಬಂದಿದೆ.

SRI RAMAKRISHNA HEGDE.—Revision petition under section 62 is only by way of exercising the residuary power of the Government. This is not the normal course of getting any grievance remedied. If my friend who is an experienced lawyer reads the whole section, there is a proviso to the section. The proviso says that “no order shall be

(SRI RAMAKRISHNA HEGDE)

annulled, reversed or modified except after giving reasonable opportunity of being heard, to the person affected by that order.” If a revision petition is filed before the Government on 22nd, it is physically impossible to give opportunity to the person who passed the order to explain under what circumstances he has passed the order. The hon’ble Member referred to delegation of power by the Minister to the Home Secretary. This is not the first time that such delegation had taken place. In my personal view it is wrong for any Minister to sit in judgement on a decision given by an I.A.S officer or a judicial officer. Revision petition lies even after the decision of a tribunal or any other body set up for the purpose. In democracy a time may come when a Minister may be illiterate and he may not be a law graduate. In a country where illiteracy is 75 per cent, it is possible that a Minister can be illiterate. Is there any qualification fixed for a Minister? It is my considered and personal opinion; others may not agree with me. Even when I was Minister in charge of Development and Co-operation, I delegated the powers of hearing petitions to the Secretary to Government, because I consider that it is not proper for a Minister who may not have the legal knowledge to sit in judgement, given by other bodies.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎನ್. ಹಾಟ್ಲೆ.—ಇಂಗ್ಲೀಷ್.....

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲ 62ನೇ ಪಾರಿಜನ್ ನ್ಯಾರೆಫರ್ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲ :

“Petitioner is Mr. Bhooma Reddy. The petition is against the notice given by the Divisional Commissioner. The respondent was the Divisional Commissioner.”

ಒಂದು ಸರ್ಕಾರ್ ಫ್ರೆಡ್ ಕಾಫಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಚೆಲಗಾರ್ ಕೂಡ ವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾರಿಯು 22 ರಿಂದ ತಾರಿಯು 30ರೊಳಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅತ ಆಗಿರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಕಟ್ಟಿದ್ದು. ಆಗ ಹುಂತಿ, ಗೇರೆನೂ ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇರಬಹುದು, ಹಾಗೆ ಡೆಲಗೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಇರಬಹುದು, ಹಾಗೆ ಡೆಲಗೇಷನ್ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಅದರ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದಂತಹನ್ನು ವಾನ್ಯ ಸಭೆಯಿಗೆ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮದೇ ಅದುಳ್ಳಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಲಕ್ಷ್ಯ ವ್ಯವಹಾರದನ್ನು ಮಾನಾಪ್ತ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವಕ್ಕಾಗೇ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಂಗವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಾಬಿನಿಂದ ಬಿರತಕ್ಕ ವರಮಾನ 13-14 ಕೋಟಿ. ಇಂಥಂತಹ ಭಾರೀ ಪ್ರಮಾಣದ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮದೇ ಅದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. M/s. Niranjan and Co., Venkataswamy & Co., Narayan & Co., & Sindhi & Co., are the only contractors in this State.

ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದು ಬೇನಾಮಿ ಅಗುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಬುದನ್ನು ರೂ. 16 ರ ಪ್ರಸಾರ ಯಾರಾವಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೈಸ್ ಕರಿಂಘನ್‌, ದಿವಿಜನ್‌, ಕರಿಂಘನ್‌ ಮತ್ತು ದಿ. ಶಿ. ಎಲ್ಲರೂ ಇದರಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದಿಂದ ತಾವು ಇದು ಬೇನಾಮಿ ಅಗುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ನೇಡಲಿ.

Mr. SPEAKER.—Can they not verify these things and find out who is the regular contractor and who is running the shops?

ಶ. ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಇಲ್ಲಿ ತಾರಿಖು 1-7-1968 ರಿಂದ ತಾರಿಖು 6-7-1968ರ ಒಳಗೆ “The partner of Narayana & Co., was threatened by the Excise Inspector, Muzaahiruddin” ಎಂದು ಒಂದು ಕತ್ತವನ್ನು ಬರೆದು ಅನ್ನಾಡ್ ಎಕ್ಸೈಸ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ರೆಸ್ಯಾಲ್ ಅಲ್ಲಿಂದ ತಾರಿಖು 10-7-68ರಲ್ಲಿ ವರ್ಗಾಮಾದ್ಪಾರಿಗಿಳೆ. ಆ ವರ್ಗಾಮಾದ್ಪಾರಿಗೆ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ರೆಸ್ಯಾಲ್ ತಾರಿಖು 6-7-68ರಲ್ಲಿ ಅನ್ನಾಡ್ ರಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು. ಆ ಎಕ್ಸೈಸ್ ಕಂಣಪ್ಪ ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಬಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿಲ್ದಾಣ ಕಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಿತ್ತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಪ್ಪುರಣ್ಣೇ ರ. ನಿ. ಗ್ರಾ ಕೂಡ ಒಂದು ಕತ್ತವನ್ನು ಬಿರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಅಪ್ಪುರಣ್ಣೇ ಅವರಂತಾಗೇ ವರ್ಗಾವಾಗಿತ್ತು ಇದನ್ನರಾಲು ಕೂಲಂಕಣಾಗಿ ವಿಕಾರವಾಡಿದೆಂದು ಹೇಳಿತ್ತುದ್ದೇನೆ. ಇದರಷ್ಟು ನಕಾರದವರ ಹಣಕ್ಕೆದೆ ಏಂದು ಯಾರುಚೀಕಾರಿಗೆ ಹೇಳಬಹುದು. ಎಕ್ಸೈಸ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಹೀಗೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ:

“I feel pained for the specific orders of transfer for the reason that any Excise contractor can transfer any Excise Officer even if the auctions are quite in accordance with the rules as per law.”

This is the letter which he has written to the Deputy Commissioner after the transfer order. With these observations, I conclude.

Sri D. B. KALMANKAR (Aland).—Mr. Speaker, Sir, since the time at my disposal is very limited, I want just to highlight how the Government had deliberately acted illegally in this matter. Even the High Court in their judgement at page 25 have observed as follows:—

“But in the circumstances of the case, it is necessary to observe that the authorities concerned will consider the advisability of accepting the bid of the fourth respondent, subject to his complying with all the requirements of the Act and the Rules.”

The direction of the High Court was very clear. Rule 17 (3) of the Mysore Excise Rules 1967, says:

“In case the bid or offer is rejected by the Officer conducting the auction, or by the Deputy Commissioner or the Divisional Commissioner or in revision by the Excise Commissioner or the Government, the shop or group of shops shall again be disposed off by calling for tenders, auction or by tender-cum-auction or by any other method as the Excise Commissioner may direct.”

In Rule 21 of the Mysore Excise Rules, 1967, the procedure as to what should be done, is given and the same has to be taken into consideration. Rule 17 (3) says that the officer conducting the sale has to again dispose it of by calling for tenders. Rule 20 (2) says that on failure of any person to comply with the provisions of rules 17 and 19, the deposits already made shall be forfeited and the right of retail vend of liquor in such shop or group of shops disposed of in such manner under these rules, as the Excise Commissioner may direct. Rule 21 reads as follows:

“Re-sales to be held under sub-rule (2) of Rule 20 shall be at the risk of the defaulting purchaser who shall not be entitled

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್)

to any excess amount realised and, in the event of loss to Government, shall be bound to make good the deficiency between the total amount payable for the whole period under the terms of the original sale and the total amount payable by the purchaser at the re-sale. In the latter case the forfeited deposits shall be deducted from the loss arising from the re-sale and the balance if any,.....”

Why I am reading the relevant provisions is that the judgement of the High Court was passed on the 18th, and respondent No. 4 immediately went before the Divisional Commissioner, Gulbarga. The licences were issued to him without following these rules, which are very clear.

10-00 A.M.

Rule 17 is very clear.

“ In case the bid or offer is rejected by the Officer conducting the auction, or by the Deputy Commissioner or the Divisional Commissioner or in revision by the Excise Commissioner or the Government, the shop or group of shops shall again be disposed off by calling for tenders, auction or by tender-cum-auction or by any other method as the Excise Commissioner may direct.”

This Government has violated the provisions of Law. This Government is responsible for the omission. This could have been avoided. The Divisional Commissioner who refers to so many rules under Act, has resorted to this method. But he is not such a person to come to this level. He is not an ignorant person. He always acts according to law. But due to pressure from the Government he did it. I know him personally well. It is well known that there is some force used on him. The Chief Minister might have dictated terms to him and he did accordingly. The Supreme Court has held that : -

“ Having regard to the fact that the appellant had already deposited about Rs. 40 lakhs, the Divisional Commissioner, Gulbarga, acted rather precipitately and harshly in cancelling the sale. For the reasons already given, the order of cancellation is invalid. The order must be set aside and a writ of mandamus must issue for the grant of licences to the appellant.”

On page 2 in this item the petitioner has prayed to grant him license to vend liquors in the Combined District Groups of Shops of Gulbarga and Raichur. But no action seemed to have been taken. It was further said that a Circular was issued on 12th December 1967. But it is said that there was no such circular issued to all the Deputy Commissioners. But the circular issued applies to all the Deputy Commissioners. No procedure was followed. By creating some confusion they wanted to favour their own man. Mr. Bhooma Reddy

was never wanted by this Government. They wanted to choose their own man who does not hesitate to give money to the Congress for elections. They took money from him and did all these things in the name of democracy. This is wrong. This Supreme Court judgement is a sufficient proof of this fact. They misused the authority and misused the power for their own advantage. There is sufficient proof from the highest authority in the Country. With these remarks I conclude.

† ಶ್ರೀ ಏಂಬೆ. ಪಾಟ್‌ಲ್ರೋ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ, ಗಳ್ಳಿ).—ನಾನು ನ್ಯಾಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಾತ್ರದ ಮೇಲೆ ಏರೋಡ್‌ಫೆಸ್‌ದ ನಾಯಕರು ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ್ಲು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಸದಸ್ಯರ್ಲು ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಏರೋಡ್‌ಫೆಸ್‌ದ ಸದಸ್ಯರ್ಲು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ತಿನಂತಹಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ತಾವು ನೋಡಿರಬಹುದು, ಎನ್ನೆ ದಳಗ್ಗಿಯಿಂದ ಅನೇಕ ವಾಸ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರತೀಕೋರ್ಡಿಕಾರಾದಂಥ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತೇಗಿದರು. ನಾನು ಬಾಯಿ ಮುಹ್ತಿ ಸೌಂಡು ಬಂದು ಮಾತ್ರ ಸಹ ಮಧ್ಯ ಅಡಡೆ, ವಾಸ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಬೇಕು ನ್ಯಾಯ ಬರಿದುಕೊಡು ಇಟ್ಟಿದ್ದಿನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ರೂ. ೩೫೨೦ ಹೇಳುವಾಗ ನಾನಿಗೆ ಮಧ್ಯ ಯಾರಾದ ತಿನ್ನುಂಫ್ ಮಾಡವೇ ಹೊದರೆ ನಾನು ಹೇಳುವೆ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವಾಸ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಮಾತ್ರ. ನಾನು ಅನುಕಾಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಗ್ರಾಮ ಸ್ವಾಧೀನವೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೂಡಿರಿಕೆಂಬಾಗಿ ವಿನಾಯರೂ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣಿ ಪಕ್ಷದೆ ಕೆಳಿಂದಿರುತ್ತಿದೆ. ಏರೋಡ್ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಆಗ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಈ ಮಂತ್ರಿಯಂತಹ ಬಂದು ೪ ಅಂಗಳಾಗಿದೆ ಈ ಸಭೆಯಿಲ್ಲ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬ್ರಿಡಿಂಗ್ ಪ್ರಕಾರ ೬ ಅಂಗಳಿಗೆಯೇ ಇದನ್ನು ಮಂಡಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು; ಎಂಬಿದಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಣ್ಣಿವಾಸ್‌ರಾಜರು ಹೇಳಿತ್ತಿದ್ದರು. ಅಡರೆ ಇದು ೬ ಅಂಗಳಿಗೆಯೇ ಬಂದು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಹೊನ್ನದಿಂದಿರುತ್ತಿದ್ದು. ೧೯೬೨೦೧೦ ರಿಂದ ೬ ಅಂಗಳಾಗಳಿಗೆ ಬಂದು ನಾರಿ ಬರುತ್ತತ್ತೇ ಇದೆ. ಈ ಮಂತ್ರಿಯಂತಹ ಬಂದುವೇಲೇ ೬ ಅಂಗಳಾಗಳಿಗೇಂದು ಸಾರಿ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಎರಡು ಅಂಗಳು ತಡವಾದರೂ ಹಿಂಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿಷ್ಠೆಯ ಬಂತು. ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಏರೋಡ್‌ಫೆಸ್‌ದ ಸಾಯಿಕರು ಮಾತ್ರ ವೆಳಿದು ವಿಚಾರವಾದಿಕೊಂಡು ಮುಖ್ಯ ಏರೋಡ್ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತ್ರ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿಪ್ಪು ಬಂದು ನಾರಿ ಬರುತ್ತತ್ತೇ ಇದೆ. ಈ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿಪ್ಪು ಬಂದು ಬಂದು ವಾತಾವರಣ್ ಅಥವಾ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರ ಇದ್ದಕಾಗೆ ಎಂದು. ಅದೆಂದೇ ಏರೋಡ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವುದು. ಅದನ್ನು ಯಾವಾಗು ಸಾರ್ವಭಾಗವಾದಿಕೆಂಬಿದಾಗಿ ಅವರೆ ಹೇಳಿದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ವಿಳಿ ಹೊದರೆವೇಲೇ ಅದನ್ನು ಗ್ರಾಮಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಅದು ನಾನು ಅಡಿಕಾರವೆಂಬಿದಾಗಿ ಹೇಳಿದಾರೆ. ಅದು ನಿಜ. ಅವರಿಗೆ ಪರಿಸೂಳ ಅಡಿಕಾರ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಾಗೇಯುವುದಿಲ್ಲ. ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರ ಸಾರ್ವಭಾಗವಾದಿಪಕ್ಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಹನೇರೆ, ವನೆಂಬುದನ್ನು ಅಳಿಯುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ನಾನು ವೆಳಿದುನ್ನು ಉವರಿಸಿದರೂ ಅಂದು ಏನೂ ಬಿಹಿನಿಸ್ತೇ ಅಗಲಪ್ಪ. ರಾಷ್ಟ್ರಪಾಲರ ಭಾಷಣವಾಯಿತು. ಎರಡನೇಡಿನ ಅಡ್‌ನ್‌ಎಂಬುಂಟ್ ವೋಪನ್‌ಗೆ ಇಟ್ಟಿರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಬಂತು. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಆ ಅಡ್‌ನ್‌ಎಂಬುಂಟ್ ವೋಪನ್‌ಗೆ ಉಪಿಗೆ ಕೊಡುವರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವಂದು ತೇಗಿದರು. ಅವಕ್ಕೆನಾದರೂ ನಾತು ಉಪಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಇಂತಹ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿಷ್ಠೆಯ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬರಿಸ್ತರೆ ಇರಲ್ಪ. ಮಾನ್ಯ ಎರಡನೇಡಿನ ಅಡ್‌ನ್‌ಎಂಬುಂಟ್ ವೋಪನ್‌ಗೆ ಇಟ್ಟಿರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಬಂತು. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಆ ಅಡ್‌ನ್‌ಎಂಬುಂಟ್ ವೋಪನ್‌ನು ನಾನು ಉಪಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ರ್ಯಾನ್‌ಗಳನ್ನು ಬಿರಿದುಕೊಟ್ಟು ಇಂತಹ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಬಂದು ನಾರಿ ಬರಿಸ್ತರೆ ಇರಲ್ಪ. ಮಾನ್ಯ ಎರಡನೇಡಿನ ಅಡ್‌ನ್‌ಎಂಬುಂಟ್ ವೋಪನ್‌ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನಾಯಕರು ಆ ಅಡ್‌ನ್‌ಎಂಬುಂಟ್ ವೋಪನ್‌ನು ನಾನು ಉಪಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಿಗದೇ ಇರುದೀರಿಂದ ಅರಕೆ ಇನ್‌ನಾಗಳನ್ನು ಬಿರಿದುಕೊಟ್ಟು ಇಂತಹ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದರು. ಅದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ವೆಳಿದುನ್ನು ಇದ್ದಂತಹ ವಾತಾವರಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವರಿತೆ ನಿಷ್ಠೆಯಾಯಿತು ಎಂಬಿರಿಸು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಡ್‌ನ್‌ಎಂಬುಂಟ್ ವೋಪನ್‌ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನಿಗದೇ ಇರುದೀರಿಂದ ಅರಕೆ ಇನ್‌ನಾಗಳನ್ನು ಬಿರಿದುಕೊಟ್ಟು ಇಂತಹ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದರು. ಅದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ವೆಳಿದುನ್ನು ಇದ್ದಂತಹ ವಾತಾವರಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವರಿತೆ ನಿಷ್ಠೆಯಾಯಿತು ಎಂಬಿರಿಸು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಡ್‌ನ್‌ಎಂಬುಂಟ್ ವೋಪನ್‌ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನಿಗದೇ ಇರುದೀರಿಂದ ಅರಕೆ ಇನ್‌ನಾಗಳನ್ನು ವಿನಾಯರೂ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತ್ರ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ವಿನಾಯ ಮಾತ್ರ ಮಂಡಿಸಿರಾಗಿದೆ. ಅ ರೀತಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಯಿತು. ಇದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಿಗೆ ಬಂದುನ್ನು ನಾನು ನಾಗ್ರಂತ್ಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ವಾಸ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವಿನಾಯ ಮಾತ್ರ ಅವರ ವಿನಾಯನ್ನಲ್ಲಿ ಕುರಿಯುತ್ತೀರೋ ಅದನ್ನು ಕೊರೆಗೆದುಪಡಕ್ಕೆ ವಾತಾವರಣ ತಣ್ಣಾಗಾಗಿಂತಹ ಇದು ಅನುಕಾಲವಾಯಿತೆಂದು ನಾನು

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್)

SRI H. M. CHANNABASAPPA (Periyapatna).—On a point of order, Sir. The no-confidence motion has not been tabled mainly on the basis of the judgement delivered by the High Court or the Supreme Court. It is one of the items or acts of omissions and commissions that have been alleged. There are a number of omissions and commissions and it is the duty of the Government to take note of all such matters on which no-confidence motion has been tabled and satisfy the House on various points raised. It would not be in order for the Chief Minister to think that the no-confidence motion has been based only on this particular item. This item is not specifically mentioned in the motion. It would be disillusionment to the House itself to say that the motion has been tabled only on this issue and not on other issues. Sir, the motion says “that this House has no confidence in the Council of Ministers headed by Sri Veerendra Patil”. It is not open to the Chief Minister to give a connotation of his own.

Mr. SPEAKER.—Hon. Member Sri Channabasappa has raised a point of order that the Chief Minister should try to answer all the points raised in the debate on the no-confidence motion. It is left to Hon. Chief Minister to reply in such manner as he thinks proper. The Chair has no right to give him a direction to reply in a particular manner. As such, there is no point of order.

ಶ್ರೀ ಏರೇಂದ್ರ ಹಾಟೆಲ್‌.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಪ್ರಥಮಾದರ್ತೀ ಹೇಳಿದೆ, ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಇರಬೇಕೆಂದು ತಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಬ್ರಿಕೆಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದೇ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂತು; ಮತ್ತು 2-3 ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ ವಿಚಾರಕೆ ಉತ್ತರ ನೀಡಬಾರು ಎಂದು ವಿನಿ ಇಲ್ಲ. ಉತ್ತರ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವಾರ್ಥ ವಿಲ್ಲವೆಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅದರಾಗಿ ಆ ಕೆಲವು ಪ್ಲೇಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿನೇಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಅಷ್ಟು ಕೊಡಿಸಿದರೆ, ಯಾವ ಪ್ಲೇಗೆ ಪ್ಲೇಗೆ ಪ್ಲೇಗೆ ಇಲ್ಲಿನೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಿನೆ. ಅಗ ಮುಲ ಪ್ರಕ್ಕಿಗೆ ಬಿರುವುದಕ್ಕೆ ವೇದರೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ವಾದ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ, ಸರಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಬನೆಂದರೆ—ಡಿಬಿಎಸರ್ ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿದೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಸರ್ಕಾರ ತಮ್ಮ ಮಾನಸ್ಯಸಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಆ ರೀತಿ ಡಿಬಿಎಸರ್ ಕಮಿಟಿಸರಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ ಎಂಬುದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಭಾವಾರಿದ್ದಿಯವರು ಹೇಳಿಸ್ತೇ ಚಂಡರ್ ಇಲ್ಲಿರೂ, ಏಕೈಕ್ನೇ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಹತ್ತಿರ 22ನೇ ತಾರೀಖ ಕೊಟ್ಟಾಗೆ ಏಕೈಕ್ನೇ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಸುಮಾರು ನೀ ಕುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಉಚಾರವನ್ನು ವೇದಿಲ್ಲ ಏಕೆ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುತ್ತಿನೇಂದರೆ, ಬಹುತ್ವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಈ ಕೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಇದು ಮುರಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿತ್ತದ್ದು. ನಿನೇ ಹೇಳಿದ್ದೀ, 22ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಏಕೈಕ್ನೇ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಹತ್ತಿರ ಅಂಚ್ ಸ್ನಾಸಿದಾಗೆ, ಅವಕ್ತಿನ ದಿವಸವೇ ಹೇಳಿಂ ಸಕ್ರಿಯರಿಯವರನ್ನು ಕರೆಯು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಡಿಸ್ಪೇನ್ಸೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟುವೇಲೆ, 23—24—25 ಮೇನುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾರ ಡಿಸ್ಪೇನ್ಸೆ ಕೆಲಸಕಾಗಿ ಹೊಗಿದ್ದಾರು. ಅವೇಲೇ ರಿವಿಎರ್ ಪಿಟಿಕ್ಸ್ ಮೇಲೆ ದಿವಸವನ್ನು ಕಮಿಟಿಸರಿಂದ ರಿಪೋರ್ಟು ತಂತ್ರಿಕೆಯಾಗಿ ಇದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವಾಯಿತ್ತು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ನಾಕಷ್ಟು ಸಮಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಚ್ಚಂಕ್ ಕಾರ್ ಮೇಲೆ ಡಿಬಿಎಸರ್ ಕಮಿಟಿಸರಿಗೆ ಒಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕಾಗಿ ನೀವೇ ರಿಪೋರ್ಟು ಸಲ್ಲಸದೇಶ, ರಿಪೋರ್ಟು ಸಲ್ಲಸದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಣಯ ತಿಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಮೇಲೆ 25—26, ಘಟಕ್ ಕಾರ್ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ 27ಕ್ಕೆ ಬಹುತ್ವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೀ ಹೇಳೋ.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ತಿಪ್ಪಾ (ಶ್ರವಣಭಾಗೀಳಿ).—22ಕ್ಕೆ ಏಕೈಕ್ನೇ ಮಂತ್ರಿಗೆ ಅಂಚ್ ಕೊಟ್ಟಾಗೆ 26ಕ್ಕೆ ಡಿಬಿಎಸರ್ ಕಮಿಟಿ ವೇದಿ ಏಕೈಕ್ನೇ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಹೋನ್ ಮಾಡಿದಾಗ ನೀವು ಆವು ನಾನು ಮಾಡಬೇಕಿ, ಅದು ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಹೋನ್.....

MR. SPEAKER.—I request the hon. Members not to interrupt because the Hon. Chief Minister has already made a request to the Hon. Members that there should not be interruptions. I cannot compel the Hon. Leader of the House to yield to any interruptions.

ಶ್ರೀ ಏರೇಂದ್ರ ಹಾಟೆಲ್.—ಆಗ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದೆ. 22 ನೇ ತಾರೀಖು ಅಷ್ಟು ಕೇಳಿನ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಹೋನ್ ಸಕ್ರಿಯರಿಯವರಿಗೆ ಅಬ್ಜಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಇರಿರ ಬಗ್ಗೆ ಕುಮತೆದೆಯಕೊಳ್ಳಬಹುದ್ದಾರೆ ಹೋದ್ದು ಸಕ್ರಿಯರಿಯವರು 26ನೇ ತಾರೀಖು ಡಿಬಿಎಸರ್ ಕಮಿಟಿಸರಿಗೆ ಘಟಕಾರ್ ವೇದಿ, ರಿವಿಎರ್ ಪಿಟಿಕ್ಸ್ ನಿರ್ವಹಿ ಹತ್ತಿರ ಕಳುಹಣಿಕೆ ಅದರೆ ಆಗ ಸಮಯವಿಲ್ಲ, ನಂತರ ಇದನ್ನು ನಾನು ಕಳುಹಣಿಕ್ಕುವೆ ಆಗ ಶಿಖಿಸಿದ್ದನ್ನಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲವಾಗಿ ನಾನು ಸಿದಿ ಹೇಳುತ್ತಿನೇಂದು ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ಒದಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಾನು ರಿಪೋರ್ಟು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಕಳುಹಣಿಕೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿರುವೇಲೆ 27ನೇ ತಾರೀಖು ರಿಪೋರ್ಟು ಡಿಬಿಎಸರ್ ಕಮಿಟಿಸರಿಂದ ಬಂದವೇಲೆ ಆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ 28ನೇ ತಾರೀಖು ಹಿಂಗಾರ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕೊಟ್ಟಾಗುತ್ತಾರೆ ಅದರೆ ಆ ದಿವಸ ಮೂವರ್ದಿಯವರ ಅದ್ದೀಕ್ಷೆಚ್ ಬಂದು ನಾವು ಹೇಳೆಂಬ್ರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಹೇಳುರಿಂಗ್ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅ ವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ತಿಗೆದುಕೊಳ್ಳಲ್ಲವು ನಿಂತಹುಣಿಯಲು. 22ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸವೇ ನಾನು ಹತ್ತಿರ ಕೆಲವರು ಬಂದಾಗ ಹೇಳಿದ್ದು ಅಬ್ಜಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಲಿಗೆಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಡಿನೋಫೋರ್ಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಕ್ರಿಯರಿಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಗೆದುಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿನೇ. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವಾಗ ನಾವು ಅಧ್ಯೇತ್ವ ಮಾಡಿ ನಾವು ನಿರ್ಣಯ ತಿಗೆದುಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿದ್ದು, ನೀವೇ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ತಿಗೆದು

(ಶ್ರೀ ಏರೋಂಡ್ ಪಾಟೀರ್)

ಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ನಾವು ಸೇಕ್ಕಿಟಿಗಳಿಗೆ ಪವರ್ ಡೆಲಗೇಟ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಅನೇಕ ಸಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮಗೆ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಾಣ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಿಜವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬುದಕ್ಕೆ ಒಕ್ಕೆಯ ರೀತಿಯಾಂದ ಯೋಗ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾವು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಮತ್ತು 3-4 ಜನ ಎಂಬು ಅಂತರ್ಗತ ವಿಚಾರವನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಮತ್ತು ಪರ್ಸನ್‌ಎಂಟ್ ಹೇಳುತ್ತಿರು ಅದಾಯ ವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ, ಇದನ್ನು ಅಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅಬ್ಬಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅನೇಕ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇವರು ಕೆಲಸವಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪಡೇ ಹೇಳುತ್ತಿರು. ರಾಜ್ಯದ ಅದಾಯವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲ. 10 ಪರ್ಸನ್‌ಎಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿ ಅದಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಯಾರ ಪರವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಪ್ಪನವರು ಭರವಸೆ ಏಡಿದರೆ ಗೀತಿಲ್ಲ. 20 ಪರ್ಸನ್‌ಎಂಟ್ ಹೇಳುತ್ತಿರು ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. 20 ಪರ್ಸನ್‌ಎಂಟ್ನಾತೆ ಒಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅದರಿಂದ ಹಾಳಾಯಾಗುತ್ತದ್ದು. ಅವರು 10 ಪರ್ಸನ್‌ಎಂಟ್ ಹೇಳುತ್ತಿರು ಅದಾಯ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ವರ್ಷ ಶೇಕಡಿದ 35 ರಘ್ನಿ ಹೇಳುತ್ತಿರು ಅದಾಯ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿರು ಅದನ್ನು ಒಷ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಾಳಾಯಾಗುತ್ತದ್ದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾರೋಳಿ ಬಂಧಿರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಶೇಕಡಾ 10ರಘ್ನಿ ಬಾಸ್ತಿ ಅವಾಯ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಒಷ್ಟಿದ್ದರೆ ಇದೆ ಅಂದಿಯ ವ್ಯಾಪಾರವಲ್ಲಿ ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ, ಕಾನೂನು ಕಾಯಿದೆ ಮೂಲಕ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವರಿಸಿತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ನಾಗಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಇತರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅರ್ಥವಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಪ್ಪನವರ ಕೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಅಬ್ಬಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿರಾಕರಿಸಿ ನುಮ್ಕಿನ ಒಷ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶೇಕಡಾ ತೆರಿಷ್ಟು ಅದಾಯ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತೇ ಎಬುದನ್ನು. ಕೇವಲ ಶೇಕಡಿದ 10ರಘ್ನಿ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿರು ಅದಾಯ ಬಿರುತ್ತುತ್ತದ್ದು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವಷ್ಟಿ ವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅಬ್ಬಾರಿ ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಅಂದಿಗಿ ಚೆಂಡರು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದ ಇಲ್ಲ. ಏನೋಳ ನೆಲ್ಲಿ ನೆಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಯ ಬಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಿರುವ ದರಮಾನವನ್ನು ಕಿಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಎನ್ನೋದ್ದು ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಸೌಪರ್ಣಿಯಂ ಅಭಿವಾದ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ತರುವ ಇಚ್ಛೆ ನಮ್ಮಿದು ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಂಥಾದ್ದು ಏನು ಎಂದರೆ ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪು ಹೇಳುತ್ತಿರು ಹಣ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯಾತ್ಮಯೋ ಆ ತರಹ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಧೋರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಅಬ್ಬಾರಿ ಹರಾಜಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದಿಸ್ತ್ರಿಕ್ಟ್ ಪ್ರೈಸ್‌ಟ್ ಮಾರಾಟ ಕ್ರಮ ಇಟ್ಟಾಗ್ಗೆ, ಅಂದಿಗಿವಾರು ಹೊದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಚೆಂಡರು ಬಿರುವಲ್ಲಿ, ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಾಳಾಯಾಗುತ್ತದೆ, ಒಂದು ವೇರೆ ಅಂದಿಗಿವಾರು ಮಾಡಿದರೆ, ಅನುಕೂಲ ಇರುವ ಕಡೆ ಅದಾಯಗೆ ಬಿರುತ್ತದೆ. ಉಳಿದಕಡೆ ಕೈಬಿಷ್ಟಿ ಬಿರುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಲಕ್ಷ್ಯ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಒಷನ್ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿಂಹಂದಿಯನ್ನು ನೇಮುಕ ಮಾಡಿ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ನೀತಿ ನಮ್ಮಿದ್ದಿಲ್ಲ. 1961ನೇ ಇನ್ನಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಬ್ಬಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಜೆನ್‌ಗೇ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಹೇಳುತ್ತಿರು ಬಂದು ಬೆಂಗಳೂರು ಜೆನ್‌ಗೇ ಸಂಬಂಧಿಕ್ಕಿದ್ದು ನವ್ಯವಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಂಡುಬಂತು. ಅಗ ಎಕ್ಕುತ್ತೀದ್ದ ಕಾಮಿಕ್ಷನರನ್ನು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲ್ವಿಷನರುಗಳನ್ನು ಕನ್ನಾಸ್ಟ್ರೋ ಮಾಡಿ ದಿಸ್ತ್ರಿಕ್ಟ್ ಕಾರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಂಡರು ಬಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ದಿಸ್ತ್ರಿಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಎರಡನ್ನು ಕಂಬ್ಬಿಂಡ್ ಮಾಡಿ ಅಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ರೀತಿ ಎರಡನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಹಾಳಾಯಿಸಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಹೇಳುತ್ತಿರು ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರು ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಪ್ಪು ಹೇಳುತ್ತಿರು ಹಣ ಬಿರುಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಆ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಆ ನೀತಿಯನ್ನು ನಾವು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ರಾಯಕೂರು, ಗುಪ್ತಗಳ ಜೆನ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಜಿರ್ಲಾವಾರು ಹರಾಜು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾಗ 1963-64ನೇ ಸಾಲನಲ್ಲಿ, 6,24,381 ರೂಪಾಯಾಗ ಅದಾಯ ಬಿರುತ್ತುತ್ತದ್ದು. 1964-65ನೇ ಸಾಲನಲ್ಲಿ 6,74,229

ರಂಪಾಯಿಗಳು ಅದಾಯ ಬರುತ್ತತು, 1965-66ನೇ ಸಾಲನಲ್ಲಿ 6,36,365 ರಂಪಾಯಿಗಳು, 1966-67ನೇ ಸಾಲನಲ್ಲಿ 6,09,612 ರಂಪಾಯಿಗಳು, ಈ ಕ್ರಾರವಾಗಿ ಆ ಬಾಬನಲ್ಲಿ ಅದಾಯ ಬರುತ್ತತು. 1967-68ನೇ ಸಾಲನಲ್ಲಿ ಆ ಏರಡು ಜೀರ್ಣಗಳನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಹರಾಡು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ 7,40,669 ರಂಪಾಯಿಗಳು ಅದಾಯ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ತೇಕದ 22 ರಷ್ಟು ಅದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. 1968-69ನೇ ಸಾಲನಲ್ಲಿ 9,99,999 ರಂಪಾಯಿಗಳು ಅದಾಯ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ತೇ, 35 ರಷ್ಟು ಅದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಸಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಕೆಲ್ಲ ರೀವನ್ಸ್ ಬಯತ್ತದ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಳಿಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಮಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೀರ್ಣಯಲ್ಲಿ ನಾಬು ಜಿಂಕೆಯಾದಿ ಅವರಿಗೆ ನಾಬು ಈ ರೀತಿ ವಾಡಿ ಎಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಕ್ರಾರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಬೋಕ್ಕನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪರಮಾನ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ವಾನು ಅಂತಸಂಖ್ಯೆಗಳ ವ್ಯಾಖಾತರ ಸ್ವಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

10-30 A.M.

ಅಲ್ಲಿಂದ ಇನ್ನಿಂದ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿರು, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಕೆಲವರು ಕಾಂಪ್ರಮೆಸ್ಸನ್‌ಗೆ ಬಂದಿದ್ದಿರು, ಅವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು 40 ಲಕ್ಷ ರಂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೆಂದುಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿರೂ ಎಂಬು ಹೇಳಿರು, ಅಂಧ್ರಪ್ರದೀಪ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದರು, ಮತ್ತೊಂದು ಒಬ್ಬ ಬಂದಿದ್ದರು, ಎಲ್ಲರೂ ಕಾಂಪ್ರಮೆಸ್ಸನ್ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದರು ಎಂಬಿ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿರು. ಒಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೀಡಿಕೆರ್ಚೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿರು. ಅವರ ಮಾನ್ಯ ನೀರಾಲ್ಯಿಬನು ಕಂಬಿ ಇದೆ ಎಂಬುದು ನಾಗರಿ ಗೊತ್ತಿರು. ಅದು ಬೀರೆಯವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ನಧಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಕೆಂಪಾತಾವರಣ ಬಿರುತ್ತದೆ. ಅದ್ದು ರಿಂದ ಹೇಳುವಳಿದ್ದಿಲ್ಲ. ನಿರಂಜನ ಎಂಬುವರ ಮುಖ್ಯವನ್ನು ನಾನು ನೇರಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಭೂವಾರೆಡ್ಡಿ ಎಂಬುವರನ್ನು ಸಹ ನಾನು ನೇರಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಒಬ್ಬ ಪಾಲ್‌ವೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತ್ರ ಬಂದು ಸಲ ನಾನ್ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಜೀರ್ಣ ಬಂದಿದೆ, ಬಿಹಾ ಕಾನಾಯಾಗುತ್ತದೆ, ಸ್ವಾ ಮಧ್ಯ ಸ್ವಾಕ್ಷರಿತಿ ವಹಿಸಿದ್ದಿರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ನಾನು ಕಾಂಪ್ರಮೆಸ್ಸನ್ ಮಾಡಿಸುವಂತಹ ಬಂದು ಕೆಲವಕ್ಕೆ ಕೈಕಾರ್ಪಾದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ, ಏಷ್ಟಾಗೇ ಯಾರಾದರು ದೊಡ್ಡ ಏರು, ಹಿರಿಯರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಕಾಂಪ್ರಮೆಸ್ಸನ್‌ಗೆ ಬರಬಹುದು, ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ನ್ನು ಹತ್ತಿರ ಬರಿದ್ದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಅನಂತರ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಯಾರಿಗೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರ ದ್ವಿತೀಯಾದಲನ್ನಿಲ್ಲಯಾಗಲೀ, ಬೆಂಗಳೂರುನಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ ನನ್ನ ಮುಖ್ಯನ ಕಾಂಪ್ರಮೆಸ್ಸನ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾದ ಹೇಳಿರೆ ಕ್ರ-6 ಸಲ ಗುಲ್ಬಿಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ರಾಯಿಕೂರು ಜೀರ್ಣಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೀರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ನಾನು ಕಾಂಪ್ರಮೆಸ್ಸನ್ ಆಗಿದ್ದೀರು. ಈ ವರ್ಷ 28 ಅರವಾ 29 ರಾಂದು ನನ್ನನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಆಗಿದ್ದರು. ಈ ಹಂಡು ನಡೆದಿರುವುದು ಹೇಳಿರೆ ತಾರಿಕು. ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಆಗಿದ್ದರು. ಈ ಹಂಡು ನಡೆದಿರುವುದು ಹೇಳಿರೆ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೇಳಿಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲಪದ ಭತ್ತದಿಂದ ನಾನು ಜಾಗ್ರತ್ತ ನಾನು ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೇಳಿಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿಕೆದ್ದೆಂದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಟಾರಿದ್ದಾರೆ ಎಷ್ಟು ನಾರಿಯಾಗಿ ಅಳಿಕೊಂಡು ಹೇಳಿಕೆಂಬೆಕು. ನಾನು ನಿ ಸಲ ಹೇಳಿಗೊಯ್ದೀಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ 2 3 ಸಲ ಹೇಳಿದರೆ ನಿ ಸಲ ಆಗಬಹುದು. ಆ ಭಾಗದವರು ನನ್ನನ್ನು ಬರಬೇಕೆಂದು ಕರಿಯುತ್ತಿರೇ ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಿಂದ ತಾವು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಿರಿ, ಅದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿಯು ಜನರು ಹೆಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಕೆಲಸದ ಒತ್ತಡಿಂದ ನಾನು ಕೂಗೆನುಬಂಡು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಈ ಕೇರಣ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವ ಹೇಳಲು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಲಷಣೆಷನ್ ಇವೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಮಾನ್ಯ ಸಧಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕೇರಣ ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನ ಮತ್ತು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನ ಏರಡು ಜಡ್ಡವೆಂಂತೋಗಳಿವೆ. ಇವರಿಂದ ನಿ ಕೆಂಪೆಗೆ ಬಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಜಡ್ಡವೆಂಂತೋಗಳಿವೆ ಗಳು ಜಡ್ಡೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗಳು ತಮಗೆ ತಿಳಿದಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಮಾತ್ರ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಜಾಬಾರಾರಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡೆ. ಮಾತ್ರ ತಂತರಿಂದ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡೆ. ಅರ್ಜಿಕರ್ 211ರ ಪ್ರಕಾರ.....

Sri K. H. PATIL (Hubli).—On a point of order, Sir. The Chief Minister while addressing this House has stated that he is speaking with great responsibility as a Chief Minister as if other members have no responsibility. The Chair should give him direction. We have equal responsibility if not more.

Mr. SPEAKER.—The Hon. Chief Minister has not said that the others have no responsibility. Therefore there is no point of order.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವಿಧಾನಾರ್ಥಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದರ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಜವಾಬಾಹ್ಯಾರಿಯಾದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾನ್ಸಿಟಿಷನ್‌ನ 211 ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದೆ :

“No discussion shall take place in the Legislature of a State with respect to the conduct of any Judge of the Supreme Court or of a High Court in the discharge of his duties”.

ಅಂದರೆ they have delivered judgment while discharging their duties as Judges ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಪೇರೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹಳ ತಂತ್ರ ದಿಂದ ತ್ರಾತ್ಮಯೋಂದು ಈಸುವನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ವಾತನಾಡಬೇಕಾದ ಆವ್ಯಾಕತೆ ಇದೆಯೊಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ನಭರ್ಗಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಅದು ಕಾರ ವಹಿಕೊಂಡಿದ್ದುವೇ ಒಂದು ವಾತನ್ನು ಪರೇ ಪದೇ ಹೇಳಿತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನಭರ್ಮಲ್ಲ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹೊರಗಡೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಮತ್ತು ಅದರಂತೆ ನಷ್ಟದೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋತ್ತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಒನೆಂದರೆ, ಏರ್ಮಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಿರ್ಣಯದ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ತಡವಾಗಬಾರದು, ಇರೀ ಆಗಬಾರದು, ಆ ರೀತಿಯಾಗುವವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ತೆ ಮುಕ್ತವಾಗು ಹೇಳುತ್ತಿರ್ಲೇ ಇವೇವೆ. ಆ ಒಂದು ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅನ್ನ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಏರ್ಮಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆ ರೀತಿನಡಿಯುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳು ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ನೆನೆಗುದಿಗೆ ಬಿಡ್ಡಿದ್ದವು. ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ, 5-6 ಅಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಮಾನ್ಯ ಪರಸ್ಪರಿಗೆ ಸೂತ್ರಿತೆ ಇನ್ನು ಪನ್ನಾ ಬಾಕಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿತ್ತಿದ್ದು. ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ತಡವಾಗಬಾರದು ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಆಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದಾಗ ಯಾವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಂತಿಮಿಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಮೊದಲು ನಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ್ದು ಪುರಕ್ಕೆ ನಾಧ್ಯವಾದ ಏರ್ಮಾ ಲಿಂಗರೇಜರ್‌ಗಳನ್ನು ಸಹ ಹಂಡಿದ್ದೇವೆ. ರಿಂಬಾನ್ ಪಿಟಿಷನ್, ಸ್ನೇಅರ್‌ರ್, ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ ಮತ್ತು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳ ಜಡ್ಜು ಮೆಂಟ್‌ಗಳು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹಂಚಿದ್ದೇವೆ. ಏನು ನಡೆದಿದೆ, ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳೂ ಸಹ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು, ಉದ್ದೇಶ ಎಂಬುದಾಗಿ ಏರ್ಮಾ ಲಿಂಗರೇಜರ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಕಾರಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಮೇಲ್ಮೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ವಾಡಿಕೊಂಡು ಕೇವಲ ಸರಕಾರದ ಹುಳುಕನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕಂಬಿ ವಿಚಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ, ನಿರ್ಮಲ ಅಂತಹ ಕರಣಿಂದ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಲಿಂಗರೇಜರ್‌ಗಳನ್ನೆರಡೂ ಇದಿಕೊಂಡು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಿರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಮಾತ್ರ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ ಮತ್ತು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನ ಜಡ್ಜು ಮೆಂಟನ ಬಗ್ಗೆ. ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನವರು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಣಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆರಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದಾಗೆ. ಇವತ್ತೆ ಒಂದು ವಿಧಾನ ದಿಂದ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಾರ್ಥಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯುಂದರೆ, ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನವರು ಇವಿಷಣರ್ ಅವಂಗ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಾಗೆ. ಅವರು 19ರ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿತ್ತು, ಅದು ರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ರೀತಿ ಹೇಳಿದಾಗೆ. ಅದರೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನವರು ರೂಪ 19ರ ಪ್ರಕಾರ

ಭೂಮಾರೆಡ್ಡಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದಿವಿಜನರ್ ಕಮಿಟಿನರ್ಗೆ ಅದಿಕಾರ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ್ನರೆ. ಈ ಒಂದು ಒಫೀಸಿಯನ್ ಹೇಗೆ ಕೂರ್ಯಾಗ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನ ಹಾಗೂ ನುಟ್ಟಿರು ಕೋರ್ಟ್‌ನ ಜಡ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇವೆರೂ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನುಟ್ಟಿರು ಕೋರ್ಟ್‌ನವರು 38ನೇ ವೇಳೆನಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ್ನರೆ :

“It is rather surprising that the Government acted so hastily and issued licences to respondent No. 4 on or about September 18. It is not quite clear how licences in respect of 1168 shops could be issued on a single day. The effect of this precipitate action on the part of the Government was that the appellant could not on the next day obtain a stay of the operation of the High Court's order. There is ground for suspecting that the Government was favouring respondent No. 4.”

ಇದರ ಅರ್ಥವೇನು ಎಂದರೆ ಒಂದೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ 1168 ಪಾತ್ರಗಳಿಗೂ ರೈನನ್ ಹೇಗೆ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ಅರೆಗೆ ಅಂತಹವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಅಂದರೆ ಪ್ರೇರಣ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂದರೆ 1168 ಪಾತ್ರಗಳಿಗೂ ಒಂದೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ರೈನನ್ ಗ್ರಾಫ್‌ನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ವಾಗುತ್ತದ್ದರೀ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ನಂತರ ಬಂದಿರಿಹಾಕು. ಅವರು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಏನು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಒಂದೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ರೈನನ್ ಕೊಡಲು ಅಗುವುದಿಲ್ಲ ಮೂಲ್ಯ ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಾಹುದು ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ಅಬ್ಜ್ ನರ್ ವೇಷಣ್ ನ್ಯೂಂದ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಒದಗಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯಾಳಿಕೆ ಅರ್ಥ ದಿವರಗಳಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿರುವಂತೆ 10-5-1968ರಲ್ಲಿ ನೋಟ್‌ಫ್ರೆಕ್ಷನ್‌ನ್ನು ಇಜ್‌ಶ್ರೀ ಮಾಡಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಗುಪ್ತಗಾರಿಯಲ್ಲಿ ಚಿಂದರು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಕರೆದಾರು, ಅದರಲ್ಲಿ ರಾಣ್ ದೇಣ್ 27-5-1968ರಿಗೆ ನಿರಂತ್ರ 3 ಗಂಟೆಗಿಗೆ ಎಂದು ಇತ್ತು. ಇದನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ದಿವಿಜನರ್ ಕಮಿಟಿನವರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರಾಗಿತ್ತು. 27-5-1968ರಂದು ಶ್ರೀ ಭೂಮಾರೆಡ್ಡಿಯವರು 9,99,999 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಚಿಂದರನ್ನು ಕಾಳಿದ್ದರು. 4-6-1968ರಲ್ಲಿ ದಿವಿಜನರ್ ಕಮಿಟಿನರ್ವರು ಇದರ ಪೇರಿನ್ನು ಕನ್‌ಹಾವು್ ಮಾಡಿದರು 6-6-1968ರಲ್ಲಿ ಭೂಮಾರೆಡ್ಡಿಯವರಿಗೆ ನೋಟ್‌ಫ್ರೆಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ರೂಲು 19ರ ಪ್ರಕಾರ ಹನಿ ರಿಪಾಬಿಂ ಕ್ಷತ್ರಬೇಕೆಂದು ನೂಡನೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಇದರಂತೆ ಭೂಮಾರೆಡ್ಡಿಯವರು -

8-6-1968ರಲ್ಲಿ	...	5,20,000
10-6-1968ರಲ್ಲಿ	...	2,20,000
13-6-1968ರಲ್ಲಿ	...	9,99,000
15-6-1968ರಲ್ಲಿ	...	1,00,000
15-6-1968ರಲ್ಲಿ	...	1,59,326

ಎಂದು ಡಿಜಾಟ್‌ಪ್ಲಿಗ್‌ನ್ಯೂ ಕಟ್ಟಿದರು. ಅನಂತರ ಇವರು ದಿವಿಜನರ್ ಕಮಿಟಿನರ್ವರನ್ನು ಬಿಂಬಿ ಕ್ಷಾಂಬಿನಲ್ಲಿ ವೇಳಿಬಿಟ್ ಭೂಪ್ಲಿ ಮಾಡಿದಾಗ ರೈನನ್‌ಗೆ ಅಳ್ವಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೂಡನೆ ವಾಡಿದರು ಮತ್ತು ಇನ್ನು 20 ಲಕ್ಷ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಎವರಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತು 19-6-1968ರಲ್ಲಿ. ಆದರೆ 22-6-1968ರಂದು ರಿವೈನ್ ಅಷ್ಟೀಲು ಎಂದು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್‌ ಮಂತ್ರಿಗ್ರಾ ಮುಂದೆ ಅವೀಲು ಫ್ರೂರ್ ಮಾಡಿದರು ಮತ್ತು ಈ ಅಷ್ಟೀಲು ಡಾಬರೆ ಮಾಡಿದವೀಲೆ ಹಿನಾಯಿತ್ತು ಎನ್ನುವ ತಿವರಗೊಳಿಸಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಭೂಮಾರೆಡ್ಡಿಯವರು 25-6-1968ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀಪ್ಲಿಕ್ ಕೊಟ್ಟು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್‌ ಸರಕ್ಕುಲರ್ ಪ್ರಕಾರ ರಿಪಾಬಿಂ ಕ್ಷತ್ರಬೇಕೆಂದು ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಅಂಗಿ ಕಾಲ ಅಧಿಕಾರ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನರ್ ಕ್ಯಾಲ್‌ರೂಗಳು ಇದ್ದುರೂ ರೂಲು ಪ್ರಕಾರ ನಿಷಯ ಮಾಡಿದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನುಟ್ಟಿರು ಕೋರ್ಟ್‌ ಕೂಡ ಡರ್ಕ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ. ಇಂತಹ ನೋಟ್‌ಫ್ರೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡುವ ಅಧಶ್ಕತೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ನೋಟ್‌ಫ್ರೆಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಹಣ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ನೂಡನೆ ಕೊಟ್ಟರು. 28-6-1968ರಂದು ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಭೂಮಾರೆಡ್ಡಿಯವರು ರಿಂಚ್ ಅಷ್ಟೀಲು ಮಾಡಿದರು ಇದರ ಪೇರೆ ನ್ಯೂ ಅರ್ಥರನ್ನು ಶಡಿದರು. 29-6-1968ರಲ್ಲಿ ನ್ಯೂ ಅರ್ಥರನ್ನು ವೇಳಿಬಿ ಮಾಡಲು ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ

(ಕರ್ನಾಟಕ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್)

ಮಾಡಲಾಯಿತು. 30-6-1968ರಂದು ಎಂದರೆ, ಅಂದು ಭಾನುವಾರ ಹಾಲಡೇ ಇಷ್ಟರಾ ದಿವಿಜನ್‌ ಕರ್ಮಾಂಕನು ಕೊಟ್ಟ ಅದೇತಿಂತೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕರ್ಮಾಂಕನು ಭಾನುವಾರ ಹಾಲಡೇ ಇಷ್ಟರಾ ದಿವಿಜನ್‌ 1168 ಬಾಪುಗಳು ರೈನನ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು ಮತ್ತು ಜುರ್ಗೆ ಒಂದನೇ ತಾರಿಖಿನಿಂದ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಅವರು ಪೂರ್ಣವಿಧಿಸಿರು. ಹೀಗೆ ಕೊಟ್ಟರು 2-7-1968 ನ್ಯೂ ಅರ್ಡರನ್‌ನ್ನು ವೆಕೆಂಟ್‌ ಮಾಡಲು ಒತ್ತೆಲ್ಲಿ, 7-7-1968ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಜಂಹನ್ ಎನ್ನುವರು ರಿಪ್‌ನ್ನು ಹೇಳೋಫ್‌ನಲ್ಲಿ ದಾಖಲು ವಾಡಿದರು. ಅರಿಂಟ್‌ ವೇರೆರೆ ರೈನನ್‌ನ್ನು ಏಕೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನುಮಿರ್‌ ಕೊಟ್ಟರು ಒತ್ತೆ ಡಿಟ್ರಿಕ್‌ ವಾಗಿ ಏನು ಜಾಣಿಸುವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲಿರಿಗೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಪದಶ್ಯಾರ್ಲೀ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದೆ. ಒಂದೇ ಒಂದು ದಿನದಲ್ಲಿ 1168 ಪಾತ್ರಗಳಿಗೂ ರೈನನ್‌ಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಕೊಡಲಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಯಾಲ್‌ ಅಷ್ಟಿರ್‌ ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ನಿರಂಜನರವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಕೊಟ್ಟದೆ ಎನ್ನುವರು ಎಲ್ಲ ರಿಕಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿದೆ. ಹೇಳೋಫ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದರು ಮತ್ತು ನುಮಿರ್‌ ಕೊಟ್ಟರು ಏನ್ನು ಹೇಳಿರಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಏಕಾರ ವಾಡಿದರೆ ಭಾನುವಾರ್‌ಯವರಿಗೆ ಒಂದೇ ದಿನದಲ್ಲಿ 1168 ಪಾತ್ರಗಳಿಗೂ ರೈನನ್‌ನ್ನು ಗಳಿನ್ನು ಕೊಡಲು ನಾಧ್ಯವಾಯಿತ್ತೇ ಎನ್ನುವುದು. ಇನ್ನು ಪ್ರಾಚ್ಯ 29ರಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚಿನರ್‌ ಹೆಚ್ಚಿಂಗ್‌ 30ರಲ್ಲಿ ನುಮಿರ್‌ ಕೊಟ್ಟರು ಏನು ಹೇಳಿದೆ ಎಂದರೆ :

“On June 30, the Divisional Commissioner granted licences to him. On July 1, he commenced his business in all the 1168 shops. Thereafter he duly deposited about Rs. 30,00,000 on account of rent for the months of July, August and September.....”

ನುಮಿರ್‌ ಕೊಟ್ಟರು ಜಡ್‌ಮೆಂಟವನ್ತೆ ಭಾನುವಾರ್‌ಯವರಿಗೆ 1168 ಪಾತ್ರಗಳಿಗೂ ರೈನನ್‌ನ್ನು ಗಳಿನ್ನು ಕೊಡಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ದಿವಿಜನ್‌ ಕರ್ಮಾಂಕನು ಭಾನುವಾರ್‌ಯವರು ಮೂಲಕ ಇಪ್ಪಣಿ ಮಾಡಿದಾರೆ ಮತ್ತು ಜುರ್ಗೆ ಒಂದನೇ ತಾರಿಖಿನಿಂದ ಭಾನುವಾರ್‌ಯವರು ಅವರ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಪೂರಂಭಿಸಿದಾರೆ ಇದನ್ನು ಅವರೂ ಒಫೀಸ್‌ಹಂಡಿದಾರೆ. ಅಮೇರೆ ನಿರಂಜನ್‌ರವರಿಗೆ ರೈನನ್‌ನ್ನು ಕೊಡದೇ ಭಾನುವಾರ್‌ಯವರಿಗೆ ಏಕೆ ಕೊಡಲಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕೇಸು ಕೂಡ ಆಗಿದೆ.

ಇತ್ತೆತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಎಂದರೆ ನಿರಂಜನ್‌ರವರಿಗೆ ಎಪ್ಪು ದಿವಸ, ಎಪ್ಪು ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಏಕಾರವಾಡಿ ರೈನನ್‌ನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೋಳ ಅಪ್ಪೇ ದಿವಸ, ಅಪ್ಪು ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಏಕಾರವಾಡಿ ಕೊಟ್ಟದೆಯೇ. ಫೇರ್‌ವರ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನೀತಿ, ಫೋರಿಂಗ್‌ ನನ್ನಲ್ಲಿ. ಇದನ್ನು ಅಂತಿಂಶಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಏಕಾರವನ್ನು ಈ ನಂದಭಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರು ಹೇಳೋಫ್‌ ಮತ್ತು ನುಮಿರ್‌ ಕೊಟ್ಟರು ಜಡ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಒದಿರಿಬಹುದು. ಭಾನುವಾರ್‌ಯವರು ಹೇಳೋಫ್‌ಗೆ ಹೊರಿಯ ಏನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ಅವರು ಹೇಳೋಫ್‌ಗೆ ಹೊದರಾರಣೆಗೆ ಹೊರಿಯ ಏನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆಯೇ ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಕೊನೆ ಪೂರ್ಣಾಪ್ತ ಗೌರ್ವಮೆಂಟ್ ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು ಇನ್ನು ಎಲ್ಲೂ ಆ ಪದವನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲ. ನುಮಿರ್‌ ಕೊಟ್ಟರು ಮತ್ತು ಹೇಳೋಫ್‌ ಜಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒದಿದ್ದೇನೆ. ಎಕ್ಸೆಪ್‌ ಕರ್ಮಾಂಕನ್‌ ರೂಲ್‌ 19ರ ಪ್ರಕಾರ ರೈನನ್‌ನ್ನು ಇಪ್ಪಣಿ ವಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ; ಒಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಭಾನುವಾರ್‌ಯವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಅಂತಿಂಶ ಕೊಟ್ಟರುತ್ತಾರೆ. ನಕಾರರಕ್ಷಣೆ ಅ ಅಜ್ಞಗೂ ಯಾವ ತರಹ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲ.

ಎರಡನೇ ಏತಾಯ ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರು ಹೆಚ್ಚಿಂದಾಗೂ ಇನ್ನು ಏರದು ಅಂಗಳ ದಿವಾಜಿತ್‌ ಕಟ್ಟಲ್ಲಿ, 4 ಅಂಗಳು ಕಟ್ಟಲ್ಲಿ, 4 ಅಂಗಳು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನು ಏರದು ಅಂಗಳ ದಿವಾಜಿತ್‌ ಕಟ್ಟಲ್ಲಿ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ದಿವಿಜನ್‌ ಕರ್ಮಾಂಕನ್‌ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಹೇಳೋಫ್‌ಗೆ ನೇರ್ ವೆಕೆಂಟ್‌ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಕೇಳಿದಾಗ 6 ಅಂಗಳು ದಿವಾಜಿತ್‌ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ, 4 ಅಂಗಳು ದಿವಾಜಿತ್‌ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನು ಏರದು ಅಂಗಳ ಅಂಗಳು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥರ್

ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಎರಡು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಲು ನಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದಿಂದ ದಿವಿಜನರು ಕರ್ಮಾಂಶವರು ಮಾಡಿದಂಥ ಅರ್ಜುನನ್ನು ಹ್ಯಾಕೆಂಬ್ರಿಂಡ್‌ನವರು ಎತ್ತಿ ಹಡಿದಿದ್ದಾರೆ, ಸ್ನೇಹರ್ ಅರ್ಜುನನ್ನು ಕೂಡ ಎತ್ತಿ ಹಡಿದಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಘಟಕದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಭಾವಾರೀ ಮತ್ತು ನರಂಜನ್‌ರವರ ವಿರಸವಳಿಗೆ ವಿನೋದ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವದಾರೆ ತೀರ್ಥ ಭಾವಾರೀಯಿಂದ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಕರ್ಮಾಂಶವರ ಮೀರಾಗಲ, ಸರಕಾರದ ಮೀರಾಗಲ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸುವಿರ್ಲಿಂ ಕೋಂಟ್ರಿಂಫರ್ಮವರಾಗಲ ಹ್ಯಾಕೆಂಬ್ರಿಂಡ್‌ನವರಾಗಲ ಅಂಥ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಅಂತಹ ವಿಭಾಗದ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಅದರೊಂದೆ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :

“I believe that the third respondent’s intention in passing the said order in quick succession was to favour the last year’s contractor whose tenders for this year had to be rejected.”

ದಿವಿಜನರು ಕರ್ಮಾಂಶದ ವರ್ಷದ ಕಂಪಾನ್‌ರಿಗೆ ನಕಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಒಂದು ತಟ್ಟಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನಾವ ಆಪಾದನೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಮುಖ್ಯಂ ಕೋಂಟ್ರಿಂಡ್ ತಿಂಗಳಿಂದ ಹೇಳಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಅಧೀಕ್ಷಿತ ಕಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಸುವಿರ್ಲಿಂ ಕೋಂಟ್ರಿಂಫರ್ಮವರು ವಿನು ಒಂದು ಅರ್ಜುನವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹ್ಯಾಕೆಂಬ್ರಿಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಅಂತಹ ವಿಭಾಗದ ಮೀರಾ ಅರ್ಜುನವಳಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆ ಒಂದು ತಟ್ಟಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಮತ್ತೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ವೀಕಾರಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನರಂಜನ್‌ರವರ ಕೇಸಿನ ಮೇಲೆ ಹ್ಯಾಕೆಂಬ್ರಿಂಡ್ ಒಂದು ಅರ್ಜುನ ಅಯಿತು. ಆ ಅರ್ಜುನ ಸಹ ಒಂದಿ ಕೋರಿನುತ್ತೇನೆ

High Court Order page 25ರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :

“It is, therefore, submitted that there is no right vested in respondent No. 4 to compel the authorities to accept his bid. Therefore he is not entitled to a Writ of Mandamus as prayed for by him. But, in the circumstances of the case, it is necessary to observe that the authorities concerned will consider the advisability of accepting the bid of the fourth respondent, subject to his complying with all the requirements of the Act and the Rules.”

ಈ ರೀತಿ ಅರ್ಜುನ ಒಂದು ಸದೇಶಾರ್ಥ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಇಂಥಿಲ್ಲವೆಂಬು ಮಾಡಬಹುದು, ಮಾಡಬೇಡಿರಬಹುದು. ಮಾಡಿದರೂ ಆಷ್ಟೇನುತ್ತಾರೆ, ಮಾಡಬೇಡಿರೂ ಆಷ್ಟೇನುತ್ತಾರೆ. ಹ್ಯಾಕೆಂಬ್ರಿಂಡ್‌ನವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೇರಾಲ್ಲ ಗಮನದಲ್ಲಿಯ್ದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧ ವಾಗಿ ಹೇಳಬಾರದಂದು, ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಕರ್ಮಾಂಶರು ರೈನನ್ನು ಇಷ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿದರು.

ಸುವಿರ್ಲಿಂ ಕೋಂಟ್ರಿಂಡ್ ಏಷ್ಟು ಆಗ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅತನಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾಂತ ಒಂದೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ರೈನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿರಿಂದ ಹ್ಯಾಕೆಂಬ್ರಿಂಡ್ ಸ್ನೇಹರ್ ಅರ್ಜುನ ತರಲಕ್ಕೆ ನಾಧ್ಯವಾಗಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

“The effect of this precipitate action on the part of the Government was that the appellant could not on the next day obtain a stay of the operation of the High Court’s order.”

ಭಾವಾರೀ ಸ್ವೀಕಾರ್ಯವನ್ ಕಾಕಿದಪ್ಪೇ ಹ್ಯಾಕೆಂಬ್ರಿಂಡ್‌ನವರು ಅರ್ಜುನ ಮಾಡಿರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹ್ಯಾಕೆಂಬ್ರಿಂಡ್‌ನವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ತೀರ್ಥ ಏಂದೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಂದಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅರ್ಜುನ ಅವರು ಕೆಲವು ರೂಲಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಕೋಂಟ್ರಿಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

(ಶ. ವೀರೇಂದ್ರ, ಪಾತ್ರಿಕೆ)

11-00 A.M.

“ The position is identical in this case. We have held that Exhibit J under which the sale is cancelled, is valid. We cannot now render it ineffective by granting an order of stay as prayed for by the petitioner, under Section 151 of the Code of Civil Procedure.

“ The period of the Excise Privilege of selling toddy is only from 1st July 1968 to 30th June 1969. The State has to take immediate steps consequent on the order passed by this Court. This cannot be delayed.

Further, the fourth respondent states in his affidavit that action has already been taken and that has not been contradicted. Quite apart from the actual position at present, if the petitioner's application, taken to be one for the stay of the order passed by the Divisional Commissioner under Exhibit J, it would result in a person who is not competent to be purchaser and a licensee exercising the privileges of such purchaser and a licensee. This, in our opinion, cannot be done.

For these reasons, we dismiss I.A. No. I ”.

† **SRI H. M. CHANNABASAPPA.**—Sir, I rise to a Point of order and my Point of order is this. As pointed out by the Hon'ble Chief Minister no discussion shall take place in the Legislature of a State with respect to the conduct of the Supreme Court or the High Court in the discharge of their duties. During the course of his speech, Sir, the Hon'ble Chief Minister has made reference to about three items, which amount to commenting on the Supreme Court judgement firstly, He made out that the Supreme Court Judges have come to the conclusion that the disposal of licences for 1168 shops cannot be done in a single day, and it is surprising that it has been done. He made a reference to the Supreme Court's judgement conceding that the same kind of licences were issued in the case of Sri Bhooma Reddy for 1168 shop on a single day. In this case the Supreme Court has felt surprised. We do not know what exactly was at the back of the mind of the Supreme Court in coming to this decision that there is ground for suspecting the bona fides of the Government. We do not know what was the material available. These are statement which are made by the Supreme Court. Is the Hon'ble Chief Minister intends to comment on the conduct of the Supreme Court Judges that they were not correct in coming to this decision, because in the case of Sri Bhooma Reddy they themselves have conceded that it is possible to issue so many licences, but in this case they are feeling surprised? Thereby, he has intended to make a comment on the conduct of the Supreme Court Judges in having come to this decision and that they have made discrimination in the case of Sri Bhooma Reddy. This will therefore, amount to violation of Article 211.

(2) Secondly, he said that there was no allegation whatsoever made on Government whether it is in the Supreme Court or the High Court but in spite of that this decision has been given. The term 'Government' has got elaborate meaning. What exactly was at the back of the mind of the Supreme Court when they said that the Government's conduct is suspicious? There is ground for suspecting that the Government was favouring respondent No. 4. What exactly is the import of the word 'Government' is well-known, and it is not for us to comment that though the Supreme Court was aware that no allegation made either in the High Court or the Supreme Court, still they have brought the Government into comment. That means the Chief Minister intends to point out that the Supreme Court has erred in giving a judgement that Government has been having its play in this game. These two things amount to questioning the conduct of the Judges of the Supreme Court.

Thirdly the Hon'ble Chief Minister was commenting on the observations of the Supreme Court that the effect of the precipitating action on the part of the Government was that the appellant could not on the next day obtain a stay of the operation of the High Court's order. It is the statement made by the Supreme Court. What reasons they had for coming to this decision is not for us to comment, but the fact is there. The Chief Minister was saying that it is not correct. He was reading the relevant portion from the judgement. When the Supreme Court has said that it was made impossible for Sri Bhooma Reddy to take out a stay for the operation of the judgement, it is not for the Chief Minister to comment and say that it is not correct to observe like that when the High Court had come to the conclusion that the party has been absolved from getting the stay of the High Court's orders by the fact of the Government in having disposed off all these licences in a single day.

Therefore these three items which have been referred to just now amount to Chief Minister commenting on the judgement of the Supreme Court and in other words commenting upon the conduct of the Judges of the Supreme Court. Therefore he should be pulled up. It is not in order under Article 211 of the Constitution.

MR SPEAKER.—Mr. Channabasappa has raised a point of order stating that the Hon. Chief Minister committed breach of privilege under Article 211 by commenting upon the judgement of the Supreme Court. It is his contention that the Chief Minister pointed out that certain things pointed out by the Supreme Court are erroneous. According to Channabasappa it amounts to breach of the provisions of the Article 211. I am sorry I cannot accept this contention. Nobody can attribute motives to the conduct of the judges of any Court, whether it is High Court, Supreme Court or any other lower Court. It is not open to any Hon'ble Member here to say that the Supreme Court wanted to favour this man or that man. But it is open to the Hon'ble Members to comment upon the errors if any in the judgement of any Court. Mr. Channabasappa unfortunately has not got experience of law. If he sees the appeal memo which is preferred by Bhooma Reddy, you will find

(MR. SPEAKER)

what it is, and he will come to know what is to be done in the matter. There may be logical errors or intellectual errors in the Judgement. It is always open to the Members to point out such things. If the Hon. Member goes through any book of law, he will come to know how things should be viewed. There are certain procedures to be followed. Such procedures have been followed with regard to the Judgement of the highest Court *i. e.*, Supreme Court. The Supreme Court is the highest Court of the land. The view expressed by the Supreme Court may be incorrect or erroneous.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Is it open to the Chief Minister to say that the Judgement of the Supreme Court is not correct? The Supreme Court has observed that the conduct of the State Government is suspicious. Is this comment open to the Government to say that it is not correct?

Mr. SPEAKER.—It is open to anybody to say that the Judgement is erroneous.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—If the Supreme Court judgement is erroneous, can we get it corrected?

Mr. SPEAKER.—In Judiciary, there are courts at various levels—Munsiff Courts, Civil Judges Courts, District Courts, High Court and the Supreme Court. Appeals can be made against the orders of the lower Court. But the Supreme Court is the highest Court in our land and there is no appeal against the decisions of this Court. Whatever decision is given by the Supreme Court, it is binding on the parties.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—If the Government feels that judgement is erroneous, I do not know why they have implemented it. They could have challenged it. The Supreme Court has observed that this Government has acted hastily and prevented Mr. Bhooma Reddy to get the stay order from the High Court. Even if you assume that you acted correctly, may I know why the Supreme Court has come to the conclusion that the Government has erred? The second point is: the Chief Minister is attributing motives to the Judges' conduct. This is a very serious matter.

That is the point. I want you to consider these matters in detail before a ruling is given, as it is a very important matter and the ruling given on this issue would be quoted by other Legislatures in future and I do not want that the Hon. Speaker of this House to be erroneous.

Sri VEERENDRA PATIL.—Sir, you can give your ruling after I finish my reply.

† **Sri M. RAMAPPA (Hosadurga).**—Sir, before you proceed to give a ruling on this point whether we in this House could criticise the judgement of the Supreme Court, I would like to submit that the ruling could be reserved. The point originally raised by Mr. Channabasappa

whether under article 211 it is open to the Hon. Chief Minister to criticise the conduct of the Judges of the Supreme Court. But now it has taken a different course. Therefore I feel it is better the Chair reserves its ruling. The point raised by Mr. Channabasappa whether we can criticise the conduct of the Judges is all right. But the other point he raised whether we can criticise the judgement of the Supreme Court really involves very delicate legal consequences and therefore I request you, not to give any ruling on this point, and reserve your ruling. I think we may have to hear the Advocate-General and the Government in turn would have to consult the Legal Department.

Sri S. SIVAPPA.—Sir, before you give your ruling, I want to give a caution. If you just permit me, I would like to bring to your notice that there was a stricture by the High Court on the P. W. D. Ministry regarding an election petition by Mr. Vishwanath Reddy. That stricture relates to the Department which the Chief Minister was holding then. If he quotes that stricture then everything will come out. It should not be like a devil quoting its own scriptures for its own sake. I am just warning the Hon. Chief Minister to be careful about it.

Sri L. SRIKANTAIYAH (Nanjangud).—Sir, I want to say something.

MR. SPEAKER.—Does the hon. member want to raise another point of order? The present point of order is yet to be disposed of. Sri Nagappa and the Hon. Minister Sri Puttaswamy are standing. I shall hear them first.

† **Sri M. NAGAPPA (Raichur).**—Sir, this being an important question of law we must be very careful and we should not consider this point on the party basis, but we must have such a good convention henceforth that there should not be difficulty for any members to discuss about the judgements of the Courts. So I request the Hon. Chair to give a very considered ruling after hearing the members.

Sir, I submit that if we read article 211 of the Constitution, it definitely prohibits this House from discussing about the conduct of a Judge in discharge of his duties which automatically means that we should not discuss the judgements because the duty discharged by a Judge is giving judgements. The judgements are the main things on which we cannot attribute any motives, right or wrong, partial or impartial. If we look at article 211 definitely there is no right for this House or any member of this House to discuss the judgements of any Court of Law. Secondly, this is a democracy in which there are three wings, *viz.*, the Executive, the Legislature and the Judiciary. If you read Chapter III which concerns with regard to Courts wherein it has been made clear that Courts must have certain rights and their judgements should be looked into with due respect and it should be given every weight and it is the final word. Similarly, the Legislature which is also one of the wings of the democracy; I submit that it has got its own rights and privileges under the Constitution. Therefore while this Constitution was codified, article 194 also has been put in this particular Constitution.

(SRI M. NAGAPPA)

Sir, if we read article 194, sub-clause (1) it runs as follows:—

“194 (1) Subject to the provisions of this Constitution and to the rules and standing orders regulating the procedure of the Legislature, there shall be freedom of speech in the Legislature of every State.”

Sir, here the words start with subject to the provisions of this Constitution and to the rules made thereunder. The rules that have been made by us are the Rules of Procedure and Conduct of Business which definitely say that we should not discuss matters which are *subjudice*. Further it is also subject to this provisions of the Constitution *i.e.*, the provisions laid down in article 211. Therefore, article 194 (1) prohibits us to discuss judgements, whereas if we read article 194 (2) it gives abundant powers to Members. It says:

“194 (2) No Member of the Legislature of a State shall be liable to any proceedings in any court in respect of anything said or any vote given by him in the Legislature or any committee thereof, and no person shall be so liable in respect of the publication by or under the authority of a House of such a Legislature of any report, paper, votes or proceedings.”

Therefore, while codifying sub-rule (2) of article 194, the constitution framers have not put the words subject to the provisions of the articles of the Constitution and they have intelligently avoided those particular words.

MR. SPEAKER.—I have very carefully gone through that. It has no bearing on this subject.

SRI M. NAGAPPA.—Sir, I am not stating any facts. I am just stating the interpretation of laws.

So Sir, there is a power for us to discuss judgements and the High Court may not take any action against the hon. Members. But the Hon. Speaker is within his powers to take action against any contempt of the proceedings of the House. Therefore, Sir, we are fully competent to discuss the judgements of any court and there is no restriction under sub-rule (2) of article 194 to discuss judgements and even we can say that a judgement is wrong, baseless or false. This aspect has been discussed not only in one judgement but in several judgements. Yesterday I quoted the judgement of Orissa High Court. you may please call for the 1958 judgement of Orissa High Court and look into it, wherein the Chief Minister had been prosecuted for contempt under article 194 read with article 211. Article 194 (2) was also discussed. So the Chief Minister was taken to have not committed any breach or contempt of the High Court and he was released, because there was no such law prevailing at that time. So only the Press was prosecuted. That is my contention.

11-30. A.M.

† Sri K. PUTTASWAMY (Minister for Law, Labour and Parliamentary Affairs).—I am very thankful to the hon. Member Sri Nagappa. My task is very much lightened. Now the whole point seems to be revolving round the matter as to whether what the Chief Minister was saying amounts to questioning the conduct of the judges of the Supreme Court or whether he was trying to make certain observations on the passages contained in the judgement of the Supreme Court. Sir, it is an established point that on the floor of the legislature, members are entitled to make reasonable comments of the judgement of the Supreme Court. They may even criticise and go to the extent of criticising the judgement of the Supreme Court or the High Court or even differ from the opinion expressed in the judgement. That is a recognised point. Whether the Chief Minister was criticising or making observations on the passages in the judgement of the Supreme Court or whether he was trying to question the conduct of the Supreme Court, that is a point on which the Speaker will have to give a ruling.

Sir, I want to state one other fact. The hon. Member Sri Ramappa made a request for postponing your ruling. I take it that you have already given your ruling. I was listening to what the Hon. Speaker was stating. The Hon. Speaker has already expressed his opinion very clearly and he has said that the Members will be within the rights to differ from the judgement of the Supreme Court or even criticise judgement of the Supreme Court; only they are forbidden under article 211 from imputing motives to the judges of the Supreme Court. Therefore, Sir, I do not think there is any scope for further discussion now when the Hon. Speaker has already given his ruling. The Chief Minister will have to be permitted to continue his reply.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—The Hon. Minister for Parliamentary Affairs is trying to mislead the whole House. The point at issue is whether we can discuss the judgement of the Supreme Court and whether it is permissible here to impute motives to the Supreme Court judges for having come to a particular conclusion.

Sri K. PUTTASWAMY.—With all respect to my hon'ble friend Sri H. M. Channabasappa, I would have very much appreciated him, if he had not tried to use the word 'misleading'. I have not misled the House. I have not even made a long speech because I do not think I am capable of making it. I only pointed out under article 211 what is forbidden is questioning the conduct of the Supreme Court Judges; and the Chief Minister during the course of his speech, whether he questioned the conduct of the judges of the Supreme Court or whether he was trying only to point out passages where facts were the same and the observations were different.

Mr. SPEAKER.—I am thankful to the hon. Members for educating me sufficiently on that point.

Sri VEERENDRA PATIL.—On the point of order, I want to submit to you Sir, that in the beginning itself, I made it clear that I know my limitations and I quoted the article of the Constitution also. As alleged by the hon. Member Sri H. M. Channabasappa, I have not tried to attribute any motives to the Supreme Court. I have not tried to comment upon the judgement made by the Supreme Court. I have not criticised the conduct of the Supreme Court. But I said that I am here to make a factual statement. I think I am entitled to make a factual statement. While making the factual statement, I am trying to substantiate my statement by quoting passages from the judgement of the Supreme Court and also the High Court. It is not at all my intention to comment, although according to the ruling given, I may have the right, I do not want to venture on that. That is not my intention.

Mr SPEAKER.—After having heard the hon. Members on this point, I proceed to conclude my ruling.

One other hon. Member Sri Ramappa just cautioned me and the hon. Member Sri Nagappa also asked me not to give my ruling hastily. It is not in my nature to give hasty rulings. When I proceed to give the ruling here, it is because there is no doubt about the correct position on the subject. Further it is not at all a new subject. The matter is so well-known that nobody need feel any doubt about the position. Therefore, I thank the hon. member for giving me that caution but I feel that caution, particularly in this matter which is free from doubt, is not needed.

Now I would like to say that it is always open to any hon. Member here, or any member of the public or legal profession to point out errors of judgement not only of High Court, but also Supreme Court. Therefore, when anyone points out errors, it does not amount to a criticism of the conduct of the judges. The criticism of the conduct arises only when the motives are attributed by saying that with a particular motive the judge made those remarks or gave that finding. Sometimes a person is prone to commit an error. Similarly Judges may commit errors. There is no doubt about that and there is nothing unusual. But the wrong judgements bind every one of us until they are set aside by a Superior Court.

Here, errors of judgement may arise in various ways—errors of law, errors of facts, errors due to certain matters not being present in the minds of judges. Therefore, when an attempt is made to point them out, it does not amount to any motive. One hon'ble member said whether it is open to say that judgement is unreasonable. It is quite open to any member of this House and member of the public to say that the judgement is unreasonable, or erroneous in point of law. There is no doubt about it. Everybody is perfectly within his rights. Sri S. Sivappa raised a point, if the Government or the Chief Minister is of the view that the judgment is wrong, then how is it that he is acting upon the findings of the Supreme Court? It is a good question, no doubt. To say

that judgment is wrong is one thing and to say that it is binding is another. Even if a party to the judgement feels aggrieved that the judgment is wrong, nonetheless the judgment binds them because it is the final court of appeal and there is no appeal beyond that. Whatever view might be entertained by the parties about the correctness of the judgment, it binds them and they have to obey. That is the position of law. For instance we know the well-known case of Golaknath. It was given to Chief Justice Subbarao to give the judgment. Now there is an amending Bill in this respect in the Lok Sabha and the hon. Members might have followed the discussion there. Many things are pointed out saying that the judgment is not correct and they want to overcome the implications of the judgment by amending the whole thing. Therefore, there is nothing wrong in saying that the judgment is erroneous. By saying erroneous it does not mean that the parties are not bound by it. The parties are bound by that even if it is an erroneous judgment. That position is clear in law and there is no doubt about it. Therefore, I rule out the point of order raised by Sri Channabasappa.

t Sri L. SRIKANTIAH.—Mr. Speaker, I want to draw your attention to the legal aspect. Articles 141, 142 and 144 are clear in the matter. I want to substantiate how the Chief Minister is violating all the provisions of the Constitution. The point is with reference to Articles 141, 142 and 144. The Chief Minister is trying to wriggle out of the situation by quoting facts drawing from the judgment of the lower court. I want to know whether he has placed any extra facts which the High Court and Supreme Court did not consider or were not made available? What he wants is, he wants to persuade this House to believe that the Supreme Court has erred in its judgment. But, I want to know from the Chief Minister whether the facts that were presented before the High Court were not there before the Supreme Court at the time the judgment was delivered. I am sure that when the Supreme Court passed judgment that the licence in favour of Bhooma Reddy was granted in one day, it was also aware that a stay petition had been filed by Bhooma Reddy and the High Court had refused the stay order, and not that the Supreme Court was not aware of these facts. Now, the Chief Minister wants to substantiate the conduct of the Government by quoting certain aspects of the judgment of the High Court as if the Supreme Court did not notice them when the Supreme Court in page 38 comes to the conclusion that there is ground for suspecting, what were the extra grounds? Unfortunately in this country it is not the habit of the court to hear the counsel in *extenso*, that too in writ petitions. Yesterday Sri Devaraj Urs said, that issues were not framed. Issues are not framed in writ petitions; it is based on affidavits. When the Supreme Court had come to conclusion it was immensely aware that on June 30 licences had been issued in one day; (2) that the stay petition had been vacated. Still why did it come to the conclusion? Arguments of the counsels are not reported in

(SRI L. SRIKANTAIAH)

extenso. I want a clarification from the Chief Minister on this point. The Supreme Court has come to the conclusion and the defence was out of deference to the observations made by the High Court he issued licences in favour of Niranjan. We know fully well that Booma Reddy was penalised for the reason that he did not comply with the rule 19. *O. K. Alibi* put forward is that they issued licence to Niranjan because the High Court stated. Accepted. The question arises here, before the issue of licence whether Niranjan had complied with rule 19. It is that fact that persuaded the Supreme Court to say so. So much capital was made out of the observation made by the High Court when they said please consider the case of Niranjan. You said out of deference to the observation made by the High Court licences were issued. The point at that time was whether compliance with rule 19 had been made. We know quite well that Niranjan did not comply. It is that which made the Supreme Court to make that observation and not that licence was issued in one day.

Mr. SPEAKER.—Is the member making a speech ?

Sri L. SRIKANTAIAH.—I am urging an important point. These are the malafides of the Government and not that the Supreme Court Judges have made mistakes. The point that persuaded them to come to the conclusion is that there is ground for suspicion. The Government was so vigilant to issue licences in one day although he did not comply with rule 19. Did he submit the list of his properties to the Tahsildar ? Did they mention the shops that they were allocating ?

Mr. SPEAKER.—The hon. member is speaking on facts.

Sri L. SRIKANTAIAH.—I am speaking on points of law. I shall read Article 141 :

“ The law declared by the Supreme Court shall be binding on all courts within the territory of India.”

Article 142 (2) says :

“ The Supreme Court in the exercise of its jurisdiction may pass such decree or make such order as is necessary for doing complete justice in any cause or matter pending before it, and any decree so passed or order so made shall be enforceable throughout the territory of India in such manner as may be prescribed by or under any law made by Parliament and, until provision in that behalf is so made, in such manner as the President may by order prescribe.”

Article 144 says :

“ All authorities, civil and judicial, in the territory of India shall act in aid of the Supreme Court.”

Now knowing quite well these provisions of the Constitution, our Chief Minister wants to take shelter. Once we follow article 141, the

judgment of the High Court is null and void ; the law passed by the Supreme Court is the law of the land. The Supreme Court has come to the conclusion that a party has been favoured on grounds not fully disclosed. Let the Hon'ble Chief Minister produce all the facts about this.

Mr. SPEAKER.—The hon. Member Sri Srikantiah has raised a point of order stating that by making certain observations the Hon'ble Chief Minister has committed a breach of articles 141, 142 and 144. I have carefully listened to him and I do not find that any such breach has occurred. It is open to every citizen and every hon. Member of this House to point out errors in a judgment. There is nothing wrong in criticising a judgment without attributing motives to the hon. Judges who gave the judgments. The hon'ble Member Sri Srikantiah referred to article 141. I do not know whether he has properly followed my ruling. What I said was that even if anybody were to differ from a judgment, it is binding on him and it is bound to be obeyed. One cannot say that he will not obey a judgment because he differs from it. Article 142 speaks about enforceability of the judgment of the Supreme Court. I have already said that, whatever be the opinion held by the hon. Members whether he be the Chief Minister or any hon. Member on the other side, whatever view is held by the Supreme Court is binding on everybody and it shall be enforced.

I have already stated that in spite of differences on points of fact arising out of the judgment, the judgment binds the Government of Mysore. As regards article 141, the position is quite clear. The Chief Minister never said anywhere that he is not going to act according to the judgment of the Supreme Court. In fact, as per the direction of the Supreme Court, licences have been issued in the name of Sri Bhooma Reddy. Therefore, I do not think there is any breach of article 144. The point raised by Sri Srikantiah therefore has no force.

Sri V. N. PATIL (Humnabad).—I rise on a point of order, Sir. I heard with full attention the speech of the Hon. Chief Minister and the ruling given by you, one mistake was committed by the Hon. Chair while giving the ruling and I request you, Sir, to reconsider it and order the expunction of certain words used by you.

Mr. SPEAKER.—Does the hon. Member want to criticise my ruling ? I request the hon. Member not to do it.

Sri V. N. PATIL.—I want you to reconsider your ruling. Yesterday you were pleased to reconsider your own ruling. When filing an appeal in the High Court it can be stated in the appeal that the District Judge was erroneous, that he was misled and that he has given a decision based on surmises. Similar things can be stated in an appeal filed in the Supreme Court against the judgement of a High Court. The public as such are not given any right or privilege to criticise a judgment, however wrong it may be. What the Lordships of the Orissa High Court have done is that they have exonerated the Chief Minister. They have stated that

(SRI V. N. PATIL)

while the House had the privilege to criticise the judgment, the Chief Minister being a member of the House the House cannot take action against him, as the words uttered are on the Floor of the House. So, the Chief Minister could be exonerated but not the editor of the paper who has done his duty of criticising as a citizen, and commenting what all the Chief Minister has said on the floor of the House even though it might be a reproduction of what all the Chief Minister has said. The Editor was held liable as the Chief Minister had the privilege as a member of the House and the editor did not have such privilege as a common citizen. The editor was punished for contempt of court. I shall quote the last para of the judgement.

“In view of our finding that the offending speech is privileged and that this Court has no jurisdiction, the Rule against Sri Chaudhuri is discharged.

As regards the Editor and the Printer and Publisher, I agree with the order proposed by my Lord the Chief Justice.”

So, the editor was punished but not the Chief Minister. According to your ruling, the public is entitled to criticise a judgement as being unreasonable and erroneous in point of law. Those words may be expunged. The Chair may reconsider the ruling in the interest of the dignity of the House. I request the Chair to set right the unintentional mistake that has crept in, without any question of prestige.

MR. SPEAKER.—I am very grateful to the hon. Member Sri V.N. Patil but I think he has not added to my knowledge. He quoted the judgement of the Orissa High Court and stated that the Chief Minister was exonerated on account of the privilege enjoyed by him as a member of the legislature. The full facts are not before me. The editor must have attributed some motive to the judges who decided that particular case. I have made it clear that under article 211 there cannot be any criticism of the conduct of the judges, meaning thereby personal conduct. No motives can be attributed to them. Certain motives might have been attributed and that is why the High court of Orissa came to that conclusion. I wish to go through that judgement and after going through that, if I find there is need for revision of my ruling I shall consider. For the time being I do not wish to make a departure from what I have already said.

12.00 NOON

ಶ್ರೀ ವಿ.ನಿ.ಪಾತಿಲ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದೆ ಎನ್ನು ಶಿಫ್ ಕಮಿಟಿನರು ಶ್ರೀ ಎರಂಜನ್ ಎನ್ನು ವರಿಗೆ ಏನು ಶ್ರೀಸ್ತನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರ ಅದನ್ನು ಶ್ರೀಕೋಟ್ಟಿನವರು ಅಷ್ಟು ಪಾದಿದಾರಿ ಅನ್ನು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರ ಅದನ್ನು ನಾನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬಿಂತ್ತದೆ, ಶ್ರೀಕೋಟ್ಟಿನವರು ಏನು ನಿರಂಜನ್ ಅವರಿಗೆ ಶ್ರೀಸ್ತನ್ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಅದು ಅದೇತ ಅಲ್ಲ. ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರನ್ನು ನಾವು ಯೋಜಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರೆಫ್ಲೆ ಇಂಟರೆನ್ಸ್

ಇನ್ನೊಂದು ಅಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಜಿಸಿದೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ವ್ಯವಹಳನ್ನೆಯ ದಿನ ಭೂಮಿರೆಡಿಯಾರ್ ನೈಲ್ಲಿಟ್‌ಪನ್‌ ಅನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನವರು ದಿನ್‌ಬಿನ್‌ ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅತುಗೆ ರೈನ್‌ನ್‌ ಪಡೆಯುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಅಂದಿಗೆ ನಡೆಸುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಆಯಾ. ಅಳ್ವೆಲ್ತಿನ ದಿನಸು ಅವನ ಡಾಬೆರ್‌ ಶೈಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಾಯಿತು. ಏರದನ್ನು ದಿವರೆಂದೇ ಇಂದ್ರಾ ಮಾತ್ರ ಅರೆಕಾ ಸಾಹ್ ನಡೆಸುವಂತಹ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅಳವಂತ್ತಿ. ಇನ್ನು ಮುಖ್ಯೇ ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಕೋಗೆ ನೈಲ್‌ ಆರ್‌ ತರುವವರೆಗೆ 15-20 ದಿನಗಳು ಅಗಬಹುದು. ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಹಾರ ಶ್ರುತಿ ತಿಂಗಳು 0.0 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಾಗಿದ್ದು. ಶ್ರುತಿ ದಿನನ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ 30 ನಾಲ್ಕರ ರೂಪಾಯಾಗಳು ಸಾಷ್ಟಿವಾಗುತ್ತತು. ಇಂದ್ರಾ ಇಂದ್ರಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಂಡ ತೆಗೆಯುವವರನ್ನು ವಾರಾಷಕ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಡುಸಿ ಲ ಕೆಲಸನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಸ್ವಾತಾರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಕ್ಕೆ ಕ್ರಿಡ್ ಕರ್ಮಿಷನರು ಶ್ರೀ ನಿರಂಜನ್ ಅವರಿಗೆ ರೈನ್‌ನ್‌ ಕೊಡುವ ಏಷ್ಟುವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ತಡವಾದಿದ್ದರೆ ಬಹುತ್ವಾಗಿ ನರ್ಕೋರ್‌ ಕಾರಿಯಾಗುತ್ತತು. ಈ ದ್ವಿಪ್ರಯಿಂದ ಎಕ್ಕೆ ಕ್ರಿಡ್ ಕರ್ಮಿಷನರು ಏನು ಒಂದೇ ದಿವಂದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ನಿರಂಜನ್ ಅವರಿಗೆ ರೈನ್‌ನ್‌ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹತಡಿಪ್ರಯಿಂದ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ವಾರ್ವಾನ ದ್ವಿಪ್ರಯಿಂದ ಅವರು ಆರ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ್ದೇನೆ.

ಅವೇಲ್ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು, ಶ್ರೀ ನಿರಂಜನ್ ಅವರು 19ನೇ ಏಧಿಗೆ ತಕ್ಷಂತಿ ನಡೆಯಿ, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಅರು ತಿಂಗಳ ದಿವಾಜಿಪ್ಪನ್ನು ತುಂಬಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಈ ನಂದಭರ್ತರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡರೆ ಶ್ರೀ ನಿರಂಜನ್ ಅವರು 6 ತಿಂಗಳ ದಿವಾಜಿಪ್ಪನ್ನು ತುಂಬಿದ್ದಾರೆ. ದ್ಯುಮಂತ್ರ ಗ್ರಾಹಂಷಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 19 ಏಧಿಗೆ ತಕ್ಷಂತಿ ಅವರು ನಡೆದೆ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದ್ವಿಪ್ರಯಿಂದ ನಾವು ನಿರಂಜನರಿಗೆ ನಕಾಯ ಮಾಡಲು ಯಾತ್ರಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುತ್ತೇವು ಸರಿಯ್ಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎರ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ನೆನ್ನು ಅರೋಪಣೆ ಸುಜ್ಞ ಅಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ನಿರಂಜನ್ ಅವರು 6 ತಿಂಗಳ ದಿವಾಜಿಪ್ಪನ್ನು ಕೆಡ್ಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬು ಹೇಳಿರಿ. 17ನೇ ತಾರೀಖಿನಂತೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಿಂದ ಒಡ್ಡುಮೆಂಟ್ ಬಂತು. ಶ್ರೀ ನಿರಂಜನ್ ಅವರು ಮಾರಾಗ ದುಡ್ಡು ಕಟ್ಟಿದರು?

ಶ್ರೀ ಎರ್ ಕಂಪಂಡ್ ಪಾಟ್‌ರ್.—ಒಂದು ಸ್ವೀಕಾರ್ಯವೆಂಂತ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ರಾರ್‌ 19ರ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಏನು ದಿವಾಜಿಪ್ಪ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳೇ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ದಿವಾಜಿಪ್ಪನ್ನು ದಿಸ್ಕ್‌ಕ್ರಿಪ್ಟ್‌ಪರಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ರಟ್ಟಿಬಹುದು, ಎಲ್ಲ ಬೇಕಾದರೂ ಈಟ್‌ಪರಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಒಂದು ಸ್ವೀಕಾರ್ಯವೆಂಂಟ್ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶ್ರೀ ನಿರಂಜನ್ ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಈಏರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿಗೊಂಡ್ದೀರ್.

“It is pointed out by the Advocate General that Rule 17(4) does not make it obligatory on the part of the Officer conducting the sale to accept the next highest bid; acceptance or otherwise is at his discretion. Rule 17(4) is in these terms:—

‘Rule 17(4)—If the Officer conducting the sale rejects the highest bid or offer, he may either accept the next highest bid or offer or re-sell the shop.’

It is, therefore, submitted that there is no right vested in respondent No. 4 to compel the authorities to accept his bid. Therefore he is not entitled to a *Writ of Mandamus* as prayed for by him. But, in the circumstances of the case, it is necessary to observe that the authorities concerned will consider the advisability of accepting the bid of the fourth respondent, subject to his complying with all the requirements of the Act and the Rules. With these observations, we dismiss the fourth respondent’s *Writ Petition*.”

(ಶ್ರೀ ಎರ್ರೀದ್ರ ಪಾಟೀರ್)

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ವಿತಕ್ಕು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ನರಂಜನ್ ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಫೇರೆರ್ ವಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರತ್ಯೇ ಇದೆ. ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಫೇರೆರ್ ವಾಡುವುದಕ್ಕು ಹೋಗಿಲ್ಲ.

Sri K. H. RANGANATH.—He is misleading the House. The amount was deposited by Mr. Niranjan on 17th morning. It had to be countersigned by the Excise Commissioner and not by anybody else. Unless his countersignature is there the amount cannot be accepted. The Judgement was delivered at 4 O'clock on the 17th, but the amount was deposited at 2 O'clock. This is the crucial point. It is not so simple as he tries to make out. This is a very important point. There should be an enquiry by this House into the whole affair.

As per rule 14 of the Mysore Excise Rules, 1967, it is incumbent on the officer to resell it. Let all the records be placed before the House. I am prepared to take a challenge. The Hon'ble Chief Minister has been quoting that the Government has not favoured Niranjan. The judgement was pronounced at 40' clock on the 17th and the money was deposited at 20' clock the same day. Let the Chief Minister yield for a minute so that I may explain the facts to the House.

Mr. SPEAKER.—I cannot compel him.

Sri K. H. RANGANATH.—Sir, this is the burning issue. Right from 19th June 1968, the Government has gone on helping Niranjan. The money was deposited on the 17th. I want to know who was the competent officer to give the auction in favour of Niranjan. There was a pointed question about this.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member has stated all that in his speech. Let the Hon'ble Chief Minister have an opportunity to reply.

Sri K. H. RANGANATH.—Sir, a pointed question was asked about this!

Mr. SPEAKER.—Who is to judge and say whether a statement is fairly made or not? It is the House. Hon'ble Members want the Hon'ble Chief Minister to place all the records before the House. That is all-right. Let us see what he says.

Sri B. P. GANGADHAR.—Sir, there are powers vested in you to demand for the placing of the records on the Table of the House; you can compel the Chief Minister to place the records on the Table of the House.

Mr. SPEAKER.—Let the Hon'ble Member tell me under what rule I can compel him to do so. In the meanwhile, let the Hon'ble Chief Minister continue his speech.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—Sir, I rise to a Point of Order. When a Member is saying that the Hon'ble Chief Minister is misleading the House, how can the Chair prevent him? Is it not the privilege of the House to know the true facts?

Sri M. NAGAPPA.—Rule 304 of the Rules of Procedure says that if a Minister quotes in the Assembly a despatch or other State paper which has not been presented to the Assembly, he shall lay the relevant paper on the Table. Therefore, when he has referred to certain papers, he may be asked to place them on the Table of the House. This is the relevant rule.

Mr. SPEAKER.—I am aware of that rule. Let us hear the views of the Chief Minister on this point as to whether he is ready or not to place the papers on the Table of the House.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—My friend, Sri Ranganath stated that money was deposited before 2 O'clock and the judgement was pronounced by 4 O'clock the same day, i.e., on the 17th. If it is a fact, I feel that the Chief Minister was misleading the House. If the Chair asks us not to intervene and keep mum, are we to take that the Chair is allowing the Chief Minister to mislead the House?

Mr. SPEAKER.—Hon'ble Member Sri H. N. Nanje Gowda raised a Point of Order...

Sri K. H. PATIL.—Sir, the point on which a Ruling is likely to be pronounced is a point which touches the privileges of all the Members. I would therefore like to request the Chair to reserve that Ruling, and let my friend Sri Nanje Gowda also agree to it. Otherwise, our rights will be curtailed. In the interest of keeping democracy alive, such a Ruling should be reserved.

Mr. SPEAKER.—I accept the suggestion made by the hon'ble Member Sri K. H. Patil and reserve the Ruling.

Let the Hon'ble Chief Minister continue.

ಶ್ರೀ ಏರ್‌ಎಂ‌ಡ್‌ ಪಾಟ್‌ರ್‌.—ಅಧಿಕೃತರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇನಾದರೂ ಇನ್‌ಪರ್‌ಪ್ರೇಸ್‌ನ್ ಚೇಕಾದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕು. ನಾವೇನಾದರೂ ಕೊಡದೇ ಕೊಡುತ್ತ ತಮಗೆ ಅಳಿದಂತ ವಾದದಿಕ್ಕುದು. 17ನೇ ತಾರಿಖು 4 ಘಂಟೆಗೆ ಜಡ್‌ಮೇಂಟ್ ಆಯಾತ. ಆ ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 2 ಘಂಟೆಯಿಲ್ಲದೀ ನಿರಂಜನ್ ಎಂಬುವರು ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ನರಿಯಲ್ಲ. 18ನೇ ತಾರಿಖು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಆಗ ಅದಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅಳಿದುಕೊಂಡೆ. 17ನೇ ತಾರಿಖು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಏರಡು ಘಂಟೆಗೆ ಕಟ್ಟಿದರು. ಎಂದು ಹೇಳಿವುದರಲ್ಲ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ, ಹುರಾಳಲ್ಲ. ಆದು ನತ್ತುಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಮಾತು. ಹೇಳಿವುದರಲ್ಲ ತಪ್ಪ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಹೇಳೆ ಮಾತು. ನಿರಂಜನ್ ಎಂಬುವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳರ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೇಷಣೆಯಿಂದು ಅಥಾರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ: In the judgement it is stated as follows :

“Even if the tender of Respondent No. 3 is rejected, the petitioner is not entitled, as a matter of right, to contend that the tender offered by him should be accepted.”

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್)

ನಿರಂಜನ್‌ರವರ ಬಿಡ್ಡನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮ್ಮದಲ್ಲಿ, ಅದ್ದಲಿಂದ ರಿಷಿಷಿಷಣ್ ದಿನೋನು ವಾದಬೆಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿರಂಜನ್ ಅವರನ್ನು ಫೇರರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ರೆವಿನ್‌ ಇಂಟರ್‌ ನಿಂದ, ಸ್ಟೇಟ್ ಇಂಟರ್‌ ನಿಂದ ನಾಯಿಯಬ್ದಿವಾಗಿ, ಕಾನ್‌ನು ಬಿಡ್ಡವಾಗಿ ಏನು ವಾದಬೆಕೊಗಿತ್ತು ಅವನ್ನು ವಾದುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗ್ಗೆದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಕೇಳಿರುವಂತೆ ಜಡ್‌ಮೆಂಟನ ಗೊ ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರುಗಳು ಕೆಲವು ಶಾಂತಾಹರಣೀಗಳನ್ನು ಕೇಳಿತ್ತಾ ನಂಜೀನ ರೆಡ್‌ಯುವರ ಕೇಸು ಬಿಗ್ಗೆನ್‌ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಅಗರೇ ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರನ್‌ರವರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಜೀವ ರೆಡ್‌ಯುವರ ಮೇಲೆ ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ರಿಷಿಷಿಷಣ್ ಫೇರಾದಾಗ ತ್ವಿ ಕೊಣ್ಟು ನಿಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಕ್ಷಮಿತ್ತು ರಿಬಿಂಟ್ ಮಾಡಲು ತ್ರಯಿತ್ತು ಮಾಡಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅದರಮೇಲೆ ಆಗ ಬಂದು ಅಷಾದೆಗಳನ್ನು ರಿಬಿಂಟ್ ಅಲಗ್ಗೆಷನ್‌ಗಳಾಗಿದ್ದುವೀ ಮತ್ತು ಅದು ಸರಕಾರದ ಮೇರೆ ವಾದಿದ ಅಲಗ್ಗೆಷನ್‌ಗಳಾಗಿರಲ್ಪು. ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅಂತಹ ಅಲಗ್ಗೆಷನ್‌ಗಳು ಯಾವುದೂ ಬಂದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರುಗಳಿಗೆ ನಾನು ಅಗರೇ ವಿವರ ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವುದರಿಂದ ವಲ್ಲವನ್ನು ಅವರೇ ಒಂದು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಜಡ್‌ಮೆಂಟು ಏನು ವನ್ನು ಪ್ರಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾ ಗಿರುವ ಒಂದು ವಿಭಾರ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಮುಟ್ಟುಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ವಾಸಿಂಗ್‌ ರಿಮಾರ್ಟ್ ಅಥವಾ ಒಂದು ಅಬ್‌ಸರ್ವೇಷನ್‌ ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಮೇರೆ ನಾವು ಯಾರ ಮೇಲೂ ಸಂಶಯಿಸಿದ್ದೀರು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ಯಾರ ಮೇಲೂ ಜಾಕ್‌ನ್‌ ಹಾಕಿಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಅಲಗ್ಗೆಷನ್‌ಗಳು ಬಾಬಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನಿಯಮವು ಗೊತ್ತಿರುವ ಅದರಂತೆ ಎಲ್ಲ ನರಿಯಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೈಸ್ ಕೆಲ್ಪಿಷನರ ಮೇರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಸನ್‌ಹೆಕ್ಕೆ ವಾಡಲು ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ ಇವರ ಮೇರೆ ವಾರ್ಯಾರಾಫ್ರೆಡಿ ಇದೆ ಎಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೇಳಿಲ್ಲಬು ಬಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರ ಮೇಲೂ ಯಾವ ವಿಭಾಗದ ಸ್ಟೇಟ್‌ರಂಗ್‌ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಕ್ರೈಂಟಂಗ್ ರೀತಿಯಾಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದು ಅಂತಹ ಏನಿನ್ನು ಇಲ್ಲದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ವಾಸಿಂಗ್‌ ರಿಮಾರ್ಟ್ ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ವಾಸಿಂಗ್‌ ರಿಮಾರ್ಟ್ ಇದು ಅದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲು ಅವರು ಬರೆದಿರುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲ ಬಂದುತ್ತೇನೆ.

“ There is a ground for suspicion that the Government is favouring Respondent No. 4.”

ಇದರಂತೆ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಸನ್‌ಹೆಕ್ಕೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಇದೆ ಎಂದು ಸಾಗಿನುವುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೊಣ್ಟು ರುವ ಜಡ್‌ಮೆಂಟು ನೋಡಿದರೆ It is only a passing remark ಎಂದು ಗೊತ್ತಾ ಗುತ್ತಿದೆ. ಇದೊಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಾ ಇದರಲ್ಲಿ ವಾಕ್ಯ “ ಸರಕಾರ ” ಎಂಬ ಒಂದು ತಬ್ಬಿವಿದೆಂದೇ ಹೇಳಿತ್ತಾ ಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲಾ ಸರಕಾರದ ಏಕಾರವೇ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನೂ ಚಾಂಡ್‌ ಅಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸ್ಟೇಟ್‌ರಂಗ್‌ ಇಂದ್ರಾ ಇವರಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರೂ ಇದರ ಮೇರೆ ನಾನು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲ ಕೇಳಿಕೊಂಡೆನ್ನು. ಯಾವಾಗ ಈ ಜಡ್‌ಮೆಂಟು ಬಂತ್ತೀಲ್ಲ, ಆ ಕೂಡಲೇ ಜಡ್‌ಮೆಂಟು ಒಂದು ಕಾಂಟ್‌ ಕಡ್‌ಮೆಂಟನು ಒಂದು ಕಾಂಟ್ ತರಿಂದ ನೋಡಿದ ಮೇರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಡ್ಡ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಚ್ಚೆಯವರು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಅವರ ಒಂದು ರೀತಿಗ್ಗೆಷನ್ ಲೆಪನನ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಅವರು ಹಾಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ ಇದು ಬಿರೀ ಒಂದು ಅಬ್‌ಸರ್ವೇಷನ್ ಇವರಿಂದ ಸುವ್ರೀಂ ಕೊಣ್ಟು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದ ಮೇರೆ ಏನೂ ಹೇಳಿದಂತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು.

(*Interruption*)

SRI VEERENDRA PATIL.—When I am making a serious statement, they say “Oh”. They think it is not serious.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಬಿ. ಕರ್ ಪುರ್ ಕರ್.—ಅ ರೆಸಿಗ್ಗೆಷನ್ ರಿಂಟರನ್ ಏಕೆ ಒಪ್ಪಬಾರದಾಗತ್ತು ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್.—ಇಂತಹ ರೆಸಿಗ್ಗೆಷನ್ ರಿಂಟರು ಕೊಣ್ಟುಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಇದನ್ನು ಕೂಲಂಕಪ್ಪವಾಗಿ ವಿಚಾರ

ವಾದದ್ವೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದಿಂದ ಇದರ ವೇಗೆ ಅಡ್ಡೆಂಟೆಚ್ ಜನರಲ್‌ರ ಹಾಗೂ ಈ ಕೇಸನ್ನು ಹಾಬ್ಲಂಡ್ ಮಾಡಿದ ರಾ ಸರ್ಕಾರಿಯವರನ್ನು ಮತ್ತು ಕೋಟಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಕೇಸನ್ನು ನಡೆಸಿದ ರಾಯರುಗಳೊಳನೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಾಜ್ವಾಗಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಿನ್‌ ಪಾಡಿದವುಲ್ಲ, ಅವರಿಂದ ಕುಡಿ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಯಾಂತ ಇರಬೇಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಾಜ್ವಾಗಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಿನ್‌ ಪಾಡಿದವುಲ್ಲ, ಅಂದು ಅಭಿಭಾವಕ್ಯ ವಾಡುತ್ತಿರು. ಇರಕಾಗಿ ಯಾದ ದುಂತ್ರಿಗಳ ರೆಂಡ್‌ಗ್ರೇಫ್‌ನ ಕೂಡಿದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದುರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಾಲಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರಿಗೆ ತಾವು ಕೊಳ್ಳಿದ್ದಾರಿದ ರೆಸ್‌ಗ್ರೇಫ್‌ನ್ನು ಕ್ರಮ ಮಾಡಿದ್ದೀರು ಇದನ್ನು ತಾವು ವಾಪನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ನನ್ನ ಅತ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದನೆಂತರ ಅವರವರ ಅತ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ದಯಿಸೀಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ತತ್ವ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಾತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಅಭಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇರಕಾಗಿ ಏರೋಧ ಕ್ಷಿದ್ರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಇಲ್ಲ ನಿಷಯ ತಂದಿದಾಗ್ಗೆ ಅದನ್ನು ಉತ್ತರಾಯದಿನಿಂದೆ ಎಂದು ಅವರಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿನ್ನತಿನ್ನೇ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—One point of information. Sir...

Mr. SPEAKER.— According to Rule 294 (3)—

“A member who has moved a motion may speak again by way of reply, and if the motion is moved by a private member, the Minister concerned may, with the permission of the Speaker, speak (whether he has previously spoken in the debate or not) after the mover has replied.”

Now under this rule Sri Shivappa may reply. Again if it is necessary, the Chief Minister may clarify, only with the permission of the Chair.

Sri K. H. PATIL.—If the reply given by the Leader of the Opposition is found not correct according to his view, then let him give a reply, Sir.

12.30 P.M.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Sir, it is a well-known practice all over India and elsewhere that whenever debates take place, members are given opportunities to put certain clarifications and Government do concede and give reply to the clarifications. Further, during the course of the reply, the Hon'ble Chief Minister stated that he was prepared to give opportunity to Members for clarifications and therefore we did not disturb the Hon'ble Chief Minister while he was speaking. If the Hon'ble Speaker of this House do permit the members to ask for some clarification, he would be respecting the precedents and the practice followed in other Legislatures and I think this is one of the best privileges the members have in the House.

Mr. SPEAKER.—Hon'ble Mr. Channabasappa has not understood me properly. If the Hon'ble Chief Minister wants to give reply to the clarifications I have no objection. Now, I want to know from Sri Sivappa how much time he would require for his reply on his motion.

Sri S. SIVAPPA.—About 15 to 20 minutes.

Sri K. PUTTASWAMY.— Sir, during the course of reply the Hon'ble Chief Minister has assured the Hon. Members that he would be prepared to reply for any clarifications by the Members. As the scope of clarifications is very narrow and I think the Hon. Members would confine to such important matters as are very essential for purposes of clarification and if you so please, you may permit one or two clarifications.

Mr. SPEAKER.—I have already stated that I have no objection for Hon. Members to seek clarifications and if the Hon'ble Chief Minister wants to reply to them, he may do so. Now, let the clarifications be over by 12-45 P. M.

Sri M. NAGAPPA.—Sir, I want to make a personal explanation under rule 293 of the Rules of Procedure. Sir, the Hon. Chief Minister while making a statement stated that Mr. Nagappa had gone to the Minister with a petition on behalf of some contractors. May I know whether the Hon. Chief Minister has taken the trouble to see that petition. It not only bears the signatures of Opposition party Members but also the signatures of Ruling party members. Our intention was not to favour any particular contractor. We all went to safeguard the interest of the poor people of that area. The Hon. Chief Minister may kindly look into that petition wherein we have not represented that A, B, or C, should be given the contract. We approached the Minister to request him to see that auction is conducted katta-wise and taluka-wise as laid down in the rules. That was the only intention.

Secondly, we requested the Minister that it may not be possible for us to guarantee 20 per cent increase as per the condition put by him. We also represented to the Hon. Minister that we could assure 10 per cent increase in the price provided he gave in writing that he would follow the rules and conduct the auction katta-wise and taluka-wise.

Now Sir, I request the Hon. Chief Minister to look into the representation and correct himself.

Sri D. B. KALMANKAR.—Sir, the Hon. Chief Minister has just now quoted sub-rule (4) of Rule 17 of the Mysore Excise (Disposal of Privileges of Retail Vend of Liquors) Rules, 1967, which was said to have been followed by the Government. But before sub-rule (4) there is sub-rule (3) of the same rule 17. It must also have been followed. I want to know, whether after the judgement of the High Court and its observations in the last para of the judgement, whether sub-rule (3) of rule 17 was followed because that is the crux of the whole issue. That is my point, Sir.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I would like to know from the Chief Minister at what time the amount that was deposited and then at what time the bid was accepted by the Government; at what time

he applied for licence and at what time he gave the boundaries of the 1,168 shops to Government, and when did he submit a statement of his properties ?

Mr. SPEAKER.—Does the member refer to Mr. Niranjan ?

SRI H. M. CHANNABASAPPA.—Yes, Sir when the list of properties was submitted to the Thasildar concerned and when it was accepted—these are relevant facts which I would like to have.

Secondly, the Chief Minister was pleased to speak about this remark ; I want him to clarify this point ; after the judgement when the Supreme Court specifically said that there are grounds for coming to the conclusion, that the bona fides of the Government are questionable, what prevented the Government to submit to the Supreme Court ? Have they done so, and if they did it, what was the result ? What prevented the Government to approach the Supreme Court to have it expunged for the reasons that they had before them ?

SRI V. N. PATIL.—The Chief Minister stated that in order to support vested interests rule 19 was not strictly followed by the Excise Commissioner and additional collateral security and cash deposits were not demanded, from the contractor. One single person has deposited Rs. 80 lakhs being the four months' rental. The auction was for 18 months and on that basis if additional rental and collateral security was demanded, Government would have been in a position to get crores of rupees. So Government should have been competent enough to take action against the defaulting excise contractor.

Second point is, there was a letter on 26th June 1968 and the Home Secretary held over the matter. There was a note from the Under Secretary, Home Department stating that this contractor was responsible and consequential action may be taken for the recovery of cash deposit. How much cash deposit has been taken from the contractor, I want to know.

ಶ. ಶಿ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಪಾಟ್ಲೆ (ದೇವದಾಗಿ).—ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಪಾಟ್ಲೆ ದ್ವಾರಾ ಉತ್ತರ ಗ್ರಂಥ ಎಂದೇ ತಾಳ್ಳುಕಾವೇಸು ಕಾಗು ದಿಕ್ಕಿಕ್ಕುವೇನು ಎಂದು ಮಾಡಿರುವರಿಂದ ಇಂದು ಕಂಜಾಕ್ಕುರು ಶೇಕಡಾ 35 ರಷ್ಟು ಕೊಸ್ತು ಅವಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಕಂಜಾಕ್ಕುರುಗಳು ಇತರ ಹೀಗೆ ಕಂಜಾಕ್ಕುರುಗಳಿಗೆ ಇವರು ಸಲವಾಗುವುದರಿಂದ ಅಂತಹ ಉಂಟಿಗೆ ಕಂಜಾಕ್ಕುರುಗಳಿಂದಲೂ ಶೇಕಡಾ 10ರಷ್ಟು ಮತ್ತು 15ರಷ್ಟು ಅದಾಯ ಅವರಿಗೆ ಬಿರುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡ ಕಂಜಾಕ್ಕುರು ಹೀಗೆ ಹೀಗೆ ಕಂಜಾಕ್ಕುರುಗಳಿಗೆ ಕೊಳ್ಳುವಾಗೆ ಸಂಕಾರವೇ ನೇರವಾಗಿ ಆ ಕಂಜಾಕ್ಕುರುಗಳಿಗೆ ಕೊಳ್ಳುವ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಶೇಕಡಾ ನಿರ್ವಹಿತ ಹೀಗೆ ಅವಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದುದರೂ ಹೀಗೆ ತಾಳ್ಳುಕಾವೇಸು ಮಾಡಿ ಅನುಕೂ ಹೀಕಾದರೆ ದಿಕ್ಕಿಕ್ಕುವೇನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೀರೆ ?

SRI L. SRIKANTAIAH.—The question of issue of licences arises only when the sale is accepted. The judgement of the High Court was passed on 17th. I want to know from the Chief Minister when the sale was accepted and at what hour ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀರ್.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ನುವ್ವಿಂ ಕೋಣ್ಣಿನವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ತಪ್ಪೀಸಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವೆಂತೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅವರು ಅಧಿಪತ್ಯಾಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಆಗ ನುವ್ವಿಂ ಕೋಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೇಂಪನ್ನು ನೆರ್ಲಿಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅದ್ಯಕ್ಕೆಣು ಜನರಲ್ ರವರು ಇಲಿಪ್ಪಬೇ? ಅವರೇ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜಾಂಟ್ ಮೆಂಟ್ ಬರೆಯಾವಾಗ ಇದು ನರಿಖಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಲೆರೆಂದ್ರ. ಪಾಟೀರ್.—ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಪ್ಪನವರು ಎತ್ತಿದರು. ಅವರು ಒನ್ನು ಹೇಳಿದರೋ ಅದನ್ನೇ ನಾನು ಆಗಲ್ಲೇ ಒಮ್ಮೆಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೆಲವು ಎಂ.ಎರ್. ಎಗಳು ನನ್ನ ಬಿಂಬಿದಿಂದಾಗ ಶೇಕಡಾ 20ರಷ್ಟು ಇಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಶೇಕಡಾ ಹತ್ತುರಷ್ಟು ಅದರೂ ಸರಿಯೇ ಅದಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಹಣಿ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಶ್ರೀ ನಾಗಪ್ಪನವರಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದು, ಅದನ್ನು ಕೊಡುವವರು ಅಲ್ಲಿನ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್‌ಜು ಕಂಪಾಕ್ಟ್‌ರಾಗಳೇ. ಅವರು ಯಾರ ಪರವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರೋ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಯಾರ ಬಗ್ಗೇನೂ ಫೇರವ್ರೋ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಬಂದರು ಎಂದು ನಾನು ಈಲಿಪ್ಪಿ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜನ್ನೆಬಿಸಪ್ಪನವರು ಇಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಎಲ್ಲಿ ರೈತ್ಯಾ ಕೊಟ್ಟಿರು ಯಾವ ಕೆಷ್ಟರು ಇತ್ತಾಗಿ ವಿವರಗಳನ್ನೇ ರಾಂ ಉದಿಗೆ ಬದಿಗಿನಿಲ್ಲಾವ ಪಟ್ಟ ಯಾರ್ಲ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಗಾಗಿ ಕೊಡರಾದೆ. ಯಾವ ಚೀಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ತಹತೀಲಿದಾರರ ಬಳಿ ಬಂದು ಅಜ್ಞ ಕೊಟ್ಟರು ಮತ್ತು ಯಾವಾಗ ದುಡ್ಡಿ ಕಟ್ಟಿದರು ಇತ್ತುದಿ ಎವರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಕಪ್ಪ. ಇದರ ಜವಾಬಿದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತುವರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಬಾಹುಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಸುರಿಸ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಇತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಅರ್ಥರು ಇತ್ತು ಇತ್ತಾದಿ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಂದಿರ ಬಗ್ಗೇನೂ ಹೇಳುವುದು ನಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ಕೋರ್ಗಾವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕಷ್ಟ್ ಹೆಚೆ. —ಇಲ್ಲಿ 1,168 ಮಾತ್ರಾಗ ಬಗ್ಗೆ ರೈನನ್ ಕೊಡುವಾಗ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಯಾವ ಹೆಳ್ಳಿಗೆ ಯಾವ ಅಂಗಡಿ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂಬ ಇನ್ಫರ್ಮೇಶನ್ ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ Whether he has conformed to the requirements of the Rules. ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಹೆಚ್ಕೊಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹ ಅರ್ಥರನ್ನು ವರ್ಕೆಟ್‌ಮಾಡಲು 28ನೇ ತಾರಿಖು ಪ್ರಯುತ್ತ ಮಾಡಿದೆಂದು. ಅದರಿ 29ನೇ ತಾರಿಖು ಅದನ್ನು ವರ್ಕೆಟ್‌ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅಸಂತರ 30ನೇ ತಾರಿಖೇ ರೈನನ್ ಗಳನ್ನು ಇಪ್ಪಿ ವೊಡರಾಗಿದೆ. ಎಂದರೆ, ಶ್ರೀ ಭಾರತಾರ್ಥ್ಯಯವರು ಬುಕ್ಕೆ ಒಂದನೇ ತಾರಿಖಿನಿಂದ ಅವರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಆರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲೆರೆಂದ್ರ. ಪಾಟೀರ್. —ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜನ್ನೆಬಿಸಪ್ಪನವರು ರಿಮಾರ್ಕ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಡ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಏಕೆ ಪ್ರಯುತ್ತ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ರಾ ಸೈಕ್ರಿಕರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಡ್ವೆಕ್ಸಿಟ್ ಜನರಲ್‌ರೊಡೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ಕಾಯ್ಲೆ ರೂಪ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ರಾ ಸೈಕ್ರಿಕರಿಯವರು ಹುಹಲಿಗೆ ಹೊಗಿ ಶ್ರೀ ಸೆಪ್ಲರ್ ವಾಡ್ ರವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸಿದರು. ಹೆಚ್ಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಟ್ರೆಕ್ಟ್ ಪ್ರಾಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸುವ್ಯಾಂತಿ ಕೋಣ್ಣಿನ ರಿಮಾರ್ಕ್ ಇಂಥಾದ್ದು ಮಾಡಿದರೆ ಏಕ್ಸ್‌ಪಂಡ್ ಮಾಡಿರುವ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇಲ್ಲ. ಅದುದಿಂದ ಸುವ್ಯಾಂತಿ ಕೋಣ್ಣೀ ಫ್ರೈನರ್ ಕೋಣ್ಣೀ ಅದುದಿಂದ ಅದು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿರುವ ರಿಮಾರ್ಕ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಡ್ ಮಾಡಲು ಕಾಯ್ಲೆಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಲೇಗೆರ್. ಅದ್ವೇಷಿಸು ರಾ ಸೈಕ್ರಿಕರಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದು ಅನಾವಶ್ಯಕ ಎಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

Sri D. B. KALMANKAR.—What about my point?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—I will explain the point raised by S-i P. B. Kalmankar. Sub-rule 3 of rule 17 prescribes the procedure

to be adopted by the Divisional Commissioner or the officer concerned, in case re-auction has to be held. It says :

"In case the bid or offer is rejected by the officer conducting the auction or by the Deputy Commissioner or the Divisional Commissioner or in revision by the Excise Commissioner of the Government, the shop or group of shops shall be disposed of by calling for tenders or tender-cum-auction or any other method as the Excise Commissioner may direct."

This provision of sub-rule 3 of rule 17 read together with the observation made by the High Court amply justifies the action taken by the Excise Commissioner in regard to the disposal of these shops.

SRI **E. V. N. PATIL.**—**—** ಏಪ್ರೈಲ್‌ನೇರ್ ಪಾಟೀಲ್.—**—** ಏಪ್ರೈಲ್ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿದೆ ಬಂದು ನಕ್ಕುಲರ್ ಕೆಳಸಿದ್ದು ರೂ. 8 ತಿಂಗಳಾದವೇ ರೇ ಅಂದರೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಬಂದು ಕೂರಿಕೆಂಬೇನ್ ಕಳಿಸಿದ್ದ ಎಂಬಿದ್ದು ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲರ ಕೇಳು. ಅದು ಗೆತ್ತಾದಾಗ ಎಗ್ಗು ಮಿನ್ ಪಾಡಿಸಿದರೇ ಹೇಗೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಂದು ಏಚಾರ್. ಗವನರ್‌ಮೆಂಟ್ ಅರ್ಧರೂ ಯಾವಾಗ ಅಗಧೀಕಾರಣ ಅದು ಅಂದರೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳ ಪ್ರೈನ್ ಅಗಧೀಕಾರಣ ಅಂದರೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಕೆಳಸಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿ, ಏತಾದ್ದು ಪಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳ ನಕ್ಕುಲರ್ ಕೆಳಸಿರುವುದು.

SRI V. N. PATIL.—What consequential action was taken against the defaulting contractor? They were expected to pay 4 months deposit plus 12 months collateral security. Have you got them executed?

SHRI **E. V. N. PATIL.**—ಅದರು ಹೇಳುವುದು ಏರಡನೆಯ ಏಚಾರ್. ನಕ್ಕುಲರ್ ಇಪ್ಪು ಅಗಿರುವುದು ದಿನಂಬಿನಲ್ಲ. 16 ಹೆಚ್‌ಗೆಂಟ್ ಏಪ್ರೈಲ್ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಪಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಏಪ್ರೈಲ್ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಅರ್ಧರಿಂದ ಶ್ರೀ ಕೆಳಸಿದ್ದೆ. ನರಕಾರದ ಅಪ್ಪಿವರ್ಗೆ ಬಿರಿದೆ, ಇನ್ ಅಂತಹಿನಿಷ್ಟಿನ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಗಳಿಗೆ ಏಚಾರ್ ಕೇಳಿ ಹೇಳಬೇಕು.

SHRI **E. V. N. PATIL.**—**—** ಕಂಟಾರ್ಕ್ ಕೆಂಡುವ ಏಚಾರ್ ನಾನು ಹೇಳುವು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

SHRI **E. V. N. PATIL.**—**—** ಕಂಟಾರ್ಕ್ ಕೆಂಡುವ ಏಚಾರ್ ದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ರಾವಳೆ ಮಾಡಿಯಾಗಿ ಬೇಕೆಂದು ಸಲಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಏಚಾರ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪೌರ್ನೀಸ್ ಅಂದ್ ಕೋನ್ ತಿಳಿಸುವ ನಿಂದ ಹೇಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿ.

SRI L. SRIKANTAIAH.—Shall I take that the Chief Minister and the Finance Minister are not prepared to answer my question?

MR. SPEAKER.—Take the answer for what it is worth.

SHRI **E. V. N. PATIL.**—**—** ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅವರು ನಿಂತಾಯಾದ ಬಗ್ಗೆ ನುಮಾರು 10 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ನಿರಾತಂ ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾಗಿ ಈ ನಿಂತಾಯಿತ್ತು ಈ ನಿಂತಾಯಿತ್ತು ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ಏಲ್ಲ ಕಡೆ ಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಬೆಂಬಲ ಬಂದಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯಾರಿಗೆ ಹೃತಿಷ್ವರ್ವ ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾಗಿ ವಂದನೆ ಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಿನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡಿಸ್ತು ಸರಕಾರವನ್ನು ನಮ್ಮಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡುವಾಗ ಬಹಳ ಇರಾತ್ಮಿಕೆಯಿಂದ್ರೇ ಆಗ್ನೇಯವೇಂಟನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ಅವರು ನಿಂತಾಯಿತ್ತು ಬಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಬಹಳ ಕೊಳ್ಳಿಸ್ತು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣ ಬಂದು ಏಚಾರ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಂದು ವಾದಮನ್ಯ ನಮ್ಮಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿಗೆ ಇನ್ನೀಂದು ತತ್ವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಪೋದರೆ ಹೇಳಿದೆ. ಅದರು ವಾದ ಮಾಡುವಾಗ ಮಾತ್ರಂ ತತ್ವ ದೇಹಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇಂದು ನುತ್ತಿಂದ ಕೋಟಿಗ್ರಾಮ ನಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಿ

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಶವಾಂಗ)

ತೀವ್ರಾನ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಹೈಕೋರ್ಟನ ತೀವ್ರಾನ ನೇರಿಡಿ ಅದರದೇರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಮಾಡುವದಾದರೆ ವಿಶ್ವನಾಥರೆಡ್ಡಿಯವರು ಕೊಟ್ಟರುವ ತಕರಾರು ಅಂದಿರೆ ಈ ದೇಶದ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಇಂದು ಶ್ರೀ ವಿರೀಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಪಟ್ಟಕೋವಕ್ಕೆ ಇಲಾಜಿಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಆ ಇಲಾಜಿಪ್ಪುಲೆ ದೂರದ್ದು ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದೀ ಕೂಡ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟದೆ. ಅದು ದರಿಂದ ಅವರಮೇಲೆ ಏರಿ ಅಪಾದನೆಗಳಿಂತಾಯಿತು. ಒಂದು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿರುವದು, ಇನ್ನೊಂದು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟು ಮಾಡಿರುವದು.

1-00 P.M.

ಇವತ್ತು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನವರು ನಕಾರದ ಮೇಲೆ ಅನುಮಾನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಗುಮಾನಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕನ್ನು ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಈ ತೀವ್ರಾನ ಸಮರ್ಪಣನೇ ಕೊಟ್ಟದೆ, ಇದಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅಂದಿಸುತ್ತಾಗೆ ಇಷ್ಟಿನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಕಾರದ ಮೇಲೆ ಸೆರಿಪಾರಿ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಹಾಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಭಾವುಮರದ್ದಿಯವರು ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:

“I believe that the respondent has passed the said order in quick succession to favour the last year's contractor whose tender for this year has been rejected.”

ದಿವಿಜನರು ಕರ್ಮಾಂಶರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ನಾವೇನೂ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇವತ್ತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಬಳ್ಳಿ ಸರ್ಬಾಧಿಕೆನೇಡೆ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ನಕಾರದವರೇ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಅಂತ ಅನ್ನು ಪ್ರದಕ್ಷಿಪ್ತ ಒಂದು ಅಧಾರಿಟಿ ಕೊಂಡೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ವಾರ್ತೆಯೆಂಟರಿ ಅಧೇರ್ ನಲ್ಲಿ ನುಪರಿಸಿದ್ದ ಹಾಗಿಲ್ಲ ಒಂದು ಕಡೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ :

“A Minister cannot hide behind the error of the subordinate. Within a department there must be substantial delegation of power, but the most essential characteristic of a civil service is the responsibility of the Minister for every act done in his department. In practice a Minister can hardly say that the mistake was that of the subordinate. The Parliament censures the Minister and not the subordinate.”

ಇವತ್ತು ದಿವಿಜನರು ಕರ್ಮಾಂಶರ ಮೇಲೆ ಏನೂಂದು ಅಪಾದನೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ಅದೇ ದಿವಿಜನರು ಕರ್ಮಾಂಶರ ಮೇಲೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದೇ ವಿಷಯ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೀಳ್ಫ್ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಒಂದು ವಿಷಯ ಅವರ ಗಮನದಲ್ಲಿತ್ತು, ಇದನ್ನು ನಕಾರದವರೇ ಮಾಡಿದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ಇದು ಒಂದು ನಿರ್ದರ್ಶನ ಎಂದು ಈ ನಿರ್ಭಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಾಂತರ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಷ್ಟಿನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು ‘ಅಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಒಲೆ ಉರಿಯಿತು’ ಅಂತ ಅಂದ ಹಾಗೆ, ಎಕ್ಕೆ ಕುಳ್ಳಿ ಮುನ್ಸ್ಪಾರ್ಶಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರು ನಾನು ಒಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದ ಮಾರ್ಗ ಇಷ್ಟೇಲ್ಲಾ ಗರಾಜೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಈಗ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನೊದರೇ ಇದ್ದಿದ್ದು ಪಕ್ಕಾರಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗ್ಲಿದೇ ಇದು ಇದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದಿದೆ. ಇವತ್ತಾದರೂ ಎಕ್ಕೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮುನ್ಸ್ಪಾರ್ಶಿ ಅಗಲ ಯಾರೇ ಅಗಲ ಕರೆಕ್ಟ್ವೆ ರೆಸ್ವೆರ್ವಾನ್ಸಿ ಬಂಡಿದೆ. ಇವತ್ತಾದರೂ ಎಕ್ಕೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮುನ್ಸ್ಪಾರ್ಶಿ ತತ್ವ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅನುಮಾನವಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಮಾಡುವದಾದರೆ ವಿಶ್ವನಾಥರೆಡ್ಡಿಯವರು ಕೊಟ್ಟರುವ ತಕರಾರು ಅಂದಿರೆ ಈ ದೇಶದ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಇಂದು ಶ್ರೀ ವಿರೀಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಪಟ್ಟಕೋವಕ್ಕೆ ಇಲಾಜಿಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಆ ಇಲಾಜಿಪ್ಪುಲೆ ದೂರದ್ದು ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದೀ ಕೂಡ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟದೆ. ಅದು ದರಿಂದ ಅವರಮೇಲೆ ಏರಿ ಅಪಾದನೆಗಳಿಂತಾಯಿತು. ಒಂದು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿರುವದು, ಇನ್ನೊಂದು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟು ಮಾಡಿರುವದು.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಎಂದು ಹೇಳಲ. ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಇವರಿಗೆ ಧ್ಯೇಯರ್ ಬಿಭ್ರ. ಇವರು ಏನೇ ಹೇಳಲ ನುಷ್ಟಿಂ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ತೀರ್ಮಾನ ಅಭಿರು. ಆ ತೀರ್ಮಾನದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಈಕವಾದವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ದೂರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರು. ಅದಕ್ಕಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನಿತಿನೇನ್ನು ತೆರೆಬಾಗಿ ತಾವು ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ದೂರ ಸ್ಥಾಪಿಸ್ತು. ಇದೇ ನಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಡೆಯವರೂ ಕೂಡ ಅವರು ತಮ್ಮ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದೆ ರಂದು ಕೂಡ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳಿಸು ಕೆಲಸನ್ನೇ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ಹೇರಕ್ಕೆ ಬಿಷ್ಟು ರೆಜಿಸ್ಟರ್ ಗುಣ್ಣು ರಚನ್ಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂತರೇ ಏನೂ ಅವರ ರಾಜೀನಾಮೆ ಯನ್ನು ಅಂಗಿರೆಯಾದವೇ ಅವರನ್ನು ಅರ್ಲೀ ಬಾಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಇತ್ತರಿಂದ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳಿತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗಿರಿಲಿ; ಅತ್ಯಾದಿತ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಎನ್ಕೆಂಪು ನಡೆಯಲಿ, ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಸರ್ಕಾರದವರ ತಥ್ಯ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳಿಯದೆಂದು ಅವರು ಸಲಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅವರು ಅಡಳಿತ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿರು ತಪ್ಪನ್ನು ಏತ್ತಿಹಿಡಿಯಿತಕ್ಕ ಧ್ಯೇಯರ್ ವರ್ತುಲ ಅವರೀದಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಾಕಿ ನಮ್ಮುತ್ತಲ್ಲ 134-135 ಕೇಗಳಿಂದ, ಇದರ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಕೇಳಿ ತಪ್ಪಿನಿಂದ ಜಾರಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಲನಮಾಡಬಾರದು. ಅದೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡೆದಾಗ ಅವರ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅಬ್ಜಕ್ತಿ ತರೆಹೊರಿದಾಗ ಇತರರ ಒತ್ತಾಯಿಸಿಲ್ಲದೆ ತಾವಾಗೆ. ಮುಂದೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಮುಂತಿ ಪದವಿಗಳಿಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ನಿದರ್ಶನಗೇರು ಅನೇಕ ಇವೇ ಅಂಥ ನಿದರ್ಶನಗೇರುವಾಗ ಹೀಗೆ ನುಷ್ಟಿಂ ಕೋರ್ಟಿನವರು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದವರ ಹೇಳೀ ಒಂದು ಗೀರು ತರದಾದ ದೋಷಾರೋಪಣೀಯನ್ನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಮುಂತ್ರಿಮಂಡಪದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವರಲ್ಪರು ತಾವಾಗೇ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೂಡಬೇ ಇಲ್ಲದ್ದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದಿಗೆ ಮಾಡೋಣ ಇಲ್ಲವೇ ಒಂದಿಗೆ ಹಾಕೋಣಿ ಎನ್ನುವುದು ಭಂಡತವ. ಇಂದು ತರೆಯೆತ್ತಿರತಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನಾದಿದಾದ ಆ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಅಡಳಿತ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಂತಿಪುಂಡಪ ರಾಜೀನಾಮೆ ಇತ್ತು. ಅವರು ತಮ್ಮ ದೋಷ ತನಗನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿತಕ್ಕ ನನ್ನದೇಶನವುಂಟಿಗಾಗಿದೆ ಇಂದು. ಆ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಪ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲದ್ದನ್ನು ಒಂದು ಎನ್ಕೆಂಪು ಅವುತ್ತಿರು ನಡೆಸಲ—ಆ ಅಗ್ನಿಪರಿಷ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ನಿಷೇಷಣಿಗಳಿಂದ ತೀರ್ಮಾನವಾದವುಗೇ ಮತ್ತು ಎಂಬೇ ಆ ನಾಣಾಗಳಿಗೆ ಬಿಬಿಹುದು. ಅದುದಿಂದ ಆ ದಿವಸ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಪಕ್ಕಿರುವ ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗ ಅಂದರೆ ಅದು ಇವರ ರಾಜೀನಾಮೆ. ಏಕೆಂದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಉನ್ನತ ನಾಯಾಲಯಿವರು ಇಂಥ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಏಷ್ಟು ಆ ದಿವಸ ಒಂದು ದಾರುಮಾತನಾಡಿ ತಪ್ಪಿನಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದ್ದಿಂದ ನಾನು ಆ ನಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ನಿಜಾಯಕ್ಕೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಪರಿಷಯವರ್ಲರೂ ಏಕಮಂಬಿನಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಬಂಧಲ ನೀಡಿಕೊಂಡು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಅಪ್ಪೀ ಅಲ್ಲದೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ನಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೂಡರೆ ಪಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಂಗಿಸುತ್ತೇನೆ

ಶ್ರೀ ಎರ್ಲಿಂಡ್ರ ಪಾಟ್ಲ್ರ.—ಅಧಿಕ್ಷರೀ, ಮಾನ್ಯ ಎರ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ನಾಯಕರು

SRI S. SIVAPPA.—Sir, the right of reply by the mover of the motion is the last thing. After the reply I do not think anybody else can speak.

MR. SPEAKER.—I shall point out the rule to you. Under sub-rule (3) of rule 294 “a member who has moved a motion may speak again by way of reply, and if the motion is moved by a private member, the Minister concerned may, with the permission of the Speaker, speak (whether he has previously spoken in the debate or not) after the mover has replied.” Now the mover of the motion has replied.

SRI S. SIVAPPA.—This rule does not apply to a no-confidence motion.

Mr. SPEAKER.—It applies to all motions.

Sri M. NAGAPPA.—I rise to a point of order. The rule which you just now pointed out does not apply here. There is a special chapter for no-confidence motion. The rule which the Speaker has referred to has nothing to do with no-confidence motions. Rule 153 is the rule governing no-confidence motions. Under this rule the Chief Minister has no right of reply. It will mean a counter reply to the reply.

Mr. SPEAKER.—The hon'ble member Sri Nagappa has raised a point of order stating that rule 293 does not apply and that Chapter XVII, rule 153, applies to the case. He said that rule 153 does not provide for a right of reply to the Government after reply by the mover of the motion, but I may point out to him that the rule does not provide for a reply by the mover of the motion also. There is no provision which enables the mover of the motion to speak a second time by way of reply and there is also no prohibition for the hon. Chief Minister to speak again. Rule 294 has general application to all motions. Rule 295 says: "Subject to the provisions of sub-rule (3) of rule 294 the reply of the mover of the original motion shall in all cases conclude the debate." Therefore rules 294 and 295 taken together provide that the Minister concerned may have the right of reply for a second time. I hold that rule 294 applies in this case and I permit the Chief Minister, if he has to say anything by way of reply, to reply.

Sri D. B. KALMANKAR.—There is one more point of order. Rule 295 says "Subject to the provisions of sub-rule (3) of rule 294 the reply of the mover of the original motion shall in all cases conclude the debate." The Leader of the Opposition who is the mover of the motion has made his reply and that should conclude the debate. After that there can be no reply further by Government.

Sri B. RACHAIAH (Minister for Agriculture).—At this rate if the ruling of the Chair is questioned every time there is no end to this.

Mr. SPEAKER.—It is highly regrettable that the hon. Member Sri Digambar Rao was not sufficiently attentive to the ruling which I gave. I read out the provisions of rule 295 in support of my ruling. Rule 295 says that subject to the provisions of sub-rule (3) of rule 294 the reply of the mover of the original motion shall in all cases conclude the debate. I hold that rule 294 applies to Chapter XVII.

Sri K. H. PATIL.—If so, again Sri Sivappa will have to be given a chance to reply.

Sir, I rise to a Point of Order. Rule 294 of the Rules of Procedure requires that the permission of the Speaker should be obtained by the Chief Minister or whosoever he may be. Otherwise, the mover's reply will conclude the debate. As we understand from the facts of the case, the Chief Minister did not seek the permission of the Chair—the proceedings may be looked into. There was no reference by the Chief Minister to the Speaker seeking his permission. But, the Speaker was kind enough to say that after the reply of the mover of the resolution, the Chief

(SRI K. H. PATIL)

Minister may, if he thinks so, can reply. The Speaker was perfectly right and was within his jurisdiction. He was kind enough to give an indication to the Chief Minister. But, unfortunately, on account of certain facts known to the Chief Minister he has not at all sought the permission of the Speaker. Therefore, now, he cannot be allowed to reply, because it will be contrary to Rules 294 and 295.

MR. SPEAKER.—I have already given the permission.

SRI S. BANGARAPPA (Sorab).—Sir, I rise to a Point of Order. The Hon. Chair was pleased to refer to Rules 294 and 295. Sir, the Rules of Procedure and Conduct of Business are the guiding principles. Chapters XVII and XXIV deal with this point. Chapter XXIV deals with the General Rules of Procedure, and Rules 294 and 295 come under that Chapter. Chapter XVII deals with Motion of No-confidence in Ministers and Statement by a Minister who has resigned. It is a special Chapter and the provisions of this Chapter are only applicable to cases of this type, but not Chapter XXIV. The provisions as laid down in Chapter XVII are the only guiding principles and not the provisions as laid down under Chapter XXIV. Therefore, I request you to follow the rules as laid down in Chapter XVII.

MR. SPEAKER.—Hon. Member Sri Bangarappa says that Chapter XVII alone applies and the provisions of Chapter XXIV do not apply. I have to say with regret that the hon. member was not attentive when I gave the Ruling. Chapter XVII deals with provisions for moving a No-confidence motion. It does not provide as to who should speak and there is no provision for a counter-reply. Therefore, the provisions of Rule 294 apply and it is not inconsistent. Special Chapter prevails only when there is a sense of exclusiveness. Therefore my Ruling, already given, holds good and it is regretted that the hon. Member was not attentive. I request the hon. Members to be attentive and not waste the time by raising questions which have already been decided upon. Let the Hon. Chief Minister continue.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಎಂ.ಡಿ. ಪಾಟೀಲ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಈನು ಹೆಳ್ಳಿದ್ದಾರೋ ಅದ್ದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದೆಕ್ಕು ಹೋಗುವುದಲ್ಲಿ. ಅನೇಕ ವಿಕಾರಗಳನ್ನು ಅವರು ಈಗಾಗೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮು ನಾಕಷ್ಟ್ರ ಆಗಿದೆ. ಅದ್ದಿರಿಂದ ಕೆಲವು ವಿಕಾರಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈವೊತ್ತು ಕೊನೆದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಎಂ.ಡಿ. ಪಾಟೀಲ್ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು, ಕೊರಬಿದಿದೆ, ಅದನ್ನು ಮೊದಲು ಇಲ್ಲಿ ಕೊರಿಗೆದೆಕ್ಕಿಕಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರಿಗೆ ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮುಂತ್ರಿವಂಡಲ ರಜನೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ ಅವರು ನದನ್ಯರನ್ನು ಅರಿಸಿದರೆ ಮುಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಅಡಳಿತಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಾಡತಾರೆ. ಅದ್ದಿರಿಂದ ಯಾರೇ ಮಾಂತ್ರಿಯಾಗಿರಲ ಅವರು ಅವರ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಕೊರತು ಈ ನಭೇಗ ಕೊಡುವುದಲ್ಲಿ. ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೇಕು. ಅದರ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟುಕೊಡೆಯೇ ಈ ನಭೇಗ ತಿಳಿದೆಂಬ ಪ್ರತ್ಯೇ ಇಲ್ಲಿ ಬರುವುದಲ್ಲಿ. ಕೆಲವರು ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಮನಸ್ಸಾಕ್ರಿಂದಿ

ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದು. ಮಹತ್ವ ಕಾರಣಗಳಿಂದಲೂ ಕೊಡುವುದು. ಅದು ಉದ್ದರ್ಶಿಗೆ ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಇಂಥಾದ್ಯು ಬರಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿರುತ್ತಿಲ್ಲ, ಒಂದು ವಿಷಯ ಮನ್ಯ ಹೊಸದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು ಅದೇನಂದರೆ ದಿವಿಜನ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಮೇರೆ ಅಭಾದನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ನಕಾರದ ಮೇರೆ ಅಭಾದನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ನಕಾರದ ಮೇರೆ ಅಭಾದನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಯಾವೇ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮೇರೆ ಅಭಾದನೆ ಮಾಡಿದೆ ಅದು ನಕಾರದ ಮೇರೆ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನ್ಸಿಟ್ಯೂಟ್‌ಪ್ರಿ ನಿಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿಯಮ ಮಾಡಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಉದಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. Article 166 (3) of the Constitution says :

“The Governor shall make rules for the more convenient transaction of the business of the Government of the State, and for the allocation among Ministers of the said business in so far as it is not business with respect to which the Governor is by or under this Constitution required to act in his discretion.”

ಅದರ್ಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಪದ ಲಾಜರ್‌ಗಾಗಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯರ್ ಎಂದು ಬಿಂದಾಗೇ ಅಫೀಸರ್ ಎಂದು ಅಥ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಫೀಸರ್ ಬರುತ್ತಾರೆಂಬ ಎಷ್ಟುವೇನಾದರೂ ತಿಗೆದೂಕಾಂತ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಯಾವೇ ಅಧಿಕಾರ ಒಂದು ವೇರೆ ಮಾಡಿದಂಥ ತಪ್ಪಿಗೆ ನಕಾರದವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಹಾಗಾದರೆ ದಿಳಿಗ್ಯಾಯಿಂದ ನಾಯಿಲಾರ್‌ಪಾರ್ಲಿ ನಕಾರದವರು 50 ನಾರ್ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ಯಾವುದೇನೇ ಒಂದು ವುರ್‌ಲ್ ಕೇಂಪಿನ್‌ಪ್ರಿ ನರಿಯಾದ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಅಗಿಲ್ ವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಕಾರದವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು ಅಂದರೆ ಹೇಗೆ? Investigating Officer is also a Government employee so any mistake committed by a Government employee is a mistake committed by the Government ಎಂದು ಅಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗೌರವಿಂಂತೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಯಾರು ಎಂದು ಅಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನಿಂದು ಪರಬು. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಅರಿಯಾರ್ ಬರ್ಕ್ ಬಿಡ್ಡಿದೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಂಬಂಧ ಕೆಲವರು ಇದ್ದಿರ್ಬೇಕು ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದಾಗಿದೆ. ಅದು ನರಿಯಾಲ್. ರೂಪ್ ಪ್ರಕಾರ ಅರು ತಿಂಗಳು ಅಡಾಯ್ನ್ ತಿಗೆದೂಕಾಂತ ಬೇಕು ಎಂದಿದೆ. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಪಾರ್ಟಿ ಅಕ್ಸ್‌ಪ್ರೈಸ್ ಬಿಂದು ಬಾಕ ನಿಂತಿರುವೂ ಇವೆ. ಪಾರ್ಟಿ ಅಕ್ಸ್‌ಪ್ರೈಸ್‌ನಿಂತೆ ನಿಂತಿರುವುದು ಕೋಟಿಕ್ಕಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇವೆ.

1-30 P.M.

ಇವತ್ತಿನ ಪರಿಶ್ಲೇಷಿಯಲ್ಲಿ ನುವಾರು 30-40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಎನ್ನ ಬಾಕ ಬಿಡ್ಡಿದೆ, ಅದನ್ನು ವಸ್ತುಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾಪಿತ ಅಫೀಸರ್ ನೇರುಪಕ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅರಿಯಾರ್ ವಸ್ತುಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಎಲ್ಲಾ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ರೈಕ್ ಅಥ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಯಾವ ಒಂದು ಬಡಿ ಕಾನು ಕೊಡ ಕೋರ್ಗಬಾರವು ಎಂಬ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅರಿಯಾರ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೈಸ್‌ನ ಎರ್ಲಾ ದ್ವಿತೀಯ ನಮ್ಮೆಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಅಳುಂದ ಇನ್ನಿಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಏರೆಂಬಕ್ಕಿಂತ ನಾಯಿಕರು ಹೇಳಿರು— “ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಕ್ರಿಯಾಲ್‌ವರಿದಾರೆ, ಏನು ದೀಕಾದರೂ ನೀರ್ವಯ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು” ಎಂದು. I humbly submit it is a reflection on this side. ಈ ಮನೆನ್ನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರ ಇದೆಯೇ, ಅತ್ಯೇ ಅಧಿಕಾರ ನಮಗೂ ಇದೆ. ಎಷ್ಟು ಮಾತ ನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆಯೇ, ಅತ್ಯೇ ನಮಗೂ ಇದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ರಿವನ್ ನಕಾರ ನಡೆಸುವುದನ್ನು ಏಷ್ಟು ಬಿಂಬಿಸ್ತೀಗಿ ಎಂದು ಇವರು ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ಇವರು ಹೇಳಿದ ಕಾಗೆ ನಡೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಅವರು ತಿಂಗಳು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಏನಂತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನೆಂದರೆ, ಏಷ್ಟು ಹೇಗೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ನಾವು ಹೇಗೆಗೂವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅತ್ಯುನಾಳ್ಕಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇಂತ್ಯಾ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I give a challenge. We will go to the Court on this issue.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಇದರಿಂದ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಂಂಗುತ್ತಿರಿ, ಅದ್ದರಿಂದ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೂಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Let them do so.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಈ ಸ್ವೀಕಿಸಿನವರು, ಆ ಸ್ವೀಕಿಸಿನವರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದರಿಂದ ಈ ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗೆ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸುಖೀಂ ಕೋಣಿಂ ಸಿಣಿಯಾದಿಂದ ಸಿಲುಕೆಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಬಿಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುವಾಗ ಮನ ನೇರಿಯುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಆ ನಕ್ಷೆಯು ಹಿರಿಯಾರನ್ನು ತಕ್ಷಾವರು ನಿರ್ವಿ ಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ, ಹೋಗಿದ್ದರೆ, ಒಂದು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಬಿಡುವಾನ್ನು ಪದನ್ಯಾಸ ಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿವಾಗ ಇವರು ಹೋಗತಕ್ಕ ಕಾಲ ಬಿಡಿತ್ತಾ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ.

Mr. SPEAKER.—Now I put the motion to the vote. The question is:

“This Assembly has No Confidence in the Council of Ministers, headed by Sri Veerendra Patil.”

The motion was negatived.

(At this stage the Members of the Opposition withdrew)

Supplementary and Additional Demands for Grants for the year 1968-69 (Second Instalment)

(Presentation.)

Mr. SPEAKER.—I announce that I have received a message from His Excellency the Governor recommending that the Supplementary and Additional Demands for Grants for the year 1968-69 (Second Instalment) be laid before the Assembly as required by article 205 of the Constitution of India.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Finance, Planning and Youth Welfare).—I present a statement showing the Schedule for Supplementary and additional demands for Grants for the year 1968-69 (Second Instalment) as required under article 205 of the Constitution of India.

Mr. SPEAKER.—Statement of Supplementary and Additional Demands for grants for the year 1968-69 (Second Instalment) is presented.

The House will now rise and meet at 3 p. m.

The House rose for Recess at Forty Minutes past One of the Clock and reassembled at Three of the Clock.